

32

IVES

Den Brey van de ... van 1677
den 29 Jan 1676

will.

il.

1676

In hoc Commentario Continentur Conclusiones Universitatis
a die 5 Jan. 1674 ad diem 29 Decembris 1676

ARCHIVES

32

(N° 34) Registres
de l'Université

1re Série. = 5me Division.

Livre des Conclusions
Nations réunies.

de 1674 - 1676

Pour

Seuiller
Registres
Six deniers
pour seuillet.

Rector M.
Nicolas Marquene

Conclusiones Universi Studij parisiensis

Anni 1674.

Anno 1674 die 5. Januarij habita sunt in Regia Novarra Ordinaria Comitia deputatorum universitatis parisiensis: quibus interfuerunt Ampliss.
D. Rector et quatuor Nationum proclamo facultatis Artium Procuratores cum

Officiarijs. Deam verò facultatum superiorum pro Apparitionem Regum
significavit, de quod prorogationem fusijs Historiarum non approbatur,
Comitia hoc, et quidquid in ijs fieri aut deliberabitur, abrogare. placuit
Cumen non obstantibus quibusvis eorum oblationibus, interpretationibus aut
contentationibus, auxiliator, assidue et diligenter in Academijs prosequi atq. conficere.
De negotio Collegij Baiocensis consuli placuit D. Marescaux. Magni quoque
Nunij Stephani le Vieil causam Advocato generali D. Gaton commendari.
Insuper iuberi decanus decem afferre claves ad sigillandus litteras Magistri
Artium et Nominationum magno sigillo universitatis. *Marquerre*

Die 7. Ratio prædicta in suis scholis designavit petrus Benoit Cuius
parisiensem vestium sartorem in succuborem, deus vocare ad supponendum
francisci Brizon parvi Apparitoris. Qui quidem Benoit solita iuramenta
præstitit. Et Jacobo Leulier Procuratore.

Idem et. Jacobus Leulier die 8. contulit officium parvi Nunij de
Lislectam ad ornam dioc. Beluacensis honesto viro Alexandro Caumont
iuxta contractum initum apud Caes. Ivar. et le Chanteur Notarii August
die 8. Jan. 1674.

Die 12. et. Nicolas Marquerre Rector admittit franciscus Josephus
pelge parisiensem latine medicorifer eruditus et hron. legere doctus ad hystoriam
Artis typographicæ, iussitq. ei pro mo. litteris expediti.

Die 13. habita sunt apud Ampl. D. Rectorem Comitia deputatorum facultatis
Artium, in quibus actus. de sigillandis litteris Nominationum et alijs, quorum
sigillatio dilata fuit per octo dies, propterea quod decani supra. facultatum
non attulerunt claves suas, nec sicut promissi, interesse voluerunt Comitis
soliti et ordinarij deputatorum. Qua de re postquam mature deliberatum
placuit unanimiter ipsos decanos hoc ius admoneri iuberiq. afferre claves ad
sigillandum, sin minus, quia equum non est, et publica res detrimenti aliquid
patitur, et hinc propositum, decanos quatuor illi claves habere, sublatum iri.

2. exposuit D. Rector duos scolasticos professorum operas dantes post hoc
mensis sub uno professore positos, de relictis ad altum conuolasse abq. litteris
demissionis contra nuprimus decretum proclamo facultatis Artium. petitisq. super
ea re deliberari. placuit unanimiter Decretum facultatis Artium nupre

editum, seu potius injunctum ad unguem observari. Scholasticos illos ad priorem
Magistrum regendos remitti sub poenis ante declaratis. Atque ne deinceps omni
amovetur pretextus a excusatio, placuit unanimiter, Magistros e quorum disciplina
a schola exhiberi aliqui disceptant, statim autem puniri aut aliter cohereri
de re fuit Ampl. D. Rectorum, ^{placuit} ~~de re fuit~~ pro ipso vico D. Rectorum
missa schedata admoneri Gymnasii et professorum, ne transfugas illos
arripiant, sub ijs dem poenis.

3. exposui D. Rector multis annis Academicis ordini oportere Carolomagnalia
non tantum festis scholasticis, sed sacris etiam solennibus et publicis
celebrari. Effe autem non neminem in Natione Gallicana qui et pietate ductus
et amore erga patriam etiam facultatem vult velle de suo singulis
Agentibus, ad quos solennium istius celebratio pertinet spectat, sportulam
erogare; necnon DD. Rectori, procuratoribus, Officiariis et decanis eiusdem
facultatis; item et Panegyrico Caroli Magni Parisiensis Academiae paratis.
in eam rem paratum esse tantum libellas impendere: si modo id eiusdem
facultatis Praeceptoribus visum fuerit expedire. Singulis vero gratum admodum
acquistum fuit honorarium eiusmodi: placuitque diem 28. Januarii quae est D.
Carolo M. sacra, ~~haberi~~ in Aula Navarra, quam maximo fieri debet
cultu celebrari, solennem panegyricum et annum haberi in memoriam
accepti a Carolo Quinto donationem. *Marquise*

Die 20. habitis apud Ampl. D. Rectorem deputatorum facultatis Artium
Comitijs exposui D. Rector se iuxta decretum postremis Comitijs factum
de sigillandis Nominationum et Magistri Artium litteris hactenus mandasse
supra facultatis decanis, ut adirent cancellarios, senus se pro more Maiorum
quandoquidem de bono publico agitur quod moras pati non debet, promissionem
et sublati sitis quarum Claus non duntaxat sigillaturus. Exposuit quoque
audivisse se Decanos ad contrarium amice componendam optare, nec
utraque parte Senatus princeps advenit, rogetur et audientiam benignam
privatis in adibus concedere, quo facilius quid controuersum, solvatur.
Ita de re cum receperent Ornatissimi Procurator et Praeceptor deputati
deliberare, placuisseque omnibus amico compositionis ira, celatiusque
adire Decanos cum Clausibus hominum Compositionum finem expostare, pariterque
venisse ad sigillandum. Nihilominus de alijs quibus nuperis delibatur.
Imprimis de offendiis levis, et iniuriis franci Cancellario. planis vero
et ab eo offendi more solito, et adire Cancellarium honorabili Comitatu
probum facultatis Artium, si decani duntaxat praeferre senserint. Supplicium
quoque duo Hispani M. M. David Hodeman et Raymundus Burgo ne non Magistri
Dougan et Noll ante biennium in Nationem Germanicam non ornatissimi
litteris et Magistri Artium sibi anteposuerunt qui Nationi ornatissimi

Pour
Ses
Registres.
Six deniers
pour feuillet.

Sanctissime in litteris doctae forma expeditae communi usque: atque adeo postulat
productis Dougan a Nova postiori loco angli. huc de re ita deliberatum,
ut supplices Nationem suam supro ex negotio consulant quod penderet consue-
tudo. Et ita distinxit ad sigillum. sigillato sunt autem littere quotquot
hanc expeditae, suas clausulas pertrahunt de rebus, contentantibus tamen id se-
factum cupere citra providendum iurum suorum.

Eodem die Jacobus vitare Meldensis latine mediocriter uditus a Grav-
ad modum legere prebitis quantum satis est ut admittatur ad Tyronum artium
typographico a D. Rectore iudicatus est. eique littere expeditae -

Marquerie

Die sabbati 27. eiusdem mensis habitis in Regia Navarra Comitibus, quibus
Ampl. D. Rector interfuit Ornatiissimi Procuratoris 4 Nationum, Gymnasi-
archae Collegiorum et deputati facultatis Artium, actum f. de Solemni sacro
in honorem D. Caroli m. die dominica 28. celebrando, quantum quo ornate Ampl.
D. Rector, et Ornati procuratoris interfuturi essent: quoque loco ordine debent.
Item an Iudicium scolasticum indiri plerum, et quam in diem. Qua de re ducto
sunt sententia unanimiter in hunc modum. Quoniam Carlo-magnalium solennitas
ad omnes proprios facultatis Artium spectat volente ipso cuius impensis
fieri, atque ita instituisse, videri consentaneum, et Ampl. D. Rector insignibus
Rectoris, D. procuratoris togis purpureis seu procuratoris induti a ornati
sacro intersente Solemni Rector in dextra parte throni, procurator quatuor
in sinistra, ut sedere solent in aede sacra dominionum cum ibi missarum
annua solennia celebrantur. Intusque quoque octo Apparentes seu Bidelles
cum clavis argenteis. Iudicium scolasticum indiri diebus Luna 29. Solis
honore quoque reversioni indulgere sinantur scolastici. 2. lectus est libellus supplex
duorum Hibonorum postulantis sibi assignari locum in Natione constantissima
pro iis qui ante quidem recepti, et agendi tamen litteras, quas communicare
tineatur, non communicarum. plerumque vero ut prius exprovi apud Nationem suam
cum subeuntur ipsius comiti, et si non petuerint sibi satisfactum, tunc dimittunt
patere tribunal Rectorum. Porro ad Carlo-magnalium solennitatem facta
est invitatio hanc programmat.

Cum deo

Natio Gallitana D. Carolo magno Parisiensis Academia
parenti peregrinum dicit inter solennia die dominica 28.
Jan. 1674 hora ante meridiem nona in aede sacra Regia Navarra.

Quia vix nonnulli obsecratorum, et p. huiusmodi Instituti praei Interpretum
eulogiam non licere abis conscientia R. D. Archiep. Parisiensis
eiusque expresse consensu solennia ista celebrare, eiusque animo ante occupato
effluere, et etiam scripto vitare celebrari: quod scriptum illi tunc

patrefacturos, aut signifiaturus constitubam, cum sacerdos ~~de parantia~~ ad sacra
arriores, ou de rectoris. facti prorens. honoranda Nationis Galliarum, pndu
ad expiam adierunt Remendissimuz Antiprudentes, factum suum, qua munt
conceptus fuerunt exponunt et confutatis futilime culumis porrecto for
libello ~~pro~~ impetruum quod petebam.

libello pro impetrando quod p[ro]p[ri]um
A. Monseigneur L'Archevesque de Paris -
Suffraganeum humblyement les Procureur, Docteurs & Suppléants de la Nation de
France fondus en l'université de Paris, qu'il leur soit permis de faire dire
une messe solennelle en l'honneur des Charlemagne dans la Chapelle
du Collège de Navarre ainsi qu'il se pratique à Rome par la Nation
d'Allemagne aussi fondus en l'université, & en l'Eglise des Mathurins
par la Confrérie des Grands Messagers qui y est établie depuis plusieurs
siècles. Ensemble qu'il soit permis aux Suppléants de faire prononcer
le panegyrique du Saint par un des Suppléants de la Nation qui
continuera de prier Dieu pour votre M^{te} Grandeur. Subsignatum de pre-
s. fourmier docteur, Ouboulay docteur, Bonafant docteur, Goutier docteur, Docteur principal.
Soit fait ainsi qu'il est requis après en avoir conféré & recue l'agrément
de M^r le Grand Maître & maison du Collège de Navarre. donne à Paris
dans notre palais Archevêque le 27. Jan. 1674. fr. Archevesque
de Paris. & infirmus par Monseigneur, Morange

[illegible]

Pour

Saillie de
Registres.

Six deniers
pour feuillet.

Die ultima Jan. M. franciscus Bonamour Nationis Normannicae Procurator contulit
Officiis Nunciij Ordinarij Andree Desmon, duo pro urbe Cadomensi, tria pro
Baiornensi, item et pro oppidis et urbibus d'Isigny, Parentani, Montebourg, Valongne
et Quibourg. Contractu inito apud le franc et sorinus Notarius Regius die 22
Novemb. 1673.

Idem procurator contulit petro Tolle Officiis Nunciij Ordinarij pro urbe
Lournay diocesis Rotomagensis. Contractu inito apud le franc et sorinus die 22 Dec. 1673.

Ad diem 3. Gazetarius, Gazetarium vocans, scribis inter cetera de rebus
Parisienibus, postquam commemoravit illi Galliarum Cancellarius Allignem
ab Ampl. Rectore Universitatis salutem fuisse, subdit. La Commission pour
signaler sa reconnaissance envers St Charlemagne son fondateur, a establi une
Messe solennelle, laquelle se celebrer pour la premiere fois le 28 du mois d'Avril
qui est le jour de la feste, en la Chapelle du Collège Royal de Navarre ou l'éloge
de N^{ost}r Empereur fut prononcé par l'un de ses Suppléants au grand applaudissement
de la compagnie qui estoit des plus Illustres, et qui veid avec beaucoup de plaisir
le parallèle qui s'y fit de Nostre Grand Monarque protecteur de la mesme université
avec son Illustre fondateur.

Die 5. M. franciscus Bonamour Procurator Nat. Normannica contulit Officiis Nunciij
Ordinarij de Landeber diocesis Rotomagensis honesto viro Joanni le Noire
filiu parisi. Contractu inito apud le franc et sorinus Not. Reg. 22 Jan. 1674

Idem procurator die 6. febr. contulit Officiis Nunciij Ordinarij pro urbe
Lauri vulgo de St Lo diocesis Constant. Joanni Laurent emend. diocesis.
Contractu inito apud le franc 8. Jan. 1674.

Die 10. eiusdem mensis et anni hora sexqui-octava matutina habita sunt
apud Maturnienses comitia extraordinaria deputatorum Universitatis, quibus
interebunt M. Nicolaus Marguerie Rector, M. Claudius Charol Horologer
facultatis decanus cum M. Dionysio Guyard Syndico, petrus Halley juris Canonici
et Jo. Baptista Morau Medicinae facultatis decani. Item M. Jean Dignon
Jacobus Lullier, franciscus Bonamour, et petrus poerus quatuor Nationum
facultatis etiam procuratores, suas singuli facultates et Nationes ad
officium negotij infra respondendi representantes. Item et tres Officiarii Universi-
tatis. Quibus ita congregatis, Ampl. D. Rector in sede Conservatoris sedentis
agredientibus hinc inde decanis et procuratoribus, et in suo dracmo et regione
Officiariis, M. Joannes Baptista Roart Doctor Horologus paucis exponit se
a sacra facultate Horologiae nominatum ad curiam d. Germani veteris parantem
pro obitu M. Simonis pretres amicus ultimi progressus pacifici ante paucos
dies defuncti, petitur nominationem istam ab universitate confirmari, sed ad id
nominatum ab eodem presentari Magno Archidiacono ecclesiae parisiensis.

Qua supplicatione facta est quod Actum suo nominationis, quem ego scriba publico legi.
erat autem illud ejusmodi.

Anno dñi 1674 die 8. mensis febr. habitum extracordinem Comitis sacro facultatis
ex collegio parisi. in quibus honorandus et agt. nobis obnoxius Guyardus Syndicus
declarat idem convocatus fuisse Magistros a D. Derani, ut quoniam pro obnoxio.
simonis pietre varares Curia seu Collegia Libermani veteris, cum presentatio
protentum ad ipsam Academiam, a secundum morem atq. ordinem ipsius Academiae
ipsi facultati sua nominandi competentes, idem Magistri narent aliquos ad dictum
Beneficium nominari. Cum h. et. a. Joannes Baptista Leont parisiensis in s. Theologia
Magistri vna voce nominatus et ab ipsa facultate quod dñs Academiae presentem
dñs Statum, ut ejusmodi Beneficium varans pro obnoxio dicti D. pietre veteris idem
possessoris partem dicto D. Leont componatur ab Ordinario. Datus parisijs
in congregatione generalis s. facultatis theol. habita in Collegio sorbono anno
mense et die praedictis. Lig. Bonnet

His attentis auditis et intellectis D. Rector remissum deliberationi. Tum dñs Derani et
promotory supradicti pro suis singulis facultatibus et Nationibus diximus se nuntius
gratius habere nominationem praedicti Ch. Joan. Baptista Leont a facultate Theologiae
factam ad Curiam seu parochiam Libermani veteris, ansuuntque eundem ab Universitate
presentandam esse Magistro Aristidiano Collegio parisiensis, ut eum Reverendissimo
D. Archiepiscopo representet, curetque praedictam Curiam eidem nominato et presentato
confiri. Insuper voluimus proxime vacaturum Beneficium Academiae, seu
Curia seu Capellania suavi, et nominationem pro facultate Juris Canonici pro
viri sua et turne factenus obituato. Et ita in omnibus fuit a D. Rectore consensum
protentum idem D. Rector exposui in memoriam renovando vacare iam praedictam
Capellanas aut saltem vacare existimari, quod eundem possessionem ante septuaginta
annos eas ab Universitate obtinuerunt, nec vili ab eo fere tempore Comitibus
Synodaliibus introfuerunt, nec dñi ubi hactenus digne et sine aduocato in viuis, itaq.
ardent et re esse Universitatis eas tanquam vacantes confiri; absq. praedictio
viri seu turni currentis; easq. nomine publico et communi confiri, ut amovetur
omni oratio nra et turbatur intro Ordine Academiae. rogant quoq. num plenas
eas hnt omnes viri eidem personae, an tribus confiri. Et de re dicta sum
sententia in hunc modum omnes quidem ita velle fieri, ut vacantes illae Capellaniae
aut tanquam vacantes nomine communi pro sacris confiantur. a vero hnt
illae viri simul personae an tribus confiri sine habito maturiori consilio
tanquam de re nova nec factenus usurpata, proximis Comitibus deliberetur.
fuit ex alia deliberationis materia proposita, an expediret ex omnibus Capellanis vicem
vnam seu hntum constituisse. sed conclusum fuit ex innovandis

Maryette

Eadem die hora post meridiem secunda habitis Ordinariis deputatorum vtriusq.
in Regia Navarra Comitibus, quibus omnes Derani, omnesq. promotorum et
officiorum introfuerunt, 1. supplicarum pro libris nominationis et Ch. Ludovici
Guarand pbi Rotomag. petrus Bural iudicium Rotomag. Nicol.
Boutiller Lexovicensis, et admissi sum.

Pour

Seuiller

Register.

Six deniers

pour seuillet.

2. depositum est non fuisse decretum Universitatibus exactionem demandatum in Collegio
Cambracensi quod capita quidam, aut non violari, in eo prout in quod Janitor
exort introductum fuisse omni ingressu in Collegium, illi tamen impugnantibus frequentibus
et quod porta quodam Hypogari vinarij non fuisse clausa, planum dum dicit
Gymnasium, ut rationem reddat suo aut negligentia aut consummatione.

3. lectus est libellus supplicis M. Joannis Densy Harcurum professoris contradiet
de titulo Junio s. Germani Aufgiodonnensis cum M. Joanne Murer Gymnasium
Marosiano, postulantisq' ne in providendum suum veli Universitas favorem intercessum
providere predicto d. Murer, imo ut distat epta a lite quam contra d. Carpentier
et peti intentione apud Magnam, in vobis, Cambram, Senatus parisiensis pro
ratione et defensione suorum privilegiorum, quandoquidem ipse d. peti Jun' qu
presentationis quam a d. Carpentier et Capitulo dicto i. Regio obtinuerat,
renunciavit etiam scripto, liberamq' reliquit patrono potestatem alius a se
substituendi. Cum vero substitutus adfuerit nemo, lisq' omnis interitura esse
videtur inter alumnos Universitatis, videri non esse aequum, ut ipsa attribui
contententibus fauere, sed magis potius pati et consentire debere, in his qua ob
privilegia Universitatis ad Magnam Cambram delata est, ad Iudices ipsius Naturalis
horum ad Conservatorum privilegiorum Regionum remittatur. proinde non
curre proditum Memer suspicionem collusionis cum ipso Carpentier et Capitulo
Regio Aufgiodonnensis. Auditis est deinde ipse M. Jo. Murer, rem
suam fuisse quoque depositum, nimirum in eodem plane esse statu, in quo cum
cum lis intentata est nomine Universitatis, post ejurationem enim a d. peti
factam, substitutum fuisse a d. Carpentier alius et Canonis nunc d.
Capituli proinde usum eundem Carpentier instrumentis publicis deservit montem
suam circa litem intentatam, an veli Jun' quod sum esse dixi, insistere, distat
vobis et expensis respondisse se quod initio dixi, idem etiam nunc propugnare
et propugnaturum litem ergo istam non plus esse privatam quam initio fuit, sed
publicam, ab Universitate susceptam adversus hominem Graduatorum privilegia
opugnare et extinguere conantem, eundemq' adque in suo proposito perseverantem,
utramq' d. peti ab eo presentatus presentationis conditioni renunciandi.
Viginti auditis est predictus Densy. postremo auditi ambo. quibus actis
dictum sum sententia et conclusum per modo, consulendos patroni d. Lambin et
d. Hamel, an debere Universitas de verum statu ab intentata lite distare
ipsi vero consulendi nominati d. Guyard Syndicus f. f. f. et d. Regner
Nab. Gall. procurator. *Marquerie*

Die 19. eiusdem mensis et anni M. Franciscus Bonamour Nat. Normannicus
procurator contulic. Officiarius parvi Municipij de Mortagne in Publico dicens
Sagrensis Joanni Barroux Cui de Mortagne. Contractu inito apud le franc
et Joannis Notario Augusti die 1. Iulii. an. 1673.

Die 21. idem Procurator contulit officium parisiensis Curie Constantij Arturo notari-
manenti in oppido de Hautville Guisard diocesis Constant. iuxta contractus inter 23
decemb. 1673. apud le franc a sonny.

Die 28. reddita sunt in cubiculo d. Rectoris apud Regiam Navarra a Quosone
Academio rationes arrecti et expensi: quibus Comitibus interfuerunt pro facultate
Horlogio d. Morel a Guyon. pro facultate Consultoria d. Doujat a
Doloy. pro Salubritate ad. Monieu a Garbu. pro Natione Gall. d.
Despriz a Darlin. pro Bursaria d. Leullier a de Neully. pro Normannia
d. Bonamour a Simon. pro Humanitate d. poerus a Luman. pro Syndico
d. Barbier pro professor emolumentis apud Marollium. In ijs Comitibus lectus est
libellus supplicis Michaelis Barolier Muratoris a Curie parisiensis, Magni Nuntij
Amicae Universitatis, postulantis sibi auxilium favoreque prout aduersus paulum
pelehorum oneratum Antonij, Ribotum a nonnullos alios saluandis secta-
professores, quibus ipse cum iuxta privilegium suum diem dixisset apud Rectorem
urbani parisiensem Academiam privilegiorum Conservatorem, ab ijs viris ad
parlamentum Burdigalensem evocatus sit. Qua de re postquam mature deliberatum
est, intellectumque predictum Barolier officio Magni Nuntij quoties occurrit oratio,
defungi, defunctumque non ita pridem, plane unanimiter in eius causam defendere
nomine Universitatis, libellumque eo nomine porrigi, ut ea ad pratorum urbani
parisiensem iuxta privilegiorum Academiarum leges remittatur; Quod modo tamen
predictus supplicis impensas omnes damnumque omne si quod forte obumbrari, praeter,
indemnitasque fuisse Universitatem. Et ita conclusum.

2. quia non satis diligenter viiungit fuisse tantum pariter circa sensuales contractus
a fundo clientelari prout Academiae factor, ob quos emptoris ius domini debere Universitati
nec ex rationibus quas reddidit Quoson satis intelligitur, qui a quos contractus
eiusmodi facti sunt singulis annis, plane nullum deinceps a Quosone admitti a
approbari nomine Universitatis, quod vocari ensaisinio, quod non prius ad d. Rectoris
detulit accensumque ab eo subornit, et ad scribam, ut cum intro et extra subterfugium
facta mentione summo, contrahentibus a Curie clientelari, seu laudimiarum.

Marquerie

Die 3. Martij habita sunt in Regia Navarra Comitibus Ordinaria deputatorum
Universitatis, quibus omnes Proceres cum Administris et Officiariis interfuerunt: et in ijs
actum de primis capitibus. 1. supplicarum pro litteris Nominationis et Not. Francij
Lambert pbr parisiensis, Nicolaus Geylin de Villeneuve pbr Cenomanensis, Petrus
Danzet Lugdunensis, Audras Riviery pbr Abrinensis, Claudius Guillebon pbr
parisiensis, Honorius le piller de Narais parisiensis, Franciscus Guibard de Neully
Ambian. Sanson duquesne sursonensis. supplicatque utriusque pro quodam decretum
nomine Martini abante, sed vetante admitti. pro promotione fieri, et quod nec
privatas professorum, nec publicas scolasticarum litteras protulissent, ad menses missis et

2. lectus est libellus supplicis et. petri le vernier Gymnasiarum Turonensis postulantis
Nexannus Berthouze Burstarum suorum qui litera plenus admonitus et iustus, ut constitit, et
Actis et Instrumentis ipsius Gymnasiarum et aliorum Burstarum eorumque munitis, nec
officio fungitur scolasticis, nec scolay vllay in pluribus multisque frequentibus, aut ubi ad
proceptorum redire in Collegio Navarra, cum Burra omnino privati, omnes proinde

POUR

Famille de
Registres.
Six deniers
pour feuillet.

Variantem pronuntiant. qua de re postquam mature deliberatum est, manifestum constitit
de contumacia predicti Bertassoni, qui auctoritate Rectoria hoc iussus ad esse, non
comparuit, placuit unanimiter prefato Bertassoni significari, ut ad officium
Scholasticum et ad professorum rediret intra octo dies: ^{et si} ~~quod~~ electus nisi respondisset
et quod decreto Academico satisfactionem declarari ex parte die Bursarius ipse videret
liceretque ipsi quomodo introiret, cum quibus voluimus, libere confiteri. Acta conclusus.

3. comparuit et Colombei Gymnasiarum Burgundicus, cui dies dicti fuerat
a quodam ipse Bursario, nomine Recreus; cui omnia alimenta fructusque
Bursa subtraxerat. respondit ordo se plurimum illius admonuisse et admonendum
curasse per DD. Directores Collegii, ne Mulierem quandam sibi suspectam nimis
frequenter, nec tamen distetisse frequentare; vidisse etiam nonnunquam
ipse Bursarius non satis sobrius, adeoque ipse pravo exemplo doris esse;
et ob id Bursa fructibus a se privatus; quamebrem sibi diu ante dixit
apud D. Farrellarium Collegii Directores, ad quos remitti postulavit. Auditis
quoque predictis Bursariis, imputatisque sibi crimina ex parte iurum, prout
imminere supplicavit ordo sibi plane, ob bellum quo nunc conflatur civitas
Burgundicus debito a parentibus, alimenta saltem suppeditari donec innocentiam
suam plenius perceptione et veniam a suo Gymnasiarum sibi meritis, et militum
fruges prodierit, quibus auditis ipse Gymnasiarum postulante universitatibus
oblatum videri solita alimenta, expectatumque se aliquandiu ad se prodierit, et
~~liberari~~ ille ad meliores fruges redierit.

4. resumptae sunt rationes Quæstoris Academici, quas nupit ob brevitatem
temporis diserti non potuerant. sed inter eas Astrucum 29. C. 2. de Impensis
ad Iusta Morangii facti ordo. veram admittere noluerunt; DD. vero Procuratores
admisibunt; quo eis ut maturius examinaretur, placuit in alium diem differri
Rationum illarum abolitionem.

5. ob plurimos labores in rem Academiam a Ludouico Guillelmo Maiori Nationis
perardito apparitores impensas assidue præditas Amylissimis D. Rectori ab
eodem quædam, placuit eisdem præbui solita stipendia ex aurario Academia
quingenta libellas per Quæstorum erogari.

6. placuit quoque sententiam latam a proproatore urbano die 26. Julij an.
1673. adversus Ludouicum Poncet et Mariam de la Grange executioni demandari,
adeoque ex consilio Dni Marquisaux patroni Academici in rem rem consulti
cui omni modis iuris et legitimis prædictos poncet et Coniugem ad solvendum
ius clientelare impensionis quod Laudimus vocamus, absque ulla remissione eiusdem
Mariæ

Die 17. habitum sunt Comitæ Deputatorum facultatis Artium apud Burgum Novam
hora prima pomeridiana, in quibus Amyliss. D. Rector exposuit constitutionem
ortam in Natione Gallicana inter Mel. Ozon et Veugny Barulaunos Herologos
de Examine Candidatorum Magisterij Artium, quam cum hntassent amice componere
per Arbitros quos elegissent, nec propter infirmam Dni de Longlet valetudinem

composuisse, de ratione nunc tractat ad Tribunal Rectorium et Deputatorum pariter
facultatis et aliorum iurisperitorum. Auditis partibus de suo iure fuisse,
planum nunc eis dicere postquam Instrumenta et Acta sua apud D. Syndicum
deponerent, et de iis fuisse tractatum infra tres hebdomadas.
planum quoque ipsidem deputatis, ut ad. Procuratorum et Adiutorum Nationum respiciant
rationes dñi Darole. Quoddam coram Academico, proinde fribus ad marginem
notatas et actis exceptionibus circumscriptis, easque suis progressibus muniant, simulque
et iuxta defuncto Morangio procoluta sumptusque in eam rem factos publicis nomine
probent, laudem et agnoscant, etiamque ad. Decani facultatum superiorum
nolunt iis subscribere.

Eadem die hora secunda conveniunt Deputati unanimitatis ad absolvenda
rationes quoddam Academico et subsignandas. Sed propter absentiam decani
Mediorum, et quia postularunt alij duo tempus sibi concedi consulendarum
suarum facultatum in rem et sumptus factos in funere d. Morangij, planum
diffusi ad proxima comitia mensis Aprilis.

Auditi sunt deinde supplices pro litteris Nominationis, id est, Mch. petrus
Creny parisiensis, petrus franciscus Bigny parisiensis, Academicus mortuus, —
Carolus petrus pro Claudij Guillevon parisiensis, David. Mailli Tringisley
Jacobus le Bogue Ambianus.

3. rogatus est Ampl. D. Rector scribere ad Illustrissimum Collegium Londinensium
principem, Reverendissimi decessoris Praeceptorem nomine Universitatis, ut antiquum
a Rege priuilegium ipsi restitui iuberet, iuxta quod ad publicum et solennes solennium
supplicationes quas vocant Te Deum in iurari solent.

4. in iunctam est Franc. le Barbier Syndicum agendi, decessoris in iure ad D.
et Marcellum Patronum Academicum Instrumenta omnia litis, quam habuit
Universitas cum d. payet Libellorum supplicium Magistro; item et Decretorum
deu Amstemon exemplaria quae proditus payet contra ipsam obtinuisse
videtur, quosque in suis Rationibus commemorat. Quosdam coram, ut iis usque
et examinatis consulatur Academicum Consiliis, neque isti in iudicio diligenter
contra quem vel quos Consilio videtur providendum. *Marquerie*

Die 7. Aprilis habita sunt in Regia Aula comitia ordinaria depu-
tatorum Universitatis, quibus cum Ampl. D. Rector interfuere dñi. Decani
facultatum Theologiae et Iuris Canonici, procuratorum quatuor Nationum
et Officium. 1. Supplicium pro litteris Nominationis Mch. petrus
Regnou pñr Læon. Jacobus Gaudouan Clericus Ambian. franc. —
Jozeraume Cler. Abrincensis, Nicolaus Le Normand Ambian. petrus —
Pasnon Constant. et admissi sunt.

2. Supplicium M. Agidius de Launay Historiographus francicus, insignis
philosophus remitti sibi partem aliquam de summo iure Chentilian, seu in vocant
Laodimiarum, delicti ob amplum fundum Academicum in viro dñi Maris a dñi
la fontaine, pretio sex mille annis novis libellarum eius septem assibus et sex
denariis, solent annis exhiberi et quinque assibus in singulas de apod.

Pour

laquelle se

Registrent

Six deniers

pour feuillet.

12. Contractu inito apud Notarios Regios die 4. Nouemb. anni 1673. Quam in rem
habita deliberatione, attentat' vni de litteris bene meriti commendatione plenam
ducentus tantummodo libellas ad eo exigi, predictum Contractum nomine
publici et Academiae approbati. Et ita conclusum

3. in iunctum est francisco le Barbier argere rem inceptam de recognitione
Instrumentorum libris ^{contra} D. paget intentato, ut proximis Comitibus resisteret
quid patronis visum fuisse nominati quoque qui cum eo Consiliis
Academiae consulant. Dd. Halley et de Boulay scriba

Marquerie

Die Martis 10. Aprilis habita est apud Mathematicos Synodus Beneficentiarum
Universitatis, et quibus introfuerunt tantummodo pariter. S. Cosmo et Germanus
Veteris, et M. Jo. Dingo Capellanus. ceteri absuerunt. placuit eis inberi
et dimittere aut de sistere, aut per litteras, aut per procuratores
si adesse non potuissent, absentium suam excusare.

2. Jacobus Manssieux iam pridem Academiae patronus apud praetorium
Urbanum, seu Castellum electus, solennes sacramenta praestitit praesentibus
procuratoribus, Decanis et procuratoribus.

3. Ampl. D. Rector admonuit ex ipso nupre Editum Regium quo prohibetur
omnia programmata et Mandata publica, quae non sint Notis Regijs in formam
scripti munita, et cum istis supplicationibus solennibus Academiae ad D. Rectori
sag de more programmata publico indicanda sit, postulante decem, et
illud notis illis formulantibus mutandum sit, an vero insistentium veteri
consuetudini. Quam in rem consulto D. Manssieux Academiae patrono
praesente, habitat' eius sententia, quae talis fuit. Edicto Regio prohiberi quidem
programmata, sed ea duntaxat, quae factum sint fidem in Libris, cetera
vero quae eo tantum proponuntur, ut commodius exoneretur disciplina et solentia
quales sunt Hec, Mandata Rectoria, et conuocationis quae per seculum
fuerunt, non prohiberi. Et iterum eiusdem sententiae placuit et D.
Rector solito more supplicationibus Academiae indicare. Et ita conclusum
petij. D. Rector actum sibi dari sumptus deliberationis, et si quid sibi
a quocunque impetretur ad culpam, vniuersitas lausque suae faciat. idque
et conuenit. Marquerie

Die 12. Aprilis habita sunt Comitia Generalia apud Mathematicos, indeque
processum solenniter ad D. Rectori. Ante vero in angulo praedicti supplicamus
pro libris Nominationis et M. Jacobus le frere Sagueny et petrus de
Barra. Heclogus. In Comitia admonuit ampl. D. Rector praequam quodam consuetudini
hactenus inualuisse ut providatur ab vniuersitate ad supplendum valde inordinat'
saepe confabulando, ceteri aliud agendo quam agi debet. Instituta enim esse eiusmodi
supplicationes solennes, ut Regi, Regibus, Academiae communitis votis et precibus a
deo impetretur, sed inuoluntaria, salus, concordia: ob id adhiberi solitas sententias

Eruditionis, qui etiam Cantibus non modo Academicis sed etiam populi par-
mentis exantur ad pietatem. nisi autem videri tam contrarium fuerit tam pro institutis,
quam inordinatum et irreligiosum prouideri, virorumque doctorum, quorum lux lucere debet
coram hominibus, immoderatum et irreuerentium scandalorum populo proponere. Itaque
hortatur ut omnes Academicos, ut in ista longitudine etiam quae suscipitur, modestius
pietatis et Religionis exemplum spectanti populo prouideant. Idem vetui Cantoribus
qui ad sanctandum conuocantur, quibus prout quorum consuetudine postquam longum attigerunt
locum quo prouiditur, Antea sine fruce, sine contra ordine, saluam consuetu-
dinem, donec cum fruce nescimus finire ad statum omnes. Iis demum prout
ut in ordine solamitis cantem quemadmodum in prout. atque id fide statu
fueritque executioni demandatum. *Marguerie*

Die 13. Lud. Desprez procurator hon. Nat. Galliarum contulit officium
Nunij ordinarij de Brienne deo et sanctis honesto viro Joannem
Labarrae cui parisiensi iuxta contractum cuius initium die 15. Jan. proximi
scripti apud de St Jean a sonis Not. Arg. 40.

Die 14. habita sunt apud Ampl. d. Rectorem in Regia Nauarra Comitibus deputatorum
facultatis Artium. Et in ijs actum e. de hominibus et aliter quo interuenerunt inter
Mek. Georgius Ozon et Claudius Vaugny Barralaures Historiographus de munere
Examinatorio in Natione Galliarum. Auditis primis partibus et. Lud.
Desprez hon. Nat. Gall. procurator interpellauit predictum Ozon, quatinus de
eo contenderetne infringenda esse et abrogari debere duas conclusiones seu
duo decreta quae ipsa deatio ad seruandam inter suos parem conferri, quorum
obseruare et obseruare intendit ad amicum, quorum vniuersi de etate triginta
annorum, quam in Barralaureis Historiographis didicerat, ut possint in gremio
suum admitti; alterum de antiquitate receptionis inter Barralaures seruanda
nam agitur de prolatione in consequendis eiusdem Nationis Muneribus, offi-
se enim ipsius procuratorem, si quid contra ea decreta moliri et attentare vellet,
interrere quominus in fine Comitibus aliquid debeatur super ea re, quoniam
ad senatus parisiensem iam pridem statum est cuiusque de iurisdictione illi sibi
statum Regem viderunt, non ob stare verbo quominus ipsi saluti Ampl. d. Rector
et de procuratoribus et deputatis aliarum Nationum examines recte ne
an prebiam pro predicto Vaugny iudicatum fuit ab ipsa Natione Gall.
auebunt deputatis, et item istam ne diutius tribunal Academicum fatigat,
pro sua equitate homines, Cantibus admonuit alia singulas Nationes ab
omni alio habere statuta, penesque esse vnamquamque seorsum ab alijs non
condere ad considerationem sui status pertinentia, si modo constantia An-
tonij moribus, nec repugnans statutis generalibus vniuersitatis aut facultatis
Artium; neque licere alijs, non toti Artium facultati, non toti vniuersitati
ea preuallere, sine nec licere toti Artium facultati aut ipsi vniuersitati, statuta
facultatis Historiarum aut Medicorum saluberrima condidisse ad sui status
incommodum preiudicium repugnantibus ijs preuallere et abrogare.

POUR

Feuille de

Registree.

Six deniers
pour feuillet.

Ad hoc prae dictus exon, sibi non esse in animo Statuta Nationis Gall. infringere
existimare probo us saluis eis suis esse integris et Competitori sibi praevalere.
audito deinde M. Francisco le Barbier pro syndico, qui et fuisse a prepositis
sem enodatis atq; ad extinguendum contentum inter eos ardorem recommendans
concordiam libellum omnes si qui sunt durioribus verbis congerit, supplicando esse
suavis, et conciliatorum sibi et destandis: atq; ad hoc saluis Gallianae Nationis
decretis hodie die litigantibus amari compositione finiri
placuit unanimiter regari Ampl. D. Rectorem, et ab omnibus rogatus est et
advocatis in consiliis de le Barbier et Noelle saluis utique Nationis
Gallianae legibus et decretis pro sua singulari prudentia litem istam amari
compositione homines, prout equum motus esse videtur. Et ita conclusum
qua conclusio ipis etiam partibus grata fuit et accepta.

2 petiti Ampl. D. Rector quid fieri placuit circa electiones futuri Rectoris
et comitia in eam rem habenda. Litem enim, quae contra prerogationes sacras
Rectoris a Decanis facultatis superioribus, intentata fuit,
pendere adhuc in statu, Tempus electionis Rectoris incidens in diem pascha
B. Virginis Annuntiatione protulisset, aliam mense Junio faciendam,
reputantes ad eam absque Comitibus futuri Rectoris electiones differe, et
propriam habere Comitibus a Successores sibi substituere. Haec de re ita
deliberatum unanimiter, placuit Comitibus et Electionem Rectoris ad diem 23.
Junij differe, cum ut impleretur annus Rectoris Magistratus, quemadmodum
postulatum est a supremo senatu, tum quia his pendens inciderat, nec satis an
propriam an debitis hominibus dicitur, maxime pro quia ob tributum rei papyrae
inductum impositum gravia incumbunt Universitati negotia, quae periculosum
est novo Rectori committere. *Marquerie*

Quod die 14 april. ex decreto deputatorum facultatis Artium, ad Arbitrium
Ampl. D. Rectoris et M. le Barbier et Noel Normannae Nationis Praeponi
remissa est decisio litis inter M. Georquin exon et Claudius Vaugny Barralauntis
de munere ex ammatore Nat. Gall. contententis intercedentis, videtur esse ipis de
Arbitris praedictis Vaugny dare debere Examinatores, sumptus tamen in iudicio
facto qui sexaginta libellis estimati sunt, Competitori refundere: quos et hoc a salario
consueto eximia et situat, nisi malis ipse Vaugny eam summas praesentem numerare
postremo acta quae sunt utique, libellum, praescripto Inquisitionis tabulas aboleri
oblitterari debere. Et ita visum die 19. eiusdem mensis.

Marquerie

Die 29. M. Ludovicus Desprez procurator Nationis Gallianae consule officium
+ Nuncij Ordinarii pro urbe coadunsi Claudio Fournier iuxta contractum
cum eo initum apud Desprez et totius Notarii Aquis die 19. decemb. 1673

Die 5. Maij habitis in Regia Nauarra apud Ampl. d. Rectorem Comitiss deputatorum
vniuersitatis, quibus interfuerunt omnes Leones et officarii. 1. Supplicium pro litteris
Nominationis M. A. Renatus Dauoust Senomaniensis, Carolus le Tellier Lexoniensis,
Lud. Fodet depremont Valloniensis die Constant. petrus Breuel Vultagiensis francus,
Iacobus Maugis Andegau. Guill. Courtue Parisiensis, et omnes admissi sunt prohi
prodictum Maugis, qui ex lege tantum est admissus, si probauit se cum alumnis sui
Academio Andeg. fuisse ab etatibus facultate Paris. more solito adscriptum

2. M. franciscus le Barbier pro-syndicus expressit grauissima lris materiam interdicere
inter alumnos Collegij Bajorensis et quendam possessorem domus ad ipsum Collegium
prohibens eam alienare. atq. ab illis lris offensionem vniuersitatis perhiberi ad functionem
sua causa defensionem planie exhiberi a supplicibus instrumenta sua et Acta
qua fuit in iur. rem, compulsi patronos Academicos Collegij sumptibus.

3. postulauit idem pro-syndicus ab vniuersitate semel statui, statutis, stabili cautis, ne
cui deinceps Emptori fundi Clientelaris de iure seu tributo legitimo Academia tanquam
domino debito quidquam remittatur, ut hinc omnis occasio exemplum damnosa
remissionis aufibatur, ne uel quod ipse remiserit, Regi summum ius forte appetituro,
de suo refundere cogatur. atq. id vniuersitate decretum

4. idem pro-syndico admonente, stabili quoque decreto cautum ex vniuersi suffragio
interdictum Quodori coram Academia, ne ulli Contractui Emptionis fundi Academia
Quographum suum apponere audiat, aut Clientelare vestigal ante accipere, quam
fuit illi Contractus a d. Rectore approbatus, premissaq. Emptori empto rei possessio
et id eum nomine Emptoris, Summa Emptionis, iurisq. Clientelaris rata portione
pro scribam in Acta vniuersitatis relatum fuisse, relatiq. facta fidei ipsi Quodori
fuit. atque ne in ea re periretur de rebo, iniunctum quoque scribas, ne cui
a Quodore reddentur Academia accessu expensiq. rationis, Contractus omnes
ex Actis publicis recensere et numerum exhibere.

5. postremo planie eidem pro-syndico tradi a d. Darole omnia instrumenta lris
Academicarum, aut instrumentorum exemplaria; ut ipsi ardis et examinatis quid
opus fuit esse putabunt, ad Academiam referant. Insuper, si post recognitos prati
Academici limites, aduersus usurpatorem de consilio patronorum litem intentare
querit, planie alium ab ipso d. Darole procuratorem eligi, qui rem istam sedulo
et diligenter procuret.

Marquerte

Die 9. maij M. philbertus le Begue Humaniorum litterarum in priuilegio-Bellouac
professor, fidelis pirardorum Nationis procurator contulit officium Nunq. ordinarij
pro urbibus et oppidis de Laon, de No-Dame de Lieffe et vchy honofo vno
Alexandro dela plane Cui Parisiensis

Die 19. apud Ampl. d. Rectorem in Regia Nauarra Constantissima Nationis
proceres iuxta transactionem inter duos Tribus, Continentium solites et
Insularum apud Notarios die an. 1673. factam interfuerunt audituri
et examinaturi Nationis M. petri Jandae Exquestoris. a quibus Comitiss
affuerunt M. A. Hiffenon, Xuman, Omoloy et Boerus, lris interisse iussi

Pour

Seuille de
Registres.

Six deniers
pour feuillet.

ex Mandato Ornatissimi Procuratorij eiusdem Nationis, ad predictos Magistros
pro maiorem et promptiorem delato eiusque legitime significatione. Quorum absentia
non obstante visum est debere ipsum M. Jandell Nationis accipere et expressi-
toribus qui ex utraque tribu adveniant, exhibere. Quod impraesentiarum praestitum; et
ipsi redditus postulant immunitatem se fieri deinceps ab omni vexatione et
necessitate reddendarum iturum. Eiusque postulationem omnes arripuerunt.

Die 2. Junij in Comitibus deputatorum universitatis, quibus omnes Praeibz interfuerunt
proinde decernum saluberrimae facultatis. 1. Supplicarum pro tribus Nominibus
Claudio Brule parisiensis, Michael David de la Bergerie parisiensis, Barthelemy
Carotus sandriensis pro Ambianus, Nicolaus Genevart pro Mordensis,
Henricus le Marrier Subdiaconus Ambianus, qui omnes admissi sunt.

2. actum de negotio Capellanorum San-Germano-pratensis, ad quorum
causam accessit Universitas contra Canonicos eiusdem Ecclesiae. rogatus est
Ampl. D. Rector inuicere D. Bourcherac fango cognitorem et alios
Commissarios cum delecto Praeibz Academicorum comitate.

3. pluvio Mensori Prati Academici ob insumptos ab eo labores iam
plurimos dari ad solatium laboris duos Ludovicos auros, eundem rogari
ut prebui isti negotio insistere, quod certior fuit Academia quid ex
quantum illius Agri occupatum usurpatumque a Monachis San-germanoprae
seu ab alijs, quorum et quanta portio recte dividenda et distribuenda.

4. admoneri leges scriba pro unum ex Academicis obtentum fuisse in Curia
Romana Collationem ^{trium} Capellaniarum quo iam pridem vacant; dum tamen illud
ius Academiae ultro submittere, nec eo uti vellet aliquid ipsius consensu.
cum vero proxima Comitibus, si ita lubet, venturum, istam suam
submissionem coram facturum. idque placuit.

5. de privilegijs Academicis nupre in lucem editis remissum ad proxima
Comitia, ut decerneretur quibus privilegijs ea offerri et distribui
deberent, quantoque numero singulis facultatibus et Nationibus.

Die 7 Junij Joannes petri Lini parisiensis receptus est a Natione
Gall. Nuntius Venetensis pro obitu Claudio Arard.

Die 14 Maturinus Gautier Lini Alenconensis die Saginensis receptus est
Nuntius pro urbe Alenconensi a M. Fran. Bonamour Procuratore
Nat. Normannicae.

Die 26 eiusdem mensis habita sunt Comitia apud Maturinenses ad solennes
supplicationes. Et 1. Supplicarum et admissi sunt ad litteras Nominations
M. Marny Buzol Lixou. Claudius Doumenger (ho) Catal. Marny
art. et Bar. in N. Fran. Guenon pro Constant. pro professor in Lixou.

his etis propterea ad eadem Sacram. s. humani verbi, indey inditay ruy lante
a Cantoribus.

Die 23. habita sunt apud eadem in hunc Rectoria somnia ad qua supplices
accogebunt Guell. Veydau des Gramme Religioy professus ord. Cluniacensis, et Abbas
de Noirmontier, qui productis Medicorum luculentis testimoniis fidem fidebunt se
non posse absq. gravi incommodo oculorum et pectoris, adeo q. sine dispendio valere
diuis Scripta philosophica propria manu quomodocumq. legibus cauetur, exipere,
postulanti idcirco serum de onere scribendi dispensari. Et ijs unanimi omniy
Nationum consensu dispensatur in lege, ut curent pro aliquo alioy dictata

Philosophia scripi. 2. M. Joannes Desamps pbr. Lexouensis, et Francij
du Bois Diaconus Lexouensis pbrato pbr. in Academia Padomensi curiculo,
et in parisiensi vnum annu iuxta ^{decurit} Leges proclara Artium facultatis postula-
tum ^{post annum confutur.} Idemq. supplicavit Josephus de Martigny
Laudunensis confuto in vniuersitate Remensi biennio Philosopho, et

parisi apud e. Francij Pasquier professore Nouariy plusquam
Sexdecim menses in eadem studio Philosopho positus. Quorum trius postulatis
annuunt quatuor Nationes, ijs q. voluerint examen patet ad laudem Artium.

subuatis legibus. At videri requirentes M. Franciso Barbier proyndio perpetua lege cautumq.
ut nemo deinceps ex illis Academia recipiat et ad examina Artium admittatur,

qui Academia parisiensium more non exigunt Scripta philosophica propria
manu scripta, et suorum professorum manu a testificatione munita, unde constat
humana esse dictata non spuria et adulterina. postremo simplex accessu
honestus Iuuenis Abbas de la Baziniere de vniuersa pbra publice responsurum

propositum apud huiusmodi postulantiy etiam dispensari de trimistri spatio
prioris anni Philosophi, quod ob graue negotium fortuito interueniens conficere
non potuit, nec obtinere sibi tantuli temporis defectus ad confectionem Laure
Magistralis, praesertim cum adparantibus sibi semper et assidue habuit

procuratorem vniy Academia. Nationis ad deliberandum super eam
dimisso, omnis excreta Bursaria et pensioe Galliarum, qui Statuta
subuani voluerunt ad amissum, honoratissimo Abbati indulgendum esse

consuevit, et cum de trimistri spatio, quod ad integritatem cursus
Philosophi desideratur, dispensant, eo maxime, quod si professe
vbi publico non potuit, priuati habuit Academia Magistruy
quo docente, quod reliquum eam prioris anni, didicerit. Et cum

ijs conuicti Amyel. D. Rector
Isti iuris confirmati Quatuorviri a singulis Nationibus prodicto de
more sacramento Panclace subuunt, unde post aliquantum temporis M.

Jo. Desplengus Quatuorviri Nat. Normannico vniyq. suo a sononay

Pour
Saville de
Registres.
Six deniers
pour feuillet.

Rector M. M.
Tambour.

Sociorum nomine rogavi Ampl. D. Rectorem, uti vellet sibi promovere
Magistratum ad hunc saltem mensis, et exim gratum omnibus amplexum fuisse
sunt Rectoratum, ut ipsum semper esse cupimus Rectorem, et quodlibet
deliberare de alio substituendo. Verum quod alio daretur d. Rector
ad pastorem eius quisi, et causatum se voluit, sponditque, si non si
perpetuus suis Magistratus, prepetuum sibi fore animum propositum
hinc moti de eadem sua Universitate. Alium ergo ei substituendum
Rectorem M. Nicolaum Tambourum, Rectorate ante duodecim annos
defunctus, in Regia Navarra Rectorum amicitia, et Litterarum
honorum Regum professorum, et multis Beluacensis in Natione
pariter de canonicis.

Quod die 29. eiusdem mensis habitis apud Ampl. D. Rectorem in Regia
Navarra somitijs extraordinarijs Deputatorum Ordinis, et Litterarum
deponitur, et gravem pendere litem in Parlamento Rotomagensi de
Bonis Illud viri Jacobi Augusti quam providis, ex legati apud
Batavos, Jacobi Augusti quondam Regis in sanctione consensu consilium
et in suprema Regni Galliarum Curia providis filij inter Ordines
discrepantis, quorum honorum partem non minimam esse contendunt
Amplissimam Complutensium Bibliothecam ab ipso Jacobo patre relicta
fidei commisso relicta f. ijs inter filios qui litteris optat navabunt,
ea tamen lege, ut perpetuis temporibus patre etiam Litteris et philologis
omnibus, videri autem interesse maxime quibus Alma Universitatis parisi-
quo omnium philosophorum parens est, et Nutrix, ne Bonum istud a donum
in mortale. Habetis additum auctoritatem de Medio fundi Academici
et discedatur, viso Patronorum Consilio in eam rem rogato, quod
respondit Bibliothecam illam ita relicta fidei commisso subiecta fuisse
nec in Bonis hereditarijs censendam; Audito etiam promissione
Generali Universitatis, subita denique matura deliberatione planum
unanimitate inposita liti intervenire et pro fidei commisso exponi Curia
Rotomagensi quam sic res illa publica, quam maxime rebus
Ordinis parisiensis ad istam litem accedere, dummodo tamen indemni
prodestur Academia datis Complutibus sponsoribus. Quibus parisi-
et Autographis interamentum exemplar probe recognitis pro Notariis
Regios, cum Syndico Universitatis communicatur. et ita conclusum

Die 6. Julij habitasunt in Regia Nauarra apud Amyl. D. Rectoris Comitia
deputatorum proclamo facultatis etiam, in quibus actus est de negotio
intendente inter Act. Comitiis et Saunio Montanensis ob professionem
factam, quae praedictus Comitiis et Saunio dexte, a brenio et continere
intendit promissi a D. Gymnasio de Navarra, ipse vero Saunio
contendit se magis collegij alumnus et Baccalaureus fuisse habereque
Regentis a D. Priore Cantuariensis pro proximo brenio perquisiti
debere de iure gaudere. Exponit Amyl. D. Rector rem istam fuisse
occasione disidij quae ex eo nata est, quod praedictus Saunio publico
programmatis significauit se professurum proximo brenio per hunc in
Montanensis proinde consuebat ex libello supplicis ipsius Comitiis legitime
significato. Tandem auditis partibus, audito quoque procuratore
Generali vniuersitatis dictae sententia unanimiter in hunc modum
placuit et intra dies Mibarij proximam partem profectus suis intentionem
et Instrumenta, ut et visis et examinatis, ius dictum. Et ita
ab Amyl. D. Rectoris fuit conclusum.

Deinde et. Franciscus le Barbier profrondis vniuersitatis admonuit sprete
Legibus quo non ita pridem ab etiam facultate lato sum, nonnullos professores
impune inter suos discipulos admittere nonnullos qui ex alijs Collegijs aut
migrandis aut eiecti fuerint, postulantes in professores etiam scolasticos
animaduerti prouisione omnium iuniorum, suffragiorum et sportularum. placuit,
ut iam ante decretum est, professorum qui scolasticos ex alio Collegio aut
migrantes aut eiectos absque licentia prioris professoris et prioris rectoris,
priuari omni iure suffragiorum et distributione etiam deannationis, scolasticos
vero omni gradu et scolasticitate. Et ita conclusum.

Die 7. habitis apud Regiam Nauarray Comitibus DD. Rectoris Decanorum et
procuratorum deputatorum vniuersitatis, quibus omnes proceres et officiales
interfuerunt, 1. admissi supplicis pro litteris nominationis istis, Act. Hyacinthi
Thodole Fibary Sicut 10. Guera subdiaconi Cambray

2. et. Petrus le Vunier Licentiatus Theologus et Gymnasio de Turonensi
obtulerit vniuersitati litteras collationis et Capellaniarum cambricay varantiay
quas a summo pontifici obtinuit, eas tamen vniuersitati submissis, similiter
petris ibi supplicari et subministrari Instrumenta autentica fundationis
Capellaniarum illarum, quibus adiutus esset per Academiam et unum afferre
et defendere. placuit ista supplicia submissa, eis omnia Instrumenta
supplicari quae ad causam ipsam sustinendam pertinerent.

3. Item de presentem D. Canon. Luis parisiensis deempodator Regius fuit
exposuit quam agendam operam numerari dimittendo prout plenius recognoscendos
reuerentibus limitibus, presentibus et consensu Act. et D. le Barbier profrondis
et scriba quantum ei pro vultudine litterarum. Dixit etiam se hunc delinisse

intending from -
 intended as per his being alumnus of Berea College. He was the
 first to be elected to the office of President of the college.

Robert Varian Esq on 10th May

Lernun
1291
Hacked
Wla foun

bro xj folio 219

*J. Le Maire Advocatus ad Bancam
Parisi commotans expediendi Romae
curavit*

9 mai
Vigne
Bardet

Desautels

Pour

lailler et
Register.

en deniers
ou feuillet.

prati Academiis, sed ne quid desit ad cumulatas requiritiones, opibus pretius aliis
Mensorum adscribere, cuius consilio uti possit. placuit istis articulis deinde ad
solatium laboris primus dari ex Archivis Academiis pro quodam de re
Ludovici auctoris; item et licere istis Mensorum aliis ad res securius et abun-
dantius aduocare.

¶ rogatus sum Ego scriba contrahere geminum opus seu tractatum ad recognoscendas
Antiquitates Academiis, vni de prout plenius, cuius notitia iam pones inter
substantis omnibus fidei qui positi fuerant antiquitus, limitibus altibus de Beneficiis
eiusdem vniuersitatis; Scripta vero a Instrumentis autentica cum ad. Douja
a procuratore Nationis Gall. communicare; idque mandare simplicibus vniuersitatibus.
¶ placuit vniuersis Ordinibus discribui viginti aut viginti quatuor volumina seu
exemplaria privilegiorum vniuersitatis nupre edita; eorum centum repone in
Cathedrali Academiis, cetera distingi et diuindi pro Bibliopolaris; inter
istis Bibliopola putius repudi impresse volumines.

Die 14. habita sunt comitia DD. Rectoris, Procuratorum et Deputatorum facultatis
Artem, in quibus actum. de quodam Iuvene qui esset ex se propugnatus
detota philosophia primo huius anno, petisset licere sibi subire examina candidatus
facultatis Artem hoc secundo huius anno ante calendis Augusti; cum
secretis eiusdem facultatis suffragasse videretur, remissus est ad octo dies, inter
vniuersos procurator huiusmodi sues et alia quibus uti videretur Instrumenta
communicare. 2. actum de inducendo D. de Nouia Præside insulato ad
obtinendam audientiam aduersus quendam puerum detrectantem eis solvere
Chentelare. rogati DD. Syndicus, Souraine et Rouillard; item DD. Decani
supra. facult ut ipsum D. de Nouia iniunctum postulatum audientiam
3. actum de negotio Collegii Montanensis, a presentibus partibus, quod nondum
sua Acta protulissent, significatum et iniunctum in infra diebus melius proximam
sua apud Syndicum producere Instrumenta et Acta quibus uti intendunt, istis re-
his quæ producta reprobantur, eo die directore iudicantem.

Die 16. M. Philibertus le Begue procurator Nationis Picardie reperi
in vniuersis ordinariis vti peruenisset D. Ambianus Petrus prope suum
paris. Contractu inito apud D. et Van a seniori Notario Regio die 13.
huius mensis.

Die 18. habita sunt comitia DD. Rectoris, Procuratorum et Deputatorum facultatis
Artem iuxta id quod postremis comitiis deliberatum et decretum fuerat ad
statuendum de negotio Montanensis. Imprimis autem lectus libellus supplicis Buranion
quo professetur se declinare Tribunal Rectoris et appellare statum proprio ratione
in eo contractus. Lectus quoque libellus supplicis M. Joannis Courtier postulantis
sibi licere professionem philosophiam quam ab biennio exercebat, continuare; proinde
sibi licere patrem et sorora M. Abrahami Marlier Gymnasiarum data die
10. huius mensis et anni. Audito in parrem procuratore huiusmodi vniuersitatis
vniuersum se non istam non esse priuatam nec vniuersam Collegii, sed publicam, maxime
interesse Academiis parisiensis produci Collegii in vniuersitate consilium et Classi-
philosophiam prospicere, ne sine iuncti scolasticis de futuro professore

praesentium cum iam brevis tempus decessit scolasticum quinquaginta, adeoque saluti huius
partis, saluam appellationem Buratiorum interim liceat debere predicto Courtellio
programma futuro professionis publicare, et proximis familiaribus lectionibus
philosophiae continere. prohiberi visum est et se esse Academicam causam istam
ad Tribunal suum reuocari, ob id constitutum Procuratorum in parlamento
ad eum vindicandum, quod omnino Academiae dicitur. postremo decretum ut ex statuto
proclamo facultatis Artium Buratiorum Montanorum multentur privatione omni
generis.

2. producta est scripta continens nomina duorum scolasticorum qui ab aliquo praeside
professione admissi sunt non subacti, immo violenter nuptis statuti proclamo
Artium facultatis. planum enim professionem ad Tribunal proximo deo vocari.

3. propositum negotium quod ante ingressus aliquos intendebat inter et h. Ozon
et Veugny Barralauro, quod de Examine candidatorum actum in Natione
Galliana contendunt. Audito Procuratore fisci qui deponit predictum Veugny
a sententia lata et appellationem suam predicti Ozon per et apparitorum significasse
planum regni Nationis Galliana Proventi, uti pro viribus adducere videntur
predictum Veugny ad satisfaciendum sententiae Arbitrarius, qua tantum fuit
ut dictum Veugny soluat sexaginta libellas predicto Ozon ad compensationem
damnum quo sibi conturbatus fuisse illata, et ita conclusio.

Die 28. m. franciscus Bonamour recepit Joannem Hiron Abniriensem
Nuntium Ordinarium urbis Abniriensis iuxta Contractum priuatum apud
Lair Notarium Regium urbis d'Argenton die 14. Jan. 1679 initum m. 30.
Capitulum aliter Nuntio Abniriensi.

Eodem die conuocatis DD. procuratoribus a primariis collationibus decretum fuit
non esse admissendas velis testimoniales Professiones in praesentia pro et Magistro
Artium subsignatas ante Kalendas sextilis. deinde quoad Lectiones Classium
Grammaticarum, planum in d. Rector Catalogum conscribere atque ad absentem
Gymnasistas transmitti.

Die 1. Aug. Natio ex procurator ~~Normanico~~ Normanico consilio dum officium
altissimi Nuntii et huius Constantini et oppidum de Granville, peruenit
f. Saumier Lend d'Ar et vicinorum Richardo rison fisci Constantini iuxta
Contractum initum 30. Iulij 1679 apud le franc et domum Notarii Regii.

Die 3. habita sunt Comitia DD. Rectoris, Procuratorum et selectorum proclamo
facultatis Artium ad deliberandum super seu omissione seu negligentia
nonnullorum praesentium professionum qui quondam a suis discipulis nomina
non inscripserunt albo seu Catalogo generali suorum scolasticorum, quos
transmittere huiusmodi bis in anno ad Scribam videtur. placuit unanimiter
in qua poena deinceps fuit alia aduersus professiones qui suis Catalogos impore
praefixis non detulissent ad Scribam, eadem aduersus eos denotatur qui nonnullorum
eius discipulis nomina omissionem inscribere. atque ne quid praeteriret

Pour
Seuille de
Registres.
Six deniers
pour feuillet.

perone exaltationis, vitz faciliu et certu inscriptio fac cuiusmodi, placuit ut
in ipsema discipuli manu quisque sua Catalogo bis in anno prom fieri videretur
nomina sua inscribam, singulis vero vicibus Catalogi viderentur in Classe public
presentibus primariis, qui et ipsi manu eorum propria subseribantur in propriis
a ita videretur.

Die 4 habitis deputatorum vniuersitatis Ordinariis Comitibus 1. auditi sunt supplem
pro littois Nominationis isti, etiam. petrus Fouas pbr Saguenis, et Michael
fougeron pbr Carnutens, franciscus predeste parisiensis, Ioan. La Loue
Lingon. petrus bened. Clericus Senon. Mattheus Guvin Carnutens, petrus
seuere Rotomagens, fran. Ozeri Auxilius, Jeremias franciscus Orduet
Triaigius, Iacobus le Comte Abbatem. Ioannes Henricus le fion Carnutens,
petrus Truillard Carnutens, petrus Dorigny Nouionensis subdiaconus, Ioan
Frigere Beluacens. Bruno ore Billij Compendiensi Suggion. francis. Renou Carnut.
Claudius le fion Suggion. Alphonse Robert pbr Lixoum. petrus Ignatius
Larvesgne Claromont. Ludou. De Rond Ambian. Carolus de Rond Ambian
Ludouicus Ruymond Ambian. Ioan. Dela mare pontardomani. Gabriele
le Tellier Rotomus. Vincentius Duval Rotomus. Ioannes Chaumes Remigi
Mattheus Barclay Abbatem, Ioan. Bermon Ambian. Nicolaus marquerel
Beluacens. petrus Anquetil Constantini. Lud. Fauerois Ambian. Iul. Chollat
Abbatem. francis. Guibard Ambianus, Tuffanus Tromani Ambianus, fran
Gobineu Vebuinus, Xerol. Vitari Suggion. fran. Martin Landunus
Ioan. Baptista Gamier Carnutens, Andree du Mesnil parisiensis. Claudius
Iacobus le fion parisiensis. Bernardus Ramey Cabilon. Iacobus Boulay pbr
Carolus le Mesnuer, qui omnes admissi sunt. Claudius Pelisson Claromont
Dretulic pbr Syndicus de vniuersis specularibus opifera sibi sibi videri
quinquaginta libellas debent pbr sexaginta quas peti, quoad vniuersis
quoad altum, nondum summa definitus ad deputat. placuit solui quinqu
genti libellas pbr primo capite, quoad altum quod adur inibit, solui
paritib quinquaginta libellas in antecessu
3. idem pbr Syndicus actulic de quadam lite interuente in Curia parlamentaria
in qua agitur de multa seu emenda ad quam damnata est vniuersitas an. 1660.
petus orbi a Quodam coram Academici, videri pbr procuratore parlamentario d.
Carolus rationem reddi deinceps litum quas supradicti aut suscipere vultus fuisse
aut rogetur singulis annis: quarum litum simul et expensarum postulauit haberi
rationem reddere. Item ne vllam litem aut suscipiat ipse aut suscipere
sustinere cogatur absq. consensu Syndici et non promissa vniuersitate
Qua de re postquam mature deliberatum est ita placuit vniuersitate. 1. quoad
multam illam videri d. talon Advocatus Generale pbr Syndici videri
Item quotannis Quodam coram Academici reddatur de ratione et litum
et expensarum quas fuit in ipse promittendis: nullam quoq. litem suscipiatur
aut intentatur propugnatur absq. consensu vniuersitatis aut saltem Syndici
qui ipam vniuersitatem admonere et docere habetur. Si de re ipa Quodam

ferre, promittunt omnia damna. Atque ~~ut~~ omnis profectionis & exceptionis —
causa tollatur, placuit ei decretum per significationem, ne damnum ullum aut —
sumptus ulli possint Academiæ imputare ab ea repetere?
4. Mensuris prati Academiæ exhibebunt typus eiusdem sue figuræ cum primi-
tione singulorum limitum recognitionis, placuit in sancti rem consuli patronos —
Academiæ, prout typus sue figuræ cum proposita ut vocari videretur, cum d.
Marescaux communicari quem altissime fieri potest, ut actus de toto negotio —
reperat quid sibi videtur.
5. tradita sunt in manus Syndici rationes quoddam expungendi litterarum intimationum
an. 1671. Rectoris. le Maire pro Dr. Eduardo Omeroy, ad nunc decretum.

Die 14 Augusti habitis apud Maternienses Comitibus ad recipiendos Examinatores
Licentiandorum in Artibus, nominati sunt a Sanguellario B. Mario pro Natione
Gall. M. Joannes Tibner Licentiatus Theol. pro pirardica et petrus Borel Barral
Theol. pro Normannica et petrus Aubin Licentiatus Theol. pro Humanis —
patronis Hispaniarum Barral Theol. a Sanguellario vero San-Germaine pro
Gall. et Bernardus Solon in Charruano Rectoris professor pro pirardica et
Joannes Burquet Licentiatus Theol. socius Cardinalis. pro Normannica et
Olivarius Thoult in physico Bell. p. professor pro Humanis et Chusque
Chomus in Grassinico p. professor. Isti omnes a Nationibus accepti —
admissi sunt.

Die 18. habitis ~~in~~ antecessum Comitibus Mensuris Septembribus, quibus cum d. Rector
interfuit omnes decem a Procuratore. Supplicavit pro litteris nominandi et.
Lud. le Roi Clericus Parisinus. Item Lud. Giffelin Constant Barral Theol.
2. actum de tribus domibus quas frater de Cantua aut emebat aut dono accepit
a quadam nobili matrona nomine Massieu in viro Jacobo prati Academiæ continenti
sitae sed ex de re nunc decretum, quia nec frater isti supplicavit accepit, nec
postulationem suam ex posuit, nec apud Syndicum Contractus suus ex amini subiecit.

Die 1. Septemb. habitis apud ampl. d. Rectoris in Regia Navarra Comitibus
deputatorum universitatis, quibus cum ipso d. Rectoris interfuit omnes decem,
procurator a officium. Atque in istis actus de pluribus negotiis ad Academiæ
pertinentibus. Imprimis auditi supplicavit pro litteris nominationis isti, M. Claudius
Josephus Bertet Rogatus die Lugdun. quo de Marselles subdiationis Parisinus,
Vincentius le Teulier Rotomagens. Guili. Hudey pbr Eborens. Paulus Farnel
pbr Rotomag. Ioan. de regroles San-Floris, Radulphus de France Laudus
et rannus pingues Claromontis. Curvulus Charbon Odieris, Radulphus ~~Claromontis~~
Rotomagens Clericus.

2. actum de negotio fratrum, qui vocantur Caritatis. Exemple de consuli placuit
patronos, an deberent illi nunc elevari in p. fendi, litter Contractus quos cum nobis
matrona dñi Masque inebat, donationes tantum pro se fieri.

3. placuit Prati Academiæ Mensuris prati decem Ludovicus auctor quos cum
habebat, dari viginti quinque calceos ut nunc opportunum videtur, suppis
positis programmata proponant, quibus consilium cum prati parky, quod instituit
et a dñis, vanales proferat.

Pour

feuille de
Registres.

Six deniers
pour feuillet.

1674

4. placui quoque, si viderimus obire necesse sit vniuersitati apud nouum
procuratorem seu Castellum Gallie-germano-prutense ob nouas sanctiones Regias
quibus, qui primario seu secundario Clientela prouidia Beneficiaria quae fluida
deriunt, prouidum, ipsa etiam corpora et Collegia, teneant aut proutire oportet
militares aut de suo contribuere ad sustentationem militum, pro procuratore
comparere.

5. de cetero quoque ut absq[ue] omni mora arguatur D. Sances restituere vniuersitati
tabulas plurimas, etiam in Instrumenta quae iam pridem ex Cartographico absque
6. similiter placui omnia Instrumenta Authentica seu Originalia quae proutantur
omni daretur, reponi in tabulario eademque, item ex Loculos seu sacculos
litium confecturum. Missi vero scribae ab eodem daretur tradi acta et Instrumenta
ad proutum Pensionum et ad reg. Beneficiariae pertinentia, quibus fuit etiam
suffragatur.

7. placui rectori Conclusiones vniuersitatis et redditus a Quodam rationis, verum
descriptum exemplar ad Comitum eorum quae in reg. Pensionum subeuntur, item
eorum quae ad domus etiam adificationem pertinent, quarum exemplar
Inde curabitur ex omni impensu vniuersitatis. Et quia de proutis et exemplar
sententiae cuiusdam a Curia libellorum lato pro quibus D. Genyus proprius est
etiam in finem in adificationem domus etiam in iuramento, placui conspectu
patronos, an rite lata videatur.

8. placui quoque iuxta id quod ante decretum est de libris a Quodam non
suspendi absq[ue] consensu Syndici, nisi ad eodem Quodam transigi nomine
publico, nullum contractum, etiam in Instrumentum quod ad reg. Pensionum, fuit absq[ue]
eiusdem Syndici consensu, quia quod actus transactum vel fuit, ad Comitum reponi
habetur.

+

Die 28. Petrus Luigle cuius parisiensis receptus fuit a Natione Galliarum
Magnus Numerus diocesis et Episcopatus Matronensis pro obitu Joannis Cameracensis.

Die 4 octob. habita sunt Comitum supplicatoria. Et primum in angulo p[re]dicti
ubi considerant ampl. D. Rector et Omnesq[ue] Promotores, admissi sunt ad litteras
Nominationis et ob. Petrus Joh[ann]es p[re]b[itu]s Lexouensis, Antonius sig[is]m[und]us Clericus
Cenomanus. Ioan. Beage Clericus Cenomanus. Ludouicus Antonius Garnier Clericus
Cenomanus. Ioan. Digeomus p[re]b[itu]s Lexouensis. Petrus Celerus parisiensis, Iulianus
Mare Clericus parisiensis, Iacobus p[re]b[itu]s p[re]b[itu]s Lexouensis. Iacobus Langer p[re]b[itu]s
Rotomagensis. Petrus le Fouquier Constantiensis. Deinde itum in Comitum ubi prout
elegantem orationem ab ampl. D. Rectore de Electione Regis inuestiganti, dixit Conspirationem
nupte debita fabulam, proutum est ad eodem Saray sub inuocatione S. Ludouici
apud Regium Nauarraz. Item supplicium pro obitu. Urbanus le f[re]re Cenomanus
Eadem die Robertus le Guirou Roberti filius receptus est maior et pariter in Natione
Normannica Condicionis nomine quondam patris videri, proprio vero si sup[er]est
patris fuit ex Conclusionem ipsius Nationis die 1 octob. an. 1674 facta.

Die 6 octob. habita sunt in Regia Nauarra Comitum deputatorum vniuersitatis
et in q[ui]o 1. supplicium pro libris Nominationis MM. Andree d[omi]ni parisiensis
Iacobus Berket Lugdunensis, Petrus Celerus parisiensis.

Deinde exposita ut in papyro peralarum juratorum virtutis conquirentium et expositu-
lantius fraudem sibi fieri a quibusdam minutarum et honorum propositis contra statuta
papyri venditoribus. placuit statuta si quo sine cuius omnia virtutis communicari,
de quibus ad Comitum proxima referri.

3. exposita quoque supplicatio M. Eduardi Omolox thiboni aientis sibi cautum ab
universitate de sumptibus et impensis in literis quas cum d. morus de munere pro-
natori in Natione Constantissima habebat ^{tenentis} tunc Rectoris M. francis le Maire.
quo ut remissum ad aliam Comitum, donec ex Instrum^{en}tis pateat quo pacto se
ad sumptus illos refundendos universitas obstrinxerit.

4. de re intrinsecum specularium opifera, ita placuit. et M. francis le Barbier
pro-syndicus rationes eius expendat ut pro eius examine. Quatuor eorum Aradum
iis satisfacta. Intibi vero ceteris ille sumptus in opifiniis vitriarum factor a
Nuncio pontificio domus conductore reddi. Et ita in diebus ad Rectoris conlegium

Die 20. octob. habitis in Regia Navarra apud d. Rectorem Comitum Deputatum
facultatis et aliorum, quibus cum ipso d. Rectoris et omnibus procuratoribus et
officiariis selecti Nationum procorum interfuerunt M. Le Barbier, Roulland,
pudres, Gouraine, le muer, charlier, de Xully, de Juy. Et proposita sunt tria
capita deliberationis. primum fuit de collegio Mazariano quod quatuor Nationum veterum
quodque iuxta eius institutionem a Cardinale Mazariano factam executioni testamentarij
postulante coram Collegijs Arademij annexis. alterum de duobus Baccalaurnijs
in facultate Juris Canonici, quorum unus Magistri et aliorum cum triennio studij
Hologij et gradu Baccalaurnatus in predicta facultate Juris Canonici petri
in gremium Nationis Galliarum adscribi sibi liceret, alteri sexennium offerri
a dicta facultate ex beneficio philosophico, triennio Hologio et anno Juris Canonici
compositum, hocque nomine ad nominationem ad Beneficia admitti postulat.
3um caput fuit de quibusdam scolasticis et Arademij quos nonnulli Gymnasi-
arum et professorum ex infirmitatibus elapsos ad superiores transirentes et
constanter impetrantibus medijs, puta et tutia in Rectoribus et in
M^{re} in iis Collegijs ubi secunda ^{admittunt} classis instituta est item et secunda in
Classem philosophicam non adita Rectoribus qui saltim plurimum officij profectui
studiorum. de quibus capitibus ita deliberatum.

Quoad 1um quod est de novo Collegio cooptando, postulanda ab Executionibus
Inimmita foundationis, et super iis consulendas donationes, consulendos quoque
universitatis patronos.

Circa 2um si unanimiter decretum et duobus decretis, quorum unus esset sexennium
studij in tribus facultatibus confecti, cum duplici gradu Baccalaurnatus et
Licentiate intra octo dies obtinere postulatus litteras nominationis ad Beneficia, alteri
admitti petere in gremio Nationis Galliarum et profere Magistri in Artibus,
triennium in studio Hologio et gradu Baccalaurnatus in iure canonico absque illo
testimonio imponere studij in illa facultate legitime confecti, neutrum esse admittendum,
ad hoc ne vult deinceps in illam Nationem iret ac litteras nominationis obtinere
eiusmodi gradibus et litteris testimonialibus facultatis, consultissima fretus absque studio
legitimo iuxta statuta predicta facultatis confecti, placuit hanc deliberationem
facultati Artium exponi, eamque auctoritatem publicam confirmari.

Pour

Seuiller

Registree.

Six deniers

pour feuillet.

Des 3. capite quod est de desultoribus Scholasticis; quae res omnino disciplinam
cursumque studiorum inanem facit, placuit licentiam istam coerceri; professoribus
Gymnasiorum qui Scholasticos cuiusmodi impertransitis modis Classibus, ad superiores
admissionem, Honorario Nunciaturus privati, ac ne ignorantibus prolixam, quae introducta
ne vltum recipiant atque testimonio prioris professoris. quod decretum auctoritate anno
superiore confectis, placuit addi. Et ita in omnibus actibus a d. Rectoris conclusis

Die 28. habitasum Comitia Personarum apud Chaturmenses, in quibus Amplius Rector
expressit ea quae deputatis facultatis Artium in priuatis Comitibus visa fuerant. Intuitu
oportere circa Barralaunensium facultatis Consultissimam decretorum, magis postulante auctoritate
publica confirmari, si modo quod deliberatum legitime consilium esse videtur. Qua
de re postquam singula Nationes mature deliberarunt, ita pro suis prerogativis
retulimus unanimiter, non modo se probare quod a suis deputatis et selectis in priuatis
Comitibus prudente deliberatum est et consilium, sed insuper nosse quoniam ex Barralaunensibus
Licentiatum Iuris Canonici aut ad Nominationem, aut ad Secretariatum Nationis admitti,
nisi autentico testimonio professorum suorum et exhibitione scriptorum seu Lectorum gal
illis dictatarum probantibus se vacasse studio Iuris Canonici toto illo tempore quod
ex Statutis illius facultatis requiritur ad Graduum Barralaunensium, Licentiatum et
Doctoratus consequendum, cuius rei sententiam fidem apud Syndicum proclamae Artium
facultatis et Universitatis. Et ita ab Amplius Rectoris conclusis. Deinde Personarum
a singulis Nationibus electi praesentibus Juramentum solent, a Galliarum Ch. Petrus
du Boulay Humanitatum in Regia Nauarra professor Emritus, a pirardura
Ch. Steph. Saugnier item in Montanensis Humanitatum professor. ad Normanniam
Ch. le Maire Barralaunensis. a Humanis Ch. Laurentius le Brun Barralaunensis
item prologus, et per actus discessit

Die 7. Nouemb. habitasum in Regia Nauarra Comitia extraordinaria deputato
rum proclamae Artium facultatis, quibus etiam vocati interfuerunt omnium
Collationum pleni et vocati exercitum Gymnasiorum, uno excepto Beluacensi,
ad deliberandum super tribus capitibus. primum fuit de desultoribus quibusdam
Scholasticis, qui non modo de collegio in collegium migrare in scholasticis
proceptores, sed etiam ex inferioribus Classibus transilium in superiores
impertransitis modis. 2. de minoribus Scholis, seu vltimis Collegiis quae in
vltis partibus et in suburbis nulla auctoritate publica existerent ab aliquot annis
eriguntur in dies magis. 3. de collegio nouo, quod quatuor Nationum vocant,
cooperando. super quibus capitibus audito promeratore fieri, placuit unanimiter
1. coerceri Scholasticos desultorios iuxta decretum prioris anno latum. Gymnasiorum
has vltas et Professores qui desultorios illos et transultorios de Classe inferiori
in superiorem, puta de tota in Rhetoricam aut in philosophiam, de secunda
partem in philosophiam privati honorario semestri Nunciaturus pro prima via,
si moniti non remiserint ad Classem, cuius esse debent: annuo vero, si bis peruenit.

2. Quod minoris Scholas seu Collegia, remedium afferri oportere nunc, aut
nunquam: atque idcirco libellum supplicem Regi porrigi, a d. Iussor Reformationis
Academico principem a Rege institutum a DD. Gymnasiorum quamprimum adiri.

3. quoad Collegium novum & Nationum, quia nondum satis liquet, nec fuerint Instrumenta
fundationis communicata, nisi deinde impetraverimus. & propositum quoddam
remedium de examine & Orationibus ad ipsam transiuntibus planius communicari
ad procuratoribus exemplaria, tum demum ea de re deliberatur.

Die 10. Novemb. in Comitibus Ordinariis Deputatorum Universitatis quibus
Ampl. D. Rector apud Regiam Navarram infestissime sapientissimi Decani
supra facultatum & Ornatissimi Procuratoris & Nationum facultatis Antiqui
cum tribus Officiariis ipsius Universitatis, de signis capitibus actus. 1. et
franciscus le Barbier Prosyndicus retulit sententias a se rationes Oportet
votorum Specularum & estimatas summa tantum quatuordecim libellarum.
planis nudi singula Spicularia quae videntur pariter ad duos asses nudi
Denariis; & summam quae exurgit, protinus pro quo, fore solui Oportet.

2. retulit de quodam libello supplex et. Edwardi Omolay Hiboni postulantis
sibi summam refundi impensam in litem quam Universitas Rector et. fran.
le Maire promissi se recusuram planis vero refundi sumptus factos in
eum litem a die conclusionis latus quo fin. & Julij an. 1671. et oblatis libellis
nomine publico, qui estimati sunt tantum quinquaginta libellis, salvo iure
repetendi eam summam ab iis quos videtur ista Universitas esse iure prope
quendos. 3. Auditi supplex pro libellis Nominales et. M. Norvici
franciscus de fons Ambianus. Iure sexennij in 7 vol. Antonij Brugiere
Baromontensis, Jo. Baptiste Roux Ambianus, Antonij Muzmer
Trentis pro quo legitime absint supplex M. Sanson in Regia
Navarra notarius professor, Claudius Philibertus pueri Joh. Genanij
Barral. in Iure Canonico, qui omnes admissi sunt probo utrimque, donec
amplius liquidum de eorum litteris in facultate Iuris Canonici caperetur.
& planis typis mandari Tractatus de praeo Plersonum, et cum typographo va
lege transigi, ut quod ille voluit, exemplaria exudere valeret, Universitas vero
editione seu impressione absoluta, tantum quinquaginta iusto pretio et sumptibus
publicis emat, eaq. distribuatur in singulas facultates & Nationes. Et ita
unanimes omnium probum consensu a D. Rector conclusionem.

Die 16. eiusdem mensis Claudius Fainton Minor Appanitor seu Bursellus Nationis
Normannicae Juramentum Nationi et Universitati praestitit iuxta conclusionem eiusdem Navis
& 10. Novemb. anni praesentis factus post ejusmodi Roberti le fuvier ultimi
immediati eiusdem Officii possessoris.

Die 21. habitis in Regia Navarra apud Ampl. D. Rectorem Comitibus extraordinariis
Deputatorum Universitatis actum est de duobus Capitibus, nempe de Collegio Nazarii
et de minoribus Collegiis Suburbicanis. Quoad primum Caput, & planis ad. Decani
& procuratoribus tradi exemplar libelli supplex Executorum & Testamentariorum
Cardinalis Nazarii, & summa capita difficultatum quae ex ea fundatione oriuntur
videntur, inq. et rebus traduntur Dni mandari. De altero ad Collegia Suburbana
publium planis libellum supplex Regi porrigi, qui iis omni litterarum

POUR

Seuille de
Registres.
Six deniers
pour feuillet.

exercitio interdicitur. pro eo quam de quod Statuti Academiæ antea. 14
Die 27. habitis in Regia Navarra Deputatorum facultatis obsequio comitis actus 1.
de libello supplicis et al. Du Hamel, Bellouet et Charton conquirentur quod
e suis scholis sorbono-pleysis per M. Guenon, portington et le fort in
pugilo Bekonaro professoris plurimi discipuli subtrahi fundum aut saltem
post promotionem retenti contra legem nuper latam a 3. Kal. Novemb. huius
anni promulgatam. postquam Amplius. O. Rector exposuit de a predictis Magistro Blugny
Bellouet conuenit, ut per hac excusatione uti, quod existimantur in libere quocunque scholasticis
unde unde ventum in Auditorijs suis recipere a Kalendis octobris ad decembres non
ultra: nunc id promulgata lege vetari. Audito quoque Procuratore fisci, neque
denique ad arbitrium. Decreta et Academia interpretari audiam, atque omnis causa
dubitandi de mente Legislatorum amouuntur, plarum. Edito nupero apponi tempus
expressit, extra quod non liceat veli Magistro discipulorum et ex alio collegio nigrum
scholasticum admittere, nempe bimestre, Kalendis octobribus et decembribus
definitum. Quo clauso reperiuntur scholastici qui admissi a rectoris finem, pro via
promotionis per appantorem seu Bodelum significata. Quod si tamen ante
illud tempus ambitu et multis artibus presensatos fuisse manifestum, plarum
coerceri Magistros retentorum et poenis dictis contentis multari, scholasticos vero
ad priorem professorem unde exierint, remitti. plarum quoque in sanguine libello
supplicis M. Joannis Duhamel sorbono-pleysis professoris, ad inquirendum
ambitu dum Procuratore Syndico deligari et al. Petrus le Vener et Joanne
Doze Gymnasiarum Navarrae, et ab ipso et. Duhamel et al. et al.
Instrumenta India et alia id genus ad probandum illius ambitu subministrant.
Deinde Lectus est libellus duplex et Nicol. Peilbert et al. professoris in
Montarutio postulantis, quod iam pridem postulauit, alterutram Nationem, Galliarum
aut Humanarum sibi assignari. Et in eam rem nominati Deputati cum Amplius. O.
Rectoris isti, et al. Carolus Touruines plarum professor emulatus, Noul item plarum
professor emulatus, Roulland plarum Marpianus, et Ornategimi Procuratoris peritordia
et Normania ut intra quendam dies illam dirimant.

Die 1. decembris habita sunt comitia ordinaria deputatorum universitatis,
quibus cum Amplius. O. Rector in Regia Navarra interfuerunt septuaginti
decem super facultatibus, procuratoris Nationum Ornategimi et officium
et al. admissi supplices pro libris Nominationis et al. Petrus Vouare Clericus
Cenoman. Joannes Barley pbr ^{Ambianus} ~~Ratier~~ ^{et al.} Petrus le Maire Rectorum
2. actum de Collegio Maganno. Quam in septem decem facultatis Theologice
actum suam facultatem hodiernis comitijs in sorbona consuego prius examinandum
ipse per Deputatos quos nominatum, predicti Collegij fundationem simul cum
ceteris Instrumentis et actis que ad illam pertinent; facto vero examine rem et ad
facultatem et ad universitatem relatum est.
Sensibilissimo facultatis decanus O. Delloy dicit omnibusque facultatibus

+ Nicol. frater du fonsne
Ambian. Bar. et al.

suffragiis in eam sententiam itus, ut ~~prodictum~~ Collegium in Collegio Academia
parisiensis censum reprobatur, si modo communibus eiusdem studij Legibus regatur.
Atq; ita de Rectori et 4 Consorum universitatis visitationi, ceterisq; Collegio
more subiacent. si nulli ad regendas scholas nisi aliquo Academia gradu
decorati admittantur. Quiaq; Instituta nec Academia nec ullius facultatis
commodi et quibus aduersantur, nec Theologia, Jurisprudencia aut Medicina
pari vlla in eo doceretur, sed omnis eius professio p[er] se a humanioribus literis
studij continetur. Quorum quidem nisi testatoris emendationis vltimam repugnat,
Immo o[mn]ia Academia Legibus consentanea sunt.

Saluberrimae facultati Decanus retulit suam facultatem ita censuisse. Collegium
Mazarinum in sinum quum Academia resuscipimus, si modo ad Academia normam
eius leges prius condantur, nec in eo Theologia, Jurisprudencia et Medicina docerentur.
Meritis et alijs eiusmodi ab eius muneribus et administratione amittantur. Illud quate
in anno more solito sustentur et non secus et cetera Collegia regatur, omniumq;
diligentia curantur nec Academia Statuta et Instituta violentur.

A. J. Morand decanus

D. procurator Nationis Galliarum retulit nominatim a sua Natione nonnullos viros
procuratores qui cum alijs Nationibus et eius Superioribus alijs facultatibus si opor
tuerit, conficiant id futurum quamprimum. optare tamen Nationem, ut domus
Sorbonica prius mentem suam ap[er]iat de receptione predicti Collegij.

D. procurator Nationis Picardiae dixit priusquam proinde Collegium illud ceteris
Academicis attenderet, optare suam Nationem nonnullas difficultates expleri.
1. primariorum numerus quatuordecim tolli, vtrumq; praefari. 2. Meritis ab
omni munere et officio remoueri. 3. ad docendum ibi etiam Magister Artium
admitti. 4. de Honorario seu stipendio recto professionis mentem expleri. 5.
Minora Collegia prius abrogari.

D. procurator Nationis Normanniae retulit Nationem suam nominasse quos
suis nonnullos, qui cum alijs Nationum delegatis de toto isto negotio conficerent.
optare tamen ut Sorbonica prius constituantur, vellentur angulini Collegij istud
suscipere gubernandum, quaq; vltimi Statuta condere.

D. procurator Nationis Humanitatis dixit Nationem suam in hanc rem nondum fuisse
congregatum, se vero prop[ri]os eius congregatum, quae si eius mens, status
reaturus. Itaq; dilata est ad Rectorem in alijs diebus conclusio.

Adoptio Collegij
Mazarini

Pridie idus Decembris in aede s. Martini habitis Comitibus Generalibus ad
supplicandum solenniter, scribendo affuerunt et ceteri. Claudius Morel, Michael Deloy
Antonius Ioannes Morand, Theologia, Decretorum et Medicinae Decani.
petrus verrier, philbertus LeBeque, Andreas Tullon, petrus Janduel francus,
picardus, Normanniae et Humanitatis Nationum praeclearae facultatis Actus
procuratorum. Quod et N. Nicolas Taucerier Rector vniuersitatis n[ost]rae ferij de
adrogando Collegio Mazarino, et adscribendo in numerum Collegiorum Academicorum
qua de re pluribus in Comitibus prius actus est antea, et conclusus est suus

Pour

Sanctification
Registree.

Six deniers
pour feuillet.

Singuli Decani facultatis, suas quoque singuli promeritorum consulerent Nationi,
vise Libello supplicis ab Illustrissimis Magnatibus Guillermo Lamignon
principe senatus parisiensis, Michael le Tellier a sacris Iussionibus et
Jo. Baptista Colbere Regi ab intimis consiliis et secretis, Procuratoribus nempe,
seu, in obtinendi legumdi usus, Executoribus Testamento nuncupatis, viderent
Kalendas Novembrii porrecto Rectori, Decanis, Promerendis et primis
Universitatis Academiae parisiensis Collegium illud adscribi et adoperari
postulantibus. Audito et. Francisco le Barbier pro Promerore Generali
Universitatis. Omnibus denique pro negotii gravitate ponderatis et diligenter
examinatis, de ea re ita censuerunt et retulerunt.

M. Claudius Morel facultatis Theologicæ die 10. Junij mensis et anni
congregatam censuisse consentiendum esse incorporationi Collegij Mazanini
Universitati parisiensi his sequentibus conditionibus. 1. Ut Collegium productum
regatur et administretur legibus Universitatis, providens illud in
primariis dicti Collegij eligatur ex Ordine Religionum Christianorum, cum
non sine de gremio Universitatis parisiensis. 2. Ut predictum Collegium
nullam habeat Academiam palatium. 3. Ut non modo Baccalarii
Theologici, verum etiam Magistri in Artibus proprie agant in Primariis
et Regentis sive humaniorum litterarum sive philosophicæ. 4. Ut non
habentur in dicto Collegio Lectiones Theologicæ. 5. Ut Regentibus
humaniorum litterarum, cum philosophicæ accipiant aliquod Honorarium
a scholasticis, sine fieri solet in eorum Collegiis Universitatis, exceptis
tamen sexaginta, in quorum gratiam Collegij fundatio facta est. 6. Ut
Statuta fiant producto Collegio, quæ nihil continent quod
adversetur Statutis communibus Universitatis.

M. Michael Deloy Consultissimæ facultatis suffragis omnibus itaq; in eam sententiam
ut predictum Collegium in Collegium Academiae parisiensis censu reportetur,
si modo communibus eiusdem Studij legibus regatur: atq; ita d. Rectori et quatuor
Censuræ Universitatis orationi rationum Collegiorum more subiacere. Si nulli ad
regendas scholas nisi aliquo Academiae gradu decorati admittantur; siq; Instituta
nec Academia nec ullius facultatis commodi a iunioribus aduersentur. Nec philosophicæ,
nec Medicinae pars vlla in eo docatur, sed omnis eius professio
primæ prudentiæ aut Medicinæ pars vlla in eo docatur. Quoniam quidem nihil Testatorum
pessum et humaniorum litterarum Studiis continetur. Quoniam quidem nihil Testatorum
Eminentissimi voluntati repugnet. Immo omnia Academia legibus regantur sum.

M. Antonius Joannes Morel salutem Academiae ita censuisse. Collegium
Mazaninum in sinum huius Academiae esse suscipiendum, si modo ad Academia
normam eius leges prius condantur; nec in eo philosophia, Jurisprudentia et Medicina
docentur. Quatinus et alij cuiusmodi ab eius Manibus et administratione
arceantur. Illud quoque quatenus in anno more solito lustratur, et nonnulli ar
cutorum Collegia, regatur. omni dieq; diligenter cavatur, ne Academia Statuta et
Instituta violantur.

M. petrus verrier honorandam Nationem Gallicam annuere libello suppli-
porrecto nomine do. Exeutorum fundationis Collegij Mazanini, et consentiens ac
subscribere consoriationi dicti Collegij cum universitate parisiensi sub conditionibus
infra scriptis. 1. ut cothorum Collegij more subiacere legibus Academiae et
Statutis proclara facultatis Artium tum in Magistris quam in scolariis.
2. ut ei quamprimum Statuta privata condantur, et cum universitate et
proclara Artium facultate communicentur, probanda et confirmanda. Quae
si postquam condita fuerint, immutari contingant, id ne fiat inconsulta Academia
et proclara Artium facultate. 3. si scolae publicas apud ibidem, vniuersi
in eo primarius scolarius modulator, isque et de gremio facultatis Artium
iuxta mentem fundatoris et Statuta prodicta facultatis. 4. in modo donandi
cum alijs Collegijs consentiat. 5. ad docendumque Magistri in Artibus quam
Baccalarii admittantur. 6. Gratiam et cothi Regulares ab omni Collegij
Administratione amittantur. 7. Academia Palatina remoueat. 8. in
omnibus denique salujs et integris ius manere proclara Artium facultatis
atque etiam aliarum facultatum. Optare vero honorandam Nationem, ut
a sacra facultate definitur, utrum Canonici sui et legitima ratio Monasterii
Abbatialis s. Musaei in loco cum prodicto Collegio. Item in apostoli
declares Domus seu Societas Sorbonica velit accipere Collegij Mazanini
directionem, nolle tamen propterea postulatum adoptionem et
consoriationem morari.

M. philbertus le Berque Nationem praedictam misisse consoriationem
ex prodicto Collegio Mazanino cothi Collegijs Academiae parisiensi,
modo soluantur summa quaedam difficultates Capita, quae occurrunt in
Institutione dicti Collegij. 1. impedire et Gymnasias in anno videlicet
Collegio. vnum sufficere mense, cumque et proclara Artium facultate
Collegij oportere. 2. Academiam gladiatoriam arceri velle iuxta Statutum
vniuersitatis 19^{im}. 3. velle ut Gymnasias, Professores et Bursarios in
prima sua Institutione iuxta eorum Ampl. d. Rectoris omnia vniuersitatis
Statuta cothorum se subiacerent, nec non priuata et propria in Collegio fluenda,
cum d. Rectore communicentur, et a tota vniuersitate comprobentur, neque non
cum suis, et Statutum 70um vniuersitatis obtineant. 4. ut Ampl. d. Rector quatuor
in anno ludet illud Collegium, ut et cothi. 5. ut gratiam exstantur
ab omni munere, cum non sibi nec ipsi proinde e gremio vniuersitatis. 6. ut
omnes et singuli Artium Magistri et Baccalarii sibi possint in Gymnasias
et Professores et submonitores, sicut et in alijs Collegijs vniuersitatis. 7. ut
Professores quibus Collegij in nullo neque ab Instituto et more cothorum Collegij
vniuersitatis, nequidem ab Honorario scolasticorum, donec aliter decretum fuerit
ab vniuersitate. 8. rogandosque Curatores Testamentarios ut pro sua qua potest gratiam
apud Regem, nequidem spem scolis manus probam auxiliares. 9. si

Pour

Faillie de
Registree.
Six deniers
pour feuillet.

contingat a Soris Sorbonens Collegium illud non arripere, tunc alijs Academijs fundatur
aut vrsutatis regimini relinquatur, minime vltro extrinsecus.

M. Andreas Tullou talis esse veniunda Nationis Normannica mensey
in sententiam. 1. Collegium Mazaninum esse ceteris vrsutatis Collegijs consociandum
si prius sacratissima Theologia facultas claret et distincte declaret, an nupera
unionem Abbatia s. Martini in Exmo cui Collegio Mazanino canonice esse
ar legitimam. 2. ut Societas Sorbonica declaret vltine Collegij istius
administrationem suscipere verne. 3. postulare vnum esse Gymnasium
qui studio in predicto Collegio prode, qui su e facultate Artium
4. et nullus Regularis, quatinus aut alijs cuiusmodi partem laboris in regimine
Collegij. 5. ut quae condatur statuta et in postum mutabuntur pro
Administratione Collegij, ea irrita sint, nisi prius cum vrsutatis cui facultate
Artium communiter et ab ea comprobentur. 6. ut in prefato Collegio
subiectus vni et consuetudo aliorum, ipsi de Legibus et Statutis subiacent, quibus
vltima subiacent, et in omnibus Rectoris Ampli. Tribunal et auctoritatem agnoscat.
7. ut professori ex tota Artium facultate assumi possent.

M. Petrus Jandel Constantissimam Germanorum Nationem rogere
admittere in Academia Parisiensi gremio eminenti. Cardinalis dux Mazanini
Collegium, quod tamen legibus et conditionibus. 1. ut Legibus et Statutis totius
Academiae et Ampli. 2. Rectoris inspectioni et regimini subiacent. 3. ut illius
statuta, ubi primus condita erunt, communicentur cum vrsutatis Academiae, nec
immutentur vrsutatis inconsulta. 4. ut vnicuique suae primariae, id est non Regulari
sola e gremio vrsutatis et dispositus facultatis Artium, qui cum professoribus et
Scholasticis Academiae subij. 5. ut tunc magistri in Artibus quales Baccalarii
in Theologia in prefato Collegio peram. Rhetoricam et ceteras humanioris Litterarum
possint profiteri et docere. 6. ut in modo donandi nihil differt ab alijs vrsutatis
Collegijs. 7. ut ab eo Collegio arceantur Gladiatores, Saltatores et alij id genus.
Quarum quidem facultatum et Nationum sententijs prode deant et Procuratores
relatis, scripto etiam exaratis, relectis et collatis inter se, arsum esse
cooptandum esse Collegium Mazaninum et adscribendum ceteris Collegijs
Academiae, conditionibus istis nempe, ut ceterorum Collegiorum more,
Legibus, laudabilibus institutis, vrsutis et Statutis Academiae subiacent.
Non alias Artibus quam quae in Instrumento fundationis expressae sunt, ex vrsutis
non Theologiam, non Jurisprudentiam, non Medicinam. Nullas subij adiunctas
Academiae pellendae. Non Theatrum, non alium quemcumque Regularis
assumae in primarium aut Administrationem; non vltum denique qui non in ex
Academiae sint. Cum ei Statuta priuata condentur, ea cum vrsutatis et cum
proclara Artium facultate communicentur. Si s. solas publicas approbet, vrsutis
sua in eo primarius, id est in et de gremio facultatis Artium iuxta mensey
Fundatoris. Similiter et professori seu Regenti indifferenter

aguntur Magistri in Artibus, Baccalarii, Licentii, eundem suent
docendi modum, qui solet in ceteris Collegiis Academicis observari. Et ita ab
Ampl. D. Rectore fuit conclusum.

Die 14 Joannes et Andreas levidain futuri dati de Valis eparochia a
parro diocesis Constantiensis recepti Nunci pro oppido de Guilomen
loris circumvicinis dicti diocesis a. e. Andria Tullou procuratore
Nationis Normannie.

Die 15. habitasunt apud Maturnenses Comitia Rectoria ad electionem
futuri Rectoris, in quibus plurimis ortus Natalibus Julius de Flambach
parisiensis et nobilis adolescens fronsius Curtii parisiensis discipuli
Joannis du Hamel in Sorbona plurimo pro profectibus supplicium
eximii ab onere scribendi quatuordecim propositis ob infirmam, qua
sandum laborare valendum, prout ex luctuoso vestiti testimonio
Doctorum Mediorum saluberrimas facultatis parisiensis quibus id
gratia indultus ex lege ut vicaria stantur manu in recipiendis et
scribendis dictatis propositis. Supplicium quoque Guillemus Paris
pleb. Senomanensis Mag. in Artibus, triennii quodam litteris, et Baccalariatu
in Jure Canonico; item testimonio brevis in ea facultate palati munitus
admitti in gremium senior. Nationis Galliarum, non obstante nupero decreto
de exhibitione scriptorum seu dictatorum in Jure Canonico quoniam antea
secretum aliud supplicium, ac interdictum morbo procuratoris Syndici non
poterat obtinere prood postulabat. Insuper non debere legem valere in hunc
actum, sed solummodo in futurum. Et id quod gratia predicto suppli-
indultus. Simulque conclusum decreto nupero de exhibitione scriptorum et
Juris Canonici studio standum esse inviolabile. Confirmati deinde
Quatuordecim electores predicto sacramento, et subita intro se distributione
Rectoris fuit D. Rectori prorogatum.

Die ultima Decemb. habitas apud Ampl. D. Rectorem in Burgis Navarra
Comitibus iudicium in rem et. Nicolai presbiteri nominatorum delibatur et for
pacto, et predictus presbiteri in Nationem Galliarum adscribitur, eiusque
Juribus omnibus gaudere adde quo gaudere debet, intra tamen prejudicium
Transactionis inter Nationem Galliarum et Humanitatem die 1. Decemb. an.
1672 atque ex lege nec ipsius presbiteri exemplum in consequentibus ut
vorum, in ipsius. Et ita conclusum et electum procuratoribus
et promissis utriusque Nationis.

Deinde a D. Rectore expositum facultatem quodam oblatum supremo senatus parti
statuta predicta in et de quibus Curia asserenda, quorum fortasse nonnullas
quas etiam facultati prejudicium esse possunt a demno. quam obrem sibi arden
consentaneum, et libellus Supplicium Curia promissum uti productionum

Pour

Seuille de
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

Statutum exemplum eius ipsa Actum facultate communiter. Quod fieri placuit,
eius negotio prosequendo et confidendo profecti ad. prosequendo in dictam
Normannia Nationis. +

Conclusiones Universi Studij parisiensis

an. 1675.

13. expositum ab eodem Anno 1675. die 5. Jan. habitasunt Ordinaria Comitia deputatorum
Rectoris, consilii et Guili. Universitatis, quibus cum Ampl. d. Rector interfuissent et Regia Maestria
Guerra Professorum in Anglorum. Nationum Procuratorum et officiarum. Et in iis
Bellouaro quod est. Joannes de
Hamel Libellum quendam, Super. facultatum decem, Nationum Procuratorum et officiarum. Et in iis
Factum verum, huiusmodi
curiam, in quo de iudicium
Abi factum in iudicio et fuit

Penominandis, item Barral. ff.
2. ut tantum qui cantare solent entis providendum ad supplicationem
solennes Academice, faciant commodum quod ex scripto et Notis tantum, visum
et opus pretium Responsoria singulis temporibus conuincit in puriore
membrana exarari, eaq. iis tradi.

3. visum et summam quam impendit Lyatis Anglicanus domus Academicum
Inquisitum in Cubili sui ornamento, remittendam esse, si prius tamen va-
pib. ad. decemum saluberrima facultatis et Procuratorum francie in iudicio,
explorata probatur fundum in quod ipse visum fuerit, ad proxima Comitia
refoam.

4. placuit propositis programmatis in locis publicis et plateis admoneri
Quos parisienses et Incolas suburbij sanguinari reliquas partes agri
Academici varias nunc et varias vionales esse aut conductitius.

5. expositum d. Rector varare, tampridem alibi officium procuratorum
in parlamento pro obitum Michaelis Grasset etq. ultimi et immediati
pro. Notis: neminem porro ab eo tempore Candidatum illius se obtulisse
probo vniy Claudius Chemer, ingeniosum Iuniorum, sedulus et diligenter,
sibi notum, et potest huius olim discipulus, eaq. officio videri dignissimum
quo ad proxima Comitia remissum.

Die 23. hora decima matutina conuenerunt apud Regiam Maestria ad
Decem et Procuratorum pro sedas ab Ampl. d. Rector conuocati ad sigillandas
sigillo magno Universitatis litteras Adoptionis Collegij Mazanini, iuxta
deliberationes a singulis facultatibus et Nationibus dictatas. placuit autem
Imprimis illas litteras legi, et consue. facto est. Claudius Morne Saratogenicia
facultatis Hologio decem legi ipse coheris audientibus. Et iis lectis in vno
de. porces dixit proutum, quod in Conclusionem Humbali omnis Collegij priuati
exigi videtur tantum qui sit in et degremio facultatis Actum, sedulus
hor pacto Doctoribus in Hologio. Qui exclusioni dixit se non posse assensum
proferre cum M. francisque le Barbier prosequendo Universitatis

exposui cum esset mentis facultatis Actum, cum Collegium predictum per se putaret
se Collegium ipsius facultatis absq' ulla adjunctione aut admixtione solatium
vultus alius facultatis. ipsiusq' sententiam omnino conformem esse menti et voluntati
Tartatoris, qui cum varia ipsius Collegii officia et munera Doctoribus Sorbonici
pluribus destinari, promissumque Baccalaureis attribuit, qui omni confessione
membresunt, seu ut vulgo loquuntur, supporta facultatis Actum. Item
cum eadem facultate consentire quoque ipsam facultatem Theologiam, cum
har est sententia in Litteris Adoptionis expressa, ut non modo Baccalaurei
Theologi, verum etiam Magistri in Artibus possint agnoscere in primario nulla
facta mentione Doctorum. Quomobrem non videri videri debere affert moram
predictarum Litterarum significationi. Addidit Ampl. d. Rector posse ipsius d.
morae si quod suo facultati praesudicium inferri putet per pacto, interponere
denuntiationem contritatio, seu ut vocant protestari. Orbem in eundem sententia
absentibus alijs duobus Decanis cum ipso d. Morae, dissonum et res infecta,
nec ulla ratione potuit Ampl. d. Rector dissonantis retinere. Quomobrem ne sibi
alijs q' sigillatim paratis mora ista possit imputari, petiit a me scriba, neq' ut
acta est in Acta referri, ut q' quoniam ne agatur ad ea si volumus recurrere possumus,
ipsi q' ut si sua intentione videtur.

Eodem die hora post meridiem prima habitis apud Ampl. d. Rectorem Comitibus deputatum
facultatis Actum, actum est de negotio quodam intercedente inter duos Bursarios
Collegii Lexoviensis, quorum unus nomine Du Roussel quarta Classis in eodem
Collegio Auditor obtinuit a cancellario Universitatis Collationem Bursae unius exijs qua
parvas dicuntur; alter eundem Bursae similiter obtinuit Collationem a vicario Generali
Abbatibus Fiscanensis Bursarum dicti Collegii Collatoris. contendit vero predictus Du Roussel
irritam esse et tales debere declarari Collationes factas a vicario Generali, factas
quippe contra statuta Magistro in Artibus et in Theologia actu student, nomine
de la Reineville Competitor suo, quo dubium fieri Grammatico aut ad summum
Philosophico candidato. Contra dictis de la Reineville contendit non constare ex
Statutis Collegii Lexoviensis, quod Theologus expelli debet a Bursis quicquid
Audito in tantum est. Francisco le Barbier pro procuratore Generali Universitatis,
questionem esse de Bursae quam Christianus dicitur collata a latere vicarii
Generali Abbatibus Fiscanensis predicto de la Reineville, qui cum eius Bursae possessionem
adire vellet, repulsum passus est a primario et plurimis Bursariis contradiotionibus non
posse Theologo confiteri Bursas eiusmodi. Quomobrem predictus Du Roussel Quartanum
Auditorum adito prius predicto vicario Generali a quo repulsum est, confugisse ad
Cancellarium Universitatis et Episcopum Parisiensem, ab eis predicto Bursae Collationem
obtinuisse et secundum eam adire possessionem. Super ea vero contradiotione utrumq'
Competitorum postulare vis sibi secundum iudicium. postquam ex de re mature
deliberatum est, dicto sunt sententia unanimiter in hunc modum, priusquam in dictum
consulendum videri clarescentem Statutorum Collegii presentibus aut saltem vocatis
partibus; et cum clarescentem exemplar conferendum; us adis in dictum diri. Et
ita conclusum.

2. propositum est negotium gratius quod versatur inter cl. Duffamel
et Guenon Philosophi professorum. Ambo auditi. at non est visa ratio

1673

Pour

Fauille de

Registres.

Six deniers
pour feuillet.

tam celeriter et impræsentiarum posse deinde. Interim placuit cum d. Guion
communiri Instrumenta et Testium depositiones, quibus ab ipso est. Dittam et
premitur, ut responsis ad ea datis intra quindenq. dies contentis illi transmittantur
et ita conclusus.

Die Dominica 27. eiusdem mensis hora 9. matutina conveniunt ibique Academicus
procurator apud Regiam Navarram, trius facultatum super. Decani et quatuor
Nationum procuratores cum Officiariis universitatis ad componendam accommodatam
verborum expressionem Contributionem ortam nuper super nonnullis in Conclusionem
Generalis litterarum ad adoptionem Collegii Nazarii constitutarum contentis,
postquam in utraque partem fusa dictum est, ita tandem placuit, ut saltem ex
remanentibus pro utraque Conclusionibus a Statutis singulorum facultatum
Nationum in Acta relictis Conclusio Generalis hisce verbis recipiebatur.

Quarum quidem facultatum, Theologia scilicet, Iuris Canonici, Medicinæ
et Artium Sententiis præ Decanos et Procuratores relictis, scripto etiam traditis,
relectis et inter se collatis, visum est cooptandum esse Collegium Nazarium
et adscribendum notari Collegiis Academicis, conditionibus istis, nuper.
ut ceterorum Collegiorum more, legibus, laudabilibus Institutis, usibus et Statutis
Academici subiacere. Non alias Artes quam quæ in Instrumento foundationis
expressæ sunt, exercere, Non Theologiam, non Iuris prædictarum, non Medicinam
Nullumque laborem adjunctum Ludum gladiatorium et Palæstrinum. Non
Moutinum, non ulium quencunque Regularem agere in Primarius aut
Administratorem, Non ullum denique, qui non sit ex Academicis sive
cum ei Statuta privata conceduntur, ea cum universitate et singulis facultatibus
communirentur. Si scholas publicas aperire, unus sit in eo primarius, isque
non modo Barrataurens, verum etiam Magister in Artibus assumi possit
iuxta mentem fundatoris. Similiter et Professores in ipsi seu Regentes
indiscriminatim assumantur Magistri in Artibus, Baccalarii, Licentiat
eundemque sive docendi modum qui solus in ceteris Collegiis Academicis
observari. Et ita ab Ampl. d. Rectore fuit conclusus. Ad præmissionem
autem fidei et testimonium Sigillum magnæ universitatis præfixit
litteris est appositum. Datum in Congregatione Generali apud S. Martinum
sollemniter celebrata anno d. die producti.

In eisdem Comitibus placuit ut ante placuit, libellum apostolicæ Regi porrigi, eodem
pariter, ut vocaret scholas, seu minora Collegia in urbe et suburbis præfixit
vix autem solutis Comitibus advenit d. Foucault Secretarius Regius, adoptionis
Collegii Nazarii nomine Executorum Testamentariorum agendum promotor, vix
se mentem venisse dixit, ut si minus parata esset iudicia contentio orta nuper

de priuatiu in hoc facultatibus. Istius in alias facultatibus, inuitari, suaderi, et
pro posse impelleri ad sigillandas litteras Adoptionis, quando quidem de ea omni
Vniuersitatis Ordini conueniunt: nec enim priuati istius discordiam moram afferre
debent. Bono publico: nec cuiquam sperandum aut hindum u. d. Robert
suam auctoritatem ad litterarum definituram interponit.

Postidum sigillatis sunt littere Adoptionis sigillo magno Vniuersitatis post
solennia Caroli Magni, quae in eadem Nauarrica celebrata sunt magna
frequenter Magistromum et Doctorum, Magistramum et ibi et Rectorum. panes
gyrium deum et. petrus Egasius DuBoulay Professor secundarius in
eadem Nauarra

Requête au Roy contre les petites Ecoles

SIRE.

Vos Recteur, Docteur, Prorogues et Suppléants de l'Université de Paris
remontent très humblement à V. M. que vos Augustes Prédécesseurs l'ayant
establi pour estre le seminaire de toutes les Compagnies qui composent l'Ecole par
l'instruction publique de la jeunesse qui a esté son unique employ depuis
900. ans avec l'heureux succès dont tous les Siecles rendent un fidel témoignage.
Neantmoins des gens sans aueu et sans caractère singent aujourd'hui de la
troubler dans ses fonctions ordinaires par l'establisement qu'ils font de
certaines Ecoles ou Petits Colleges dans la ville et faubourgs de Paris: ou
sous pretexte de prendre des Pensionnaires ils attirent la fleur de votre
jeune noblesse et de la Bourgeoisie avec tant de lincence et en si grand nombre
qu'ils semblent vouloir depeupler vostre Université de Paris et la rendre inutilement
deserte.

SIRE. V. M. sçait qu'il ny a rien de plus important à son Eglise que
d'elever la jeunesse dans les vertueuses Maximes de la Religion Catholique
et d'une fidelité sincere et inébranlable envers son Souuerain. C'est en quoy
votre Université de Paris s'est rendue recommandable entre toutes les Vniuersités
de l'Europe, et qui luy a fait donner le nom d'Auguste des Filles aisées
des Roys de France. C'est aussi ce qui obligera Henry le Grand de triompher
memoire, Ayant de V. M. et la reformant après les troubles de la Ligue, et
luy attribué priuatiuement l'instruction de la jeunesse avec des maisons
autres de recevoir des enfans au dessus de l'age de neuf ans dans des maisons
particulieres. Le Grand Prince auoit voulu par une singulière inspiration
que le feu de la Ligue et de la rebellion aussi bien qu'celuy de l'Herésie auoit
mis naissance dans ces Ecoles priuées et estranges, et pour en empêcher les
prouiceux suites, le parlement de Paris auoit enjoin au Pape de l'Eglise
Catholique de donner ordre qu'on ne les petites Ecoles qui sont sous sa
direction, et ou l'on ne doit enseigner que les premiers Elements de la langue Latine,
ne se hngent auoir autres Ecoles Buissonnières: et afin d'obuier aux

1675

Pour

Saufve re

Registree.

Six deniers

pour feuillet.

Invention d'ala maniere d'enseignement d'ecole que bonz puerz don^{ne}nt aux
petits enfans en peuvant par leur bon esprit.

SIRE les colleges de l'universite' de pariz, sont exempts des soupçons, ils
sont subiects ala visite d'un Recteur. Et les principaux sont bonz de la faire
tous les mois dans les Chambres de Ruyon, et d'ordres solennels pour s'he plus assu-
reres n'ont aucuns livres d'usurpation, et contraires aux bonnes moeurs. Les lecons
et les disputes s'y font publiquement dans les Colleges, et sont exposees
ala censure d'une infinite de Clair-voyans, et de gens sçavans. Les escoliers
Baignoieres au contraire ne dependent de personne. Elles ne sont sujettes au
aucun examen, et aux qui les hontent, enseignent ou paient enseigner ne les
vulent avec impunité; les uns par une malice et malice affectee,
les autres par ignorance.

Et Neantmoins **SIRE** sous ombre de quelques methodes nouvelles que
peuvent faire toutes les sciences au lieu de la sagesse, ne font en effet que de
illusion. Donc ils flattent les esprits des parns trop tendres, ils y attirent
parques tous les enfans de bonne famille. En sorte que quand l'universite'
veut et il y a quelques années faire des poursuites pour en obtenir la
suppression, il s'en trouva quatre ains mille par l'information que
on fit. Lequel nombre s'est creusement augmenté depuis par
l'appuy de quantité de personnes, qui se sont laissez surprendre ala fausse
apparence d'un ananimum premature et d'une method nouvelle et inusitee.
C'est sous ce pretexte, **SIRE**, qu'on a osé s'opposer et de sacrilege; a
peu de temps, on a osé d'une école d'impiete' et de sacrilege; a
laquelle on ne peut pas se sans sçavoir. Et quoique le Chancelier
exemplaire qu'on en a fait au supprime' quelque honneur dans l'esprit
de ceux qui l'auront est capable de concevoir de pareils desseins,
Neantmoins comme l'esperance de l'impunité n'abandonne jamais les
mechans, la crainte de trop grande consequence, pour ne mentir pas
que V. M. ait la bonte' d'en prevenir les dangereux effets par sa
sagesse.

A ces causes **SIRE** plaise a V. M. done la gloire n'est pas moins a honorer
les lettres que faire triompher ses armes en maintenant votre l'universite' de pariz dans
tous les droits qui sont attachez a l'employ de la Plume pour l'onneur de V. M. luy ont
donne' dans l'Instruction de la jeunesse pour le soutien de l'Eglise et de l'Estat, faire
disputer a tous chascun d'escoliers de la ville sans bourgeois d'ailleurs d'ecouter
d'enseigner autre chose que la verite' et la sagesse, ou bien au plus les premiers principes
de la langue latine, et d'y recevoir les enfans au del d'age de l'usage de l'esprit sans luy
statuts, et mœurs, et Reglemens. Les autres escoliers, petits colleges et pensions ou depey
quelques années Von s'est donné l'liberté d'enseigner la Langue Françoise et latine, et mœurs
la Grammaire et la Rhétorique. Si on supprime aint despeses de l'Etat et de l'Université
perne' que plaise a V. M. de la saine et propre d'usage. Les supplians continuent
d'offrir a Dieu leurs vœux et leur priere.

Die 9. feb. hora post meridiem 2^a habitis in Regia Navarra Comitibus
Ordinariis deputatorum Universitatis quibus cum D. Rector interfuissent Sapienter
Deani facultatum Theologiae, Medicinae, Ornat. procuratores quatuor
Nationum facultatis Artium, et Officiarii, auditi 1. supplices pro litteris
Nominationis, et admissi isti, M^r. Thomas Gall' p^res Cornubiensis,
Ludovicus Carpentier Rothomagus. Ludovicus faimone Rothomagus. Dionysius
le Breton Constantinus, Gauslin Constantinus, supplices
pro D. Rouzel Professore Haruriano.

2. exposuit D. Rector missum ad se a Cantore Ecclesiae Parisiensis Promotorem
Jumy D. Sonney occasione cuiusdam de quo decretum est ut priusquam super
lito quadam in senatu pendente inter Magistros Minorum scolarem ut
diceretur, vocaretur Rector declaratus an id quod contromotetur sua et
Universitatis interesse putaret. Quoniam vero in eam rem libellus est positus
Regi nomine Academiae, rogatusque D. Colberi causam publicam apud Regem agere
et tueri, placuit eundem adiri pro D. Doujai Consultissimum facultatis Artium
antiquorum, rogatumque istud argui quantum fieri poterit. Et si senatusconsultum
denuncietur et significetur, agi pro opportunitate et necessitate prout expedire
videbitur. Interea adiri quoque D. Etalon Advocatum Generalem, et si honoris
vobis gratias agi pro suo in Ampub. Librarianum studio.

3. retulit Sup. Deanus facultatis Medicinae, a se et ab Ornat. Procuratore Nat.
Galliana obitus munus quod iniunctum sibi fuit, lustratum domum Universitatis,
quam nunc inhabitat Delegatus Anglicanus, et ornamenta cubiculorum in
picturis et auro in ipsis. recognitas quoque alias Impensas vobis, quas
sibi arum et recte estimari posse trecentis libellis. Itaque placuit eam summam
ex annua pensione Conductionis deduci.

4. M^r. Petrus Verner Nat Gall. Procurator exposuit ^{item} se in Curia Rom. obtinisse
Capellanas simplicem vacantes, quae ad Collectionem Universitatis pertinent;
ab illa vero obtentione sex obtentionis pure libente distributum, si modo illa
Universitas easdem illas sibi conferre pleno iure videretur. Tum Rationum
Regiarum Curio libellum supplicem oblatum, ut eis illud Universitati
omnino oblatum restitueret; atque ad id opem praesidium et auctoritatem
Universitatis sibi patroniam postulavit. Quibus petitioni unanimiter assensus est.

Die 22. M^r. Andreas Tullon procurator Nat. Norman. contulit alibi
partem Universitatis de Toigny, Gauray, Hamby, Lalande Theoux, Du Mayne
Gannier, Mombay et de St. Martin dom. duval. Bajorn. et Constant. vndam
fundam Joanni des Rues Constantinus cum consorcio fratri suo Guerey.

Die 2. Martij habitis Ordinaria Comitibus deputatorum Universitatis apud
Regiam Navarra hora 2^a pomeridiana, quibus cum Ampl. D. Rector interfuissent
omnes et singuli Deani facultatum et procuratores Nationum ac Officiarii
intimi ipsius Universitatis. Et in his 1. auditi sum et admissi supplices duo
pro litteris Nominationis M^r. Agidius de Molingrot Remensis, pro quo

Pour

Sauille &
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

absente suppleant. *et. Rainas Cardinalibus, et Guille. Rater. Subdiaconus.*
Romanus Agnicensis.

2. exposuit M. Franciscus le Barbier Prosyndicus tradita sibi a magistris
pariarum, et vocum scoliarum documenta quadam scripto consignata, quibus
continentur eorum nomina qui se Librarios narios profitentur, aliorumque
nonnullorum qui scolae habent singulares contra Statuta tam sua quam ipsius
Universitatis. postulantes insuper ipsis adjunctionem ministerii contra
utriusque generis Magistros, et potestantibus fantores locum pariarum
libentis in eam rem cum ministerio consensum, plane expectari donec
Senatus consuetum quod ipsi obtinebant, significatus fuerit. Interea vero rogari
M. petrum Daneu, virum omnino Academicum, et qui frequenter etiam
Regiam, ad eum dñm Colbert, eumque nomine publico roget, uti rem
istam apud Regem promoveat, et diploma Regium quod Declarationem
vocum obtineat ad suppressionem scoliarum illarum, quo contra Statuta
Universitatis a Senatu praesim dicto sunt et publicis exebant sumptibus
Instructionem; idque tandem pro sua prudentia officia sumptibus publicis.

3. rogati prosyndicus et scriba ut sustineant vitia speculativa quae
in codicibus Legati Anglicani posita sunt, vix pro sua prudentia
adhibent, et ad Comitum responsum.

4. plane Episcopi vitiationis, ^{anno 1685} iusta salaria ab eorum
Academici Quodora, quae antea praescripta fuerunt.

5. exposuit M. Rector maiorem Apparentem pirandio Nationis, qui sibi
Rectori pirando adhibere quendam praestare, proinde ministeriale officium quod
habetur exebere Academicis, multiplicem insuper operam in plurimis occasionibus
et negotiis praestitisse quo hoc anno frequentia fuerunt, ad quae ipsi
postulare, ut quoniam non fuerunt a Quodora et eorum Academicis redditu
rationis accepto pecunia publica, nec tam cito fortiter reddebat, summa
summa aliqua gratia loco sibi concedatur. plane autem summam dari
sexaginta libellarum. et ita conclusum.

Insuper quia vota facta sunt de Rationibus redditibus anno superiores a
Quodora et eorum Academicis, in quibus caput unum est de Impensis in iusta
funeralia Morum factis, et de quadam pecunia summa nempe herentarium
libellarum data et concessa est. Iacobus de l'Oeuure Laudator, quae
Rationes non fuerunt omnino conclusae et approbatae, praestiterunt Sapienter
Decem inquisiebantur se non fuisse ad ea iusta vocatos, praedictam summam
fuisse concessam absque conscientia sua; aientibus contra omnibusque procuratoribus
tempus illud fuisse turbatum; nihilque minus fuisse pro M. Petri Longolium
tum Rectoris vocatos ad. Deanos, et ad eum quodis defuncto praesolvendis, nec
factum Rectoris culpa quod non ipsi adfuerint. Tandem hoc de re postquam
mature deliberatum est, plane pro bono parti rogari ad. Deanos, et

quod factum est ne iuratus esset utineat idq. gratis loco reputatum ini. ab eo. pro-
ratoribus. Unanimiter vero conclusum fouendo pariter ergo, ne in portum
uismodi aut alio similes summo Oratoribus seu Laudatoribus commendant
abiq. consensu omnium Academiae Prohorum, qui solent pro officio u. potestate
sua illas commendare, hoc est ad. De rationem u. Procuratorem; nec laudationes
pronuntiantur, nisi prius fuerint iuxta ipsas communicato u. ab iis comprobata.
et ita conclusum.

Proterea quod uerba facta sunt de infrequentia redeuntium a supplica-
tionibus Rectoris, u. concomitantium d. Rectorem in Reditu ad Maturnenses,
uisum est expedire e singulis facultatibus u. Nationibus nominari et deligi
quidem Magistros qui in uolite comitatus d. Rectores, u. omnes
singulis assessorum erogan ex officio vniuersitatis. prius tamen super
ea re consulendas facultates u. Nationes.

Planum quoque more solito Rotulus apbiri Nominationum, idq. fieri
die Martis proxima quo est quinta Martij. Ad uag Comitatu uorum
Claudum Cherrier Procuratorem in parlamento ad profundum vniuersitatis
Iuramentum ob munus Procuratorum in eadem Curia uarum pro obitu
petri Graffet illius personis ultimi u. immediati: quo eum proinde
unanimiter donandum esse iuramentum.

Planum etiam est. Petro Verrier Procuratori Nationis Galliarum Capitulum
impedire uarum conferri, eiq. ad tuendum Academiae iuxta patronatum
pro ne scribam Instrumenta u. nomina necessaria subministrari.

Item planum offerri Academiae nomine ad. de Cordom u. de Montausier,
Subnationibus u. Procuratoribus scribimus Galliarum Delphinum suum nunc
munus sex voluminum Historie vniuersitatis quas confestim
fieri potuit: ut tamen lege ne uideatur hoc opus idcirco approbati
Sup. deanis, in iis maxime quae spectant ad lites u. contentiones imponere
ortas inter facultates u. Nationes, u. nondum scriptas. atq. ita ab Ampl.
d. Rectores conclusum.

Die 5. Habita sum apud Maturnenses hora 7. matutina Comitatu quo
vulgus dicitur apbitionis Rotuli iqua de consuetudine postquam pauca profatu
est Ampl. d. Rector, facta supplicandi potestate pro litteris Nominationis
supplicari est. Nicolaus DuBussion dicens Bajon
Deinde Claudio franco Cherrier filii parisiensi in pupili deputatum
Comitis apud Regiam Oranienay die 2. Martij d. Signato Collatum est
munus attuum procuratoris in parlamento uarum pro obitu et Marquis
Graffet illius ultimi u. immediati personis parfin. Idq. datis fidei u.
Religionis Capituli, Apostolici u. Romani litteris Completibus sacramentis
uoluntis praedita. postremo quod uerba facta sunt de prouincia demandata
nisi scriba uolendi opusculum de Beneficiis Academicis atq. idcirco colligunt
u. conscribendi Acta plurima, Instrumenta u. nomina; quae in reu

1675

Pour
Seuille de
Registres.

Six deniers
pour feuillet.

assiduus opibus et laboribus confidamus necesse est et fortassis etiam aliquod impensum
faciam. Item quod ab esse continget a Comitibus nonnumquam, ne mita missi
absintia imputetur, et ne videlicet universitas in turbas quo ob id olim ortatum,
placuit unanimiter, et mihi scribas refundantur ex consensu Academicorum quos
compensas feram ad confectioem operis tui nequeam de Beneficiis Academicis
mihi q. littera aut fratrum meum in Regia Navarra professorum humaniorum
litterarum militisimium aut alium quicquid volueris, Juratum et hagiis subditum
qui vicariam manum et opibus Academicis praestet. Et ita conclusi d. Rector
huius conclusionis autographum tradidit simulq. expedienda tui d. d. Vener.

Die 9. eiusdem mensis habita sunt Comitibus deputatorum seu Selectorum facultatis
Artem in Regia Navarra hora 2. pomeridiana ad componenda dispendia omni
respta inter Professores hon. Nationis Gall. de Honorario quod liberaliter
pensionari solent Ornamento Procuratori eiusdem Nationis ^{et Burralaureus et} Derano Tribus Remas
quibus ex Reditu Nuntiaturum in primis praestito operi: quod vero nonnulli
Regentis numero Septem et Graxinco et Montarutio Collegis, nempe M. Lorey,
Constitutis, De Bray, Ozon, fretan, Burget et Hurdungabam debere praestitum
tametsi refragante veteri consuetudine. Et quia mihi scribas Reditus Nuntiaturum
Curatori diem dictam apud Ampl. d. Rectorem, ante omnia postulanti ab
ipsis d. Rector an haberem ipsi proponendum aliquid et opponendum, quominus
officio scribas defungerer. Respondit vero M. Petrus Lorey consociorum nomine
non obdare se quominus officium solitum praestet, neque sapere quod obgignat.
His promissis idem Lorey nomine quo supra rationes protulit quibus fuit
existimata Honorarium illud ex Statutis eiusdem Nationis non debere Prore-
tori; imo vetitum ipsi deus et disertis verbis cautum ne quidquam sibi procurator
et Reditu Nuntiaturum arceat; sed si quid sibi ei liberaliter erogandum,
vniuersique liberum esse debere quod volens, erogare.

2. M. franciscus Vinol Gymnasiarum a Grammaticorum Navarriorum, idemq.
Doctor et orologus expostulanti se ad nupera Comitibus, in quibus rationes redditae
sunt arctis et expensis, non fuisse vocatum, simul nec vocatus est facturus. Item
nec protulit quoniam una vinol arctis vixim plus quam centum quinquaginta
libellas singulis semestribus, tametsi, ut dixi se audisse, maior ab alijs
arctis sic aliquando. Atq. idcirco postulanti ita de omni, ut ad illa
Comitia vocetur deinceps, rationesq. recognoscantur.

3. M. Joannes Doye Artidum Navarriorum primarius petijt controuersiam
de Honorario d. procuratoris exortat ad Nationem Gallianam remitti,
cum factum idcirco ad eum omnino pertinere, quia Nuntiaturum administrationem
ipse volum penes sum procuratorem, Deranos, Gymnasiarum a professorum tui
Emunctis quam ante Regentis, idcirco ex antiqua consuetudine competat vniuersae
Nationi in sua supposita jurisdictione sapere de controuersia factum
Nationis. Denique se iurij fore declarare, quid quid contra de controuersia
Eidem postulationi suffragatus est M. Petrus Vernier huiusdem Nationis promotor.
Sed rem istam non posse alio consensu ipsius iudicari, nec passurum in
inconsulta quidquam fieri. ab eius vbi sententia libere fore grauo

aut Gravatis appellare ad facultatem Artium in moris est, aut ad Rectorium Tribunal.
Insuper petijt libellum a septem illis Regentibus correctum, qui coram lectus, deponi —
apud Sribam, Rectoris q' manu notari ne varietur, et illius exemplar exhiberi,
sibi q' haberi.

Tum ex alijs q' Cronibus predicto Nationis exarbitris missis, quo liberior foret —
deliberatio, audito et. franco le Barbier pro Procuratore Generali Universitatis,
qui fuso deponit in iuramentum aliquid contineri in libello productum, Ruyntium, nullis
actis, nullis argumentis munito; nec rem istam satis sibi instructam videri ut possit
iudicari, sed remittendam ad ipsam Nationem, ut super ea sententiam dicat, munitam
repleta, iuxta postulata Ornatissimi procuratoris et aliorum pro eorum. libellum
apud Sribam deponendum, actumq' dicto Procuratori commendum, dicto sum —
sententia super remissione Causae aut retentione. Et placuit retineri, eiusq'
Iudicium ad alia Comitia delatum, atq' ita conclusum.

Die 13. habita sunt Comitia extraordinaria deputatorum Universitatis, in quibus
actum est praesentium de Prato Plurimum, quod oppelli cupi sordibus a luto subactis
a longis arduis, planis vbi omni via modis evincendo ostendi ne in lora
prati variae luto similesq' sordes decurrantur. 2. nunc etiam planis
vulore variae in eum resurgant. Consulendos vbi patronos an possit Universitatis
regi hincq' oram dare pro reliquis pratis pratis ad decurrendas ~~inter~~ illas —
sordes vltimus. 3. planis quoque diuendi quam aquis fuit pratis conditionibus.
4. planis autem publicis Universitatis a subsidio fulcri et corroborari q' —
Capellanus. Germani Antiquodonsis cumq' ob causas commissarios adiri.
De illis franco le Barbier Prosyndicus petijt ab Universitatis Rectoribus delibe-
rari, an obtineri possint valida littera Nominationis, interrupto literis philoso-
phico et theologico cursu, dummodo quinquennium in utroq' studio completum fuerit. Et
respondum est non obidare interruptionem, posseq' conradi et conradi solere litteras
nominationis supplicibus qui studia sua interruptionem, dummodo quinquennium
compleverint.

Die 19. habitis Comitibus supplicatoris in angulo parititij naturinis supplicibus
variae pro litteris Nominationis et. Joannes Lamard pbr Constantiensis,
Jacobus d'Herembourg de Laumoniere pbr Ebrius, Nicol. de Sanguigny —
subdiationis Rotomagi. Rob. de de Masse pbr Laudun. Vincentius Mignon
Barral pbr. et admissi sum. deinde processum ad d. Bartholomaei in Curia.

Sententia Arbitralis 21. Martij.

Quod ex compacto conuenerunt mutuo et. Joannes du Hamel et Guil. Guenon
pbr professores Academici die 23. Jan. proxime elapsi Arbitrium litij —
quam antequam habebant apud Tribunal facultatis Artium in nostrum super
ambitu discipulorum et dictis quibusdam factisq' iniuriis et atrocibus ad —
Nos Nicolaus Tournier Rectorem Universitatis Parisiensis translatum,
ut itaq' pro normetipso aut de consilio vnius quos aduocare placuisset, omnino
deridimus apposita etiam poena seu multa sextantiarum libellarum contra
vnius utriusq' qui Iudicio nostro non acquiesceret, Nos vni utriusque

1675

Pour

Fuille de

Registres.

Six deniers

pour feuillet.

libellis supplicibus, auditis libris, omnibus pendentiis et comparatis inter se
testimoniis, scripto consignatis; visis etiam Academia Sabatis, quorum
altera quo die 30. Julij an. 1671. lata est, in Belgionibus, quorum
altera non modo sed etiam ab omni falsi suspicionem declaratus est; altera
autem in Quoties die 15. Martij 1672. Rector et Petrus Longletio lata
idem Guenon factus Reus quod Comprophorum sumus lacerasset, professus
est eorum, omnes se professores et singulos viros probos, honestos et bonae
famae agnosceret quotquot domum pullum in Collegiis Academicis; quod vobis
verba inscribere in suis ad Amicos libris de quibusdam Sicut et Obsecrationibus
et noluisse de Professoribus intelligi; quare confessionem postulavit sed non
officere; nec impedirentur illi quominus apud Tribunal Rectorum intentare
privatis quibusdam actionibus iudicium tunc pro Ambitu ab eis commisso, quare
de alijs rebus Academiae representatione dignis; quod ei concessum est
Advocatis in consilium viris probis et publicis et M. Joannem de Astrucum
Navarriorum primario et Petro Varier Gymnasiarcho Turonensi, videlicet
Hon. Nationis Gall. Procuratore, necnon illis communicata; omnibus
denique ut par est, attentis consideratis Declaramus, quod declaramus
eundem et Guillelmum Guenon nihil evidenter commisisse proinde quod
Ambitus mali damnum posset; M. Viri Joannem du Hamel proprophet
nec satis consulto Libellum publicasse quem Vulgus Factus vocat,
ob id quod eum suppressum portaret. Visum est praeterea ad privata
Facultatis Aetatis Comitum errandis utrumque et eorum ornatissimis Pronon
toribus et selectis quatuor Nationum Arbitris a Nobis adnominatis,
atque ad concordiam invitaturus ad eam rationem voluntatem quae digna
sit Academiae. At si attributo vobis ab hac nostra sententia
discessum, penam ei diximus et diximus summam sexcentarum libellarum
et redditu Mundatium discurrunt, cum modica pars ad alterum vobis,
altera modica et soluturum quibus Educatione vincenda doceatur,
qui subire ab ornatissimis eundem Nationis Procuratore et ab eiusdem
Decano sapientissimis digni iudicatis. Datum apud Parisiensem nostram Navarriorum
die Martij 21. hora post meridie prima hora. Paucissimi

Die 23. habita sum apud Matrinenses Comitum Rectoria, in
quibus auditi sum Suffraganes quatuor. Primus Nobilissimus adolescens
Carolus a Lokanigia Comes. Rationem, ex Illustri Harcurionum gente studiorum
et M. Francisci le Barbier Equi professoris in Marquiano postulavit
vires se ab onere scribendi ob debilitatem oculorum et domus; idque
ei concessum ea lege ut pro alijs rebus exarpi dictata per se possent
alij duo Academiae Padomensis alumni, Carolus Huber pbr
Lexoviensis pbr apud Collegium silvanum pbr curriculum a

Dionysialibus anni 1668. ad diem 19. Julij an. 1670. et Joannes Bica Bajorum
ibidem quoque confecto cursu, et parisijs utrobique anno uno quemadmodum Statutis
præcipitur, supplicium licentia Actuum examen subire. Et id quoque
inductus est Quartus Joannes præbendam ex Urbe Damville diei
Vindunensis ultra moram omnibus petijs se quoque ad examen Actuum
admitti, et pendente lite de finibus inter Gallos et Germanos, pro Examine
horum quos prætorum Actuum facultati nominare libebit, examinari. Cuius
supplicationi Nationes annuentes, singulas sunt Examinatores nominatum,
Galliana et. Jo. Baptistæ le Tourneur, pirardica
Normanna et. Desfrones. Germanica.

His actis Quatuorviri matutinis horis electi, a suis singulis Nationibus
confirmati prædicto sacramento Conclaves et moris est ingressi, inde
restitutum visum sibi fuisse prorogationem faciunt ad tres menses et.
Nicolaus Tancrède nunc Rectori fidei debere. Et id quoque confirmatum.

Die 28. habitis extraordinarijs Comitibus Selectorum facultatis Actuum
cum ornatissimis Procuratoribus quatuor Nationum verba facta sunt de
quadam controversia interducente inter duos Magistros in Artibus
contententes de Bursa Horlogiarum Collegij Lexovii, quorum unus et.
Martinus Bien-venu repulsam passus a Virario Generali Abbatis fisicantij
Bursarum Collatoris confugit ad Cancellarium Collegij et Universitatis
Parisiensis ab eoque Bursa vacantis collationem obtinuit, et secundum eam
inductus est in possessionem a Procuratore Collegij præsentibus rationibus
Bursarijs. Alter nomine Henricus Solas ad prædictum Virarium se
contulit, ab eoque collationem Bursa controversa impetravit, et in possessionem
eiusdem missus est similiter a Gymnasiarum. Inde orta lites alter Cancellarium
alter Rectorem adijs eius dirimenda causa. ad Constitutionem veli
Judicij prædictus Solas libellum supplicij posuit Curia, rem tamquam
remitti postulavit ad Cancellarium. In hac rem dictis sententijs, quia
Collegij Bursa non debent remanere vacua, nec vadimonij obijci
prædictus Solas placuit Competitori Martino Bien-venne vindictam dare
secundum Bursam controversam. Et ita a d. Rectore conclusum.

Die 3. Aprilis habitæ sunt Comitibus extraordinarijs Selectorum facultatis
Actuum ad dirimendam litem interducentem inter et. Ozon, ^{in Anglia Navarra} et. et. et. et.
consortij, et Consorem Nationis Galliarum super expeditio ne nonnullarum
Conclusionum quas ipsa Natio voluit expidiri, et super salarijs ipsi Consortij
prestando. 2. et. Petrus Verrier hon. Nationis Procurator questus
est aditum fuisse tribunal Rectorum ob rem, quæ ad se pertinebat
de quæ, cum suum omnino sit iurare Conclusiones a Natione factas

reperiri. postremo idem Promotor Legum Conclusionem a Natione Galliana
latam die 17 mensis Martij proximo Hassi, Actumq[ue] petiti sibi denoni
quo patet a se lectam fuisse, postulatumq[ue] a se nomine eiusdem Nationis
ne pendentibus libris aut alijs similitudinibus inter Nationes des finibus
et Duntaxat Reditibus exortis, vlla res que ad Nationem ipsam pertinet
apud Tribunal Rectorum desideratur aduocatis Aliarum Nationum deputatis,
sed solummodo aduocatis Patronis vniuersitatis, vniuersi aut sumptibus
quorum intueri. Quis quidem Conclusionis ab ipsa Natione lata
contextus est cuiusmodi.

Anno 1675. Die 14 mensis Martij habitis apud Maturinenses
hon. Nationis Comitibus extraordinarijs hora 7. matutina, quibus
interfuerunt DD. Regentes et Baccalarij magno numero, repositus
ornatissimus Promotor causam Congregationis, nimirum cum die 2^a
huius mensis Martij ordinata fuisse a D. Du Boulay Scriba vniuersitatis,
eodemq[ue] Quodam seu Exatore Reditus vniuersitatis nationis amittitur
expressis, fuisseq[ue] illa ab omnibus amissa, probata et laudata, planissime
DD. Regentibus gratuito Honorario ipsius Promotoris et M. Rodolphi
fournier Tribus Remensis Decanis donare ob labores et operas bene multas
et fortissime super arguere alios similes de re sua bene meritos. Ingrossi vult
postrem probatam cathedis, septem Magistros et Collegijs, Groginiaco et Mortantio
remansisse, istos nempe, Ozen, Burget, Hurel, frotin, Long, fontaines
et de Bray, aggregatq[ue] parum similes ipsam Quodam voluisse negare
sibi summam dare rationibus conscriptis allegata imminutione partis
sua, cum contributione ad honorarium predictum confinandum. Regentes
vero ille se posse aliam summam dare quam que ab omnibus, non ipsorum
sed tunc repugnantibus, prescripta esset, dum dixisset apud D. Rectorem
litens intentasse peritio libello, famoso totius quassus supplet, qua de re
cum ille admonisset DD. Regentes in scriptis hon. Dat die Martij
6. Quis mensis congregatus, unanimi omnia sententia, expressis vniuersi
factus cuius approbasse et laudasse, vniuersi rangam facere magis decessisse et
viam ob reus duos et sui. Viri Clarissimi DD. Doye Aristidamus Manarim
cum primarius et Marmelot p[ro]fessorum in Cardinalibus vniuersis
qui se sistunt apud ampl. Rectores postularentq[ue] reus istius ad Nationem
remitti, ut super ea libetate Honorarij cuiusmodi benemeritis deprecandis
cum restringenda seu relinquenda, quod a quibusvis videretur decessisse. At
D. Rectores ex sententia Deputatorum, quos ex alijs Nationibus vniuersi
Causam retinuisse, tamen Rectori Tribunalis esse non posse, prout quassus a
Natione super ea de decretis fuerit; cum ex Statuti ab antiquo observati,
Nationibus omnibus sua competat cuiusque Jurisdictio primaria in suis

Pour

Feuille de
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

Nationales. Itaque duo postulamus primus, ut super expositis agatur de
remissione ipsius Cause Natio deliberet, aliter, ut si apud Tinguens Rector
qui denegato remissionis causam sum Inducit, Inducit repetendum esse
dicimus, videtur Natio an pendente illa lite expediat inter illos septem, qui
ad superius Tribunal conuocatum, non adita prius Mater sua, neque apud eam
pre-sensorem sum expositatione facta, prout ex Statutis autoritate Curia
confirmata tenetur, omnibus Comitibus abstinere, ne propter ingratum
quas exortasse aut exortare voluisse, & vacarentur. Et super his duobus
Capitibus demum Tribus ad deliberandum. Ego vero Consor pro modo manere
legi Statutis hactenus observatus de Jurisdictione Nationum in suis
Nationales, quod tale est. Unaquaque Natio similiter a facultate
in sua supposita de concordantibus factis Nationis vel facultatis
Jurisdictionem habet. Et a Nationis sententia licet grauato
ad Atting facultatem appellare. Deinde postulamus ut iuxta idud

Statutus ad fundam inter Nationales pacem, nemini licere negotium
quo ad Nationem maxime petitiue, ad Tribunal Rectoris quod commune
est toti Atting facultati, aut ad aliud quodcumque diffidere in primo Casu
congruere, siue in prima, et vocare, Instantia. Qui sententiam, aut
contra Statutus sententiam dixerit, is toto semestri non modo Nationis
Juribus, sed et professor suorum, Nuntiatum utriusque fructibus priuetur, &
denotat. 3^a. Et quando in dubio diffidit quod non est multiplex inter
Nationes, non patitur ornatus. Procurator quidquam ab eorum deputatis
apud Ampl. Rectoris Atting pro appellatione ditiui ac iudicari, quod
ad Nationem petitiue non videntur acquiescere, ut verum habere
Natio et Inducit et partem. Ne vero Litibus nostris super fructibus Curia
vixetur et alia, regitur Ampl. Rector aduocare patronos vniuersitatis,
et vna cum ipis re de qua agitur iudicare, bonum solui sumptibus
quorum intueri. Quibus de Capitibus postquam singula Tribus
mature deliberant, eorum decerni aliteri retribuit suas Tribus
postulatis ornatus. Procurator et acquiescenti Consor suffragari, vellet
et causa ista, seu malo animo, seu fortassis inconsulto ad Tribunal
Rectoris recta data, ad Nationem illorum implorata Rectoris
vniuersitatis autoritate. omni ratione procurantur diffidit, par impium
Inducit tunc necessaria vniuersitatis bonarum litterarum studio et professioni
addictis. Iubentur septem illi Rectoris a Comitibus intus abstinere
donec decerni facto cognitus fuerit. Exemplar libelli ab ipis portati
transcribatur, ut vixit Natio quid iniuriarum in eo continetur, et omnia
componat amica si fieri possit. Nemo negotium quod ad Nationem
petitiue, iuxta Statutus ab omni alio observatur, alius Statuta

24
deinde auctoritate Senatus primat alio diebus in conspectu am non
ad ita prius ipsas Qui serus fuerit, am facienti suffragantibus suis is
a Nationis iuribus et Nuntiatus fructibus toto singulis in iunctur pro
prima vice. regitur et ampl. d. Rector pro omni. Procuratores, ne reg
viam quo Nationis sui, etiam pro appellatione delatus dumtaxt diffidit
indemnitatem inter Nationem sui deputatis illarum indies, nisi de consensu
partium; possit tamen iudicare cum patronis universitatibus, vixit
sumptibus quorum interuenit. si sitis factus fuerit, disolvere omni procurator
tor id Nationem irritum velle, et pro nullo reputatum. Et ita ab
ornat. et procuratore conclusum

His de rebus postquam auditus est Procurator Generalis, quoniam omnes
coniunxerunt, nec ipse censor de rebus expeditionis Conclusionem, plarum
illas expediri intra Indium absque villo salario, nisi quod fuerit sponte
oblatum scriptori id famulo. Quo ad Actus quos postulamus procurator
hon. Nationis Galliarum, illi conuenit et quoad huiusmodi lectas publicas
Conclusionis. Sed improbat Conclusionem. Et ita conclusum. Cui
Conclusioni, quoad improbationem Conclusionis Galliarum intercessit
hon. Nationis Procurator. et subsignatum Tamen Rector
Videri Pro hon. Nat

Die 6^a Aprilis habitum Comitium Ordinaria deputatorum et ministrorum
quibus interfuerunt omnes Decani, Procuratores et Officiales. Item et
petrus Halley Antecessor, quarequam nec Decanus, nec vocatus. In his vero
auditi supplices pro litteris Nominatibus istis, etiam Josephus Lambert Paris.
Barral. H. petrus Boule Doctor sorbonicus dio. Antiquod. Fr. Martius
Gosin de Montreuil de la Plessis Barro-duramus Barral. H. Ludovicus
Joussoumeus Carnotensis, etiam in Artibus Ludovicus Cousin Parisiensis,
Philippus de Vagetz Parisiensis etiam in Artibus

2. plarum pro de Monte Decanus datus facultatis regni et Syndicum eiusdem, et
cum Priore Bernarditarum officium, ne quos illi mitti et suis ad supplicationem
solennes Universitatis multis in providendo dum Martiani et Cantoni
Conduittij hymnos deo accinnere, immo suas ipsi voces et cantus cum alijs
coniungant.

3. actum de minoribus scolis et de quibusdam articulis Cantoni collegio
parisiensis communicatis, quo fuit inter Universitatem et ipsam firmior
concordia ad debellandos communes aduersarios. quibus vero articulis illi
respondere se nolle acquiescere. Itaque plarum litam intentari, et in
causidum nominatum d. d. fourroy

4. in iudicium Quartoni aram Academi rationes et ampl. et expens. disponere
et eas intra Kalendas maias reddere.

POUR

Feuille de
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

S. planie ex orario Academico duo Ludovici amicos dari et. Renato
Godefray Barralanne Historico, et Joann. de Castelnovo Jurisconsulto.
S. de libello supplicis et. Joannis Martini Gymnasiarcho Atrabatinensi
petitis sibi decemtas libellas dari mutuo, et adseruitutem summo offerenti
pretium annuo locutionis nonaginta libell. etiam amplius esse distribuendum

7. planie libem is intentari qui sordes importare in vasis parat
Clericorum, et in eos qui iussi non exportare. atq. in eam rem adiri d.
Orela Regnie et libello subornat ipi ab Universitate punito. ad finem
nos litis procuratorem nominatus d. Cardif procurator in Caselleto.

Die 23. habita est Synodus apud Chataurum, cui pauci et Beneficentis Universitatis
interfuerunt quomobrem iniunctum Synodo ut admonerent eos qui in urbe degunt, ut
denique vocati interfuerint, gravi multa ~~placuit~~ multatum in: eos vero qui foris et
in provinciis pro litteris quosq. admonere, et si interfuisse non potuerint, causam fieri
absentis significem. Et missi unus supplere pro litteris Nominationis, M. Heringum
de Braglogne subdiaconum parisiensem, et admissus M.

Die 4 Maij in Comitibus Ordinariis deputatorum Universitatis, quibus cum d. Rector
apud Regiam Madamum interfuerunt sapient. ~~et~~ Derani facultatum Juris
Juris canonici et medicinar, M. M. C. More, Stey. Desrois et Joann. Bapt. Morand
per non procuratorem ornat. ~~et~~ Nominationis et. Petrus Verrier, philibertus le
Bequer, Andreas Tullou, Guadalupe Commerson, et supplens pro litteris Nominationis
et. philippus Elongier parisiensis et admissus M.

2. actum de prato Academico deq. sordibus quos illi importantur, et de vasa
elando seu vendendo. Quia ordo factenus obtulit pretium nemo ad emendum,
cuius vasa suburbicarij condurere volum duo viginti annuo pretio centum
libellarum, et q. in extrema et remotiori parte prati sita iuxta viam mediam
inter Pratum Academicum et pratum Monachorum. Et postulant pariti cum
Academia huius legibus ut in ea iugera sordes viciat tantummodo, non
vero rudera importentur: et iuxta viam qua dicitur du Bar ab angulo
domus d. Fossier ad angulum murorum oppositorum constituantur suis sumptibus
septa seu repagula, quibus prohibeatur quocumq. requinta in pratum conduci
prohibe ut quibus sordes denegantur, namq. ob rem clausi claudantur. pollentur q.
ipso cuius prohibere suis quosq. sumptibus ne Lapidem, rudera, et alia id generis
in Pratum seu viciat fossam prati importentur, har de re postquam mature
deliberatum est planie unanimiter pariti conditionibus predictis ad sex
annos, et ea insuper leges ut si intra illud annum spatium Empson
utq. anni duorum illorum iugulum, aut in viciat Academia aditus alij
distinere, et ipi Academia addere et instituire huerantur.

2. planie Exemplar Tractatus de Beneficiis Academicis tradi ad examinandum
eos. Ordo et de singulis consuetudinibus facultatis Prætorum et Deranis, et
secundum eorum mentes et sententiam huius mandatur.

3. plani quoque rogati eos qui examinandum suspensum Tractatus de praeiudicio
ut proximis Comitibus rescriberent quid in eo nota censuerint dignum deprecandis
quo quamprimum corrigatur si quid corrigendum videbitur.
† propositus est typus antiquus et novus praeiudicii plenius exemplatus
non inscripti, quo fuitis quo in Tractatu predicto continetur, intelligantur.

† Die 7. Thomas le Sevre Mercator et filius parisiensis receptus est a Natione
humana Nuncius magnus pro suis iuribus et diocesis honorabilibus et
Groningensi pro obitu Joannis du Rosnel ultimi professoris.

Die 8. habita sum in Regia Camera Comitum extraordinaria deputatorum
trium Nationum pirindia, Normania et Germania ad deliberandum
super quadam significatione facta d. Rectori et Syndico Universitatis
ex Edicto Procuratoris parisiensis iuxta libellum portatum a Natione
Galliana, ut pendentes digressio inter Nationes de finibus et Nominatibus
iudiciis d. Rector aduocet patronos Universitatis, ne ex eorum consilio
iudicet si quid uni iudicandum quod ad ipsam pertinet. Lecto libello
supplicato et audito Syndico plani deliberationem diffusi ad aliud tempus
donec consulti fuerint super ea re Patroni, quos visum fuit consuli
expedire et super alijs rebus omnibus quo continentur illo libello superius
quem interim plani damnari et persistere in supradicta conclusione
de non aduocandis vltis patronis tanquam iudicibus. Et ita conclusum.

Die 10. habita sum Extraordinaria Comitia deputatorum Universitatis,
quibus interfuerunt quoque primarii Collegiorum facultatis Artium ad audiendam
lectionem litterarum Regiarum quas dantur ex sigillo, die 6. huius mensis
daturus apud San-germannum in Laya ad Curiam parlamentariam parisiensem
de negotio ad Minores Scholas pertinente. Ante omnia vult exposui d. Rector
quanto studio quantaque quam assidua cura in rem istam iniecerit et petrus
Dane vir plane Academicus qui cum et. Pascale Gassio de Boulay Scriba
Universitatis profectus ad oppidum San-germannum die sexta huius mensis, ut si quid
ultra postularetur ad illustrandum negotium de minoribus Scholis in scriptis praeiudicio
et Acta et Instrumenta quo antea tradita sunt ^{a communibus} tam feliciter rem promoveret
ut rescriberet d. Colbert Rex ediceret velle Statuta Academiae Actis Curiae
eamdem inscripta observari, et secundum ea parvas Scholas et alias qua
Constitutionum dicuntur in quibus pueri ultra nonum aetatis annum ~~non~~ retineantur
et in iis aliud digressum quam legere et scribere primarie latinitatis rudimentis
percipere. atque in eam rem scripserit tres litteras, unam ad Procuratorem
sumum Genevalem, alteram ad principem Senatus parisiensis, tertiam ad
ipsam Curiam parlamentariam. Tum rogati ipsi Dane et de Boulay rem explanare
et alibi sibi vultu iniunctum renuntiare Universitati Regem existimasse rem
istam, suam esse, ut pote cuius maxime interesset quibus disciplinis et quomodo
instruantur pueri qui sunt Seminaria Reipub. atque idcirco vehementer illi
placuisse libellum in eam rem ab Universitate portatum, curatumque ipsum

Pour

Sanctae re
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

ut universitas in antiquum splendorem restitueretur. interim ad monendam, ut quod suum
ut partium fideliter et diligenter exequatur. conquiri enim plurimos non satis castigati
et studiosi iuventutis in collegiis Academicis educari, neque inde referre prohi-
bitum latinitatem absque illo Hieronymo et historico summo aliarumque similium
disciplinarum quo usui esse debent in consortio et commutatio suum ad honorem
ipsius iuventutis et gloriam et splendorem recipit. ut videtur ipsa universitas quo
pacto querebis istis, si viderem habere fundamentum, occurrere posset, donec Rex
compositis bonis quietior, eiusdem universitatis reformationi si ea indigere videretur,
ipse me incumbat. addidit d. Rector sibi dictum hystoriam dicit ad Colbert postquam
ei Academicum nomine gratias egit de tam rebus quibus noster expeditione, promittitur
Comitibus Syndico, Seneca et Daneto. Regem ipsi quo in litteris ad parlamentum
datis continentur, autoritatem suam interpretantur, ut executioni fideliter
demandentur, ipsamque agnoscere Institutionem iuventutis publicam esse debere et
quod universitatem potius inscriptio fasciculi talis est.

Lettres du Roy au parlement pour defendre aux Maistres d'Escole
de parer de retirer en pension aucuns Escoliers après l'age de neuf
ans.

Inscriptio litterarum d. Procuratori generali directarum, quomodo.
A nostre Amé et foye son. en n. Conseil d'Etat et nosse J. gracie en nosse
de parlement de par. Denique Inscriptio ad principem Senatui talis.

A Monseigneur de la Moignon son. en mon Conseil d'Etat et premier
president en ma cour de parlement de par. Denique Inscriptio ad
Parlamentum talis. A nos amez et foye

Conseil legiens dans N.ours de parlement de par. argumentum
vnde ita consignatur. De Par le Roy

Nos Amez et foye. les Recteur, Docteurs, Baccaliers et supports
de l'université de Paris nous ont representé qu'au prejudice des Statuts
de l'université et des Statuts de N.ours de parlement de Paris, plusieurs
particuliers sous pretexte de prendre des Pensionnaires attirent des
un grand nombre de Jeunes gens pour leur enseigner la Langue Latine,
la Langue Grecque et la Rhetorique, ce qui pourroit causer de grands
inconveniens, les particuliers donc les moeurs ne sont pas souven-
assez connus, pour ne pas rompre par des Maximes dangereuses l'Esprit des
Jeunes gens qui sont sous leur conduite. Pour pourquoy Nous vous faisons ceste
lettre pour vous dire que vous ayez averti la main auquel conformément aux
Statuts de l'université confirmez par nos lettres patentes et enregistrées
en nos parlemens aucuns particuliers sous pretexte de tenir de petites
Escoles ouvroirs dans l'Escole de N.ours de parlement de Paris, ne puissent enseigner autres chose que la lecture et l'écriture et les
premiers principes de la Langue Latine sans qu'ils puissent recevoir en

pension aurons delours escoliers après l'age de neuf ans accomplis. ⁷⁶
faute. Car tel est n'plaisir. Donne' a l'Escolier en l'age le 1er de May
1675. Lij. Louis. 1er inf. *Collet*

Die 15. habitis in Regia Navarra Comitibus extraordinariis Selectorum seu deputatorum
facultatis Artium, actum est de pluribus negotiis. 1. exposui ego Sonda vocatum me
et amicum a d. Procuratore Generali Curiae Parliamenti, injunctumq. missi ut
considerem Capite Consultationis circa litteras Regias quas ex sigillo verum
ad minores scholas pertinent. Et ea Capite lecta sunt et omnibus probata
nempe ista

Que les Statuts de la Reformation de l'Université de Paris n'ayent en la Cour
le 3. septemb. 1598. et 15. Sest. 1600. art 10. de la Reformation de
la faculté des Arts, et art 15. de l'appendice, ensemble l'arrêt de la
Cour du 7. fev. 1554. soient exécutés selon leur forme et teneur, et
en conséquence desdites soient faites a tous Particuliers de tenir écoles ou
pensions sous quelque nom ou prétexte que ce soit pour instruire la jeunesse
dans la ville de Paris ou banlieue de Paris, hormis ceux a qui le Chancelier
de l'Eglise de Paris y en donne de toute ancienne d'arrêter des lettres de
Maitris de l'Escole; lequel sera tenu de proposer les Maitris et Arts
de l'Université aux autres Maitris non gradués. Comme aussi desdites soient
faites aux particuliers qui tiennent ou tiendront après les petites écoles
d'y enseigner autre chose qu'à lire et écrire, et les Rudiments de la langue
latine, et d'y recevoir les escoliers après l'age de neuf ans accomplis,
a moins qu'ils ne les ennoient a l'Escole de la Université. Et tout ce qui
de pour la premiere fois contre l'un des Contraires,
qui demeurera en vigueur en vertu du présent Arrêt, a l'cas de récidive d'y
de l'arrêter incapable de pouvoir tenir a l'avenir les petites écoles. Et ne
pourront sous les mêmes peines les Particuliers recevoir aucuns escoliers
l'extra du Roie de leur Basoche n'au' est n'au' au' d'
l'Université. Duquel Arrêt j'interdis pour cause de fraude, et
soient tenu de rendre les lettres au Recteur qu'a l'autre d'angle
avisés qu'ils y pourront faire l'un a son regard. Et l'Université du
Gygnier de l'Université qui le délaiera sans frais.

2. exposui Procurator Generalis Universitatis aditum a d. Rebusdissimul
Arcepim Paris. ob significatam d. Auston' interdictionem ne de contentione
inter d. M. du Metz Gymnasiarum Cardinalium et d. Noni' p'p'at
propositionis responderet. responsum vero ab illis. et d. p'p'at. et de se
se non cognovimus abq. consensum Ampl. Auston' nec vice v'p'at.

Pour

Seuille de
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

imminere. placuit in eum rem conditi patronos Academicos.
3. actum de munere procuratorio Nationis Parisiensis de quo orta est controversia inter M.
Guonem Gauris et pascalem de Jouy Barralauris et alios. prior Gauris rem expressit
in gressu in lecto Instrumento pro Notariis confecto item et Conclusiones Ornatissimas
procuratoris huc perdidit, quam quasi pro adversario factam renatus et elevari.
~~ad~~us viro summi duplici fundamento suffulsi, iure et forma sue facti oblatione
Excepit M. de Jouy et argumenta ab adversario adducta conatus est quoque
confutare aliis pro se multa protulit. postremo M. p. Gilbertus le Begue eundem
Nationis interim procurator, quasi falsi postulatus a predicto Gauris prosequens
dixit et fidem suam sinceritatem comprobavit. Et quia tota Quæstio in eo versa
batur, utrum eum in tribu morinensi stare deberet, elector seu Intray, M. Po.
Martini Decani, an M. Guai proderant; auditi sunt quatuor Magistri
Totam tribum componentis, Martini, Guai, Truter et Waryenborg, interrogati
de facti veritate: sed cum non consentirent eorum testimonia, aliudque aliud
videtur, audito procuratore fieri, res diligenter et ad amissim examinata
et quoad eum et quoad factum, tandem in sententiam itingit a glumby
an Contententes sortirentur, quandoquidem in re incerta visus est uterque
Munere Procuratorio dignissimus. Cum vero accusati fuissent Ambo et M. Guo
Gauris sententia quo palam lecta est, noluisse obtemperare postulassetque unum pro
drem dari ad capiendum compingit, placuit amitti utrumque crastina die, ut
D. Rectores ornate mouerent sortirentur, si altius sortem ducere vellent,
secundum alium qui obsecutus esset, vindictas decem. et ita conclusum. propter
viro die et. pascale de Jouy apud ampl. D. Rectorem libens volens
de suo iure desistere, professus est et non obstat quominus ad. Guo Gauris
procurator sit. Itaque D. Rector eundem D. Gauris perdidit Nationis
procuratoris dixit in solenni Sacramento in Munus istud fidei oblat,
constituit.

Memories Justificatives des Conclusions de l'Université sur le fait des petites écoles.

Les Conclusions de l'Université contiennent 3. principales choses. le 1.
concerne les droits de l'Université. le 2. ceux des autres de Paris. le 3.
regarde la police et le moyen d'exécuter le Règlement qui interviendra.

1. Il n'est pas nécessaire de prouver que l'Université est une école publique
qui est en droit d'enseigner toutes sortes de sciences. Car elle demande
maintenant contre les P. missionnaires, est fondé sur l'art 10. de ses Statuts
qui porte. Nullus in privatis aedibus pueros qui nonnulli annui ex stipendio
instituant et doceant. Et sur l'art 15. de l'appendice. Nemo pro universitatibus
Academicis extra Gymnasia quousvis viro aut loco separatim solent discipulos
quos privatis domibus, nisi ad illius Gymnasii mittat.

2 Le droit d'effant ne consiste qu'à donner pouvoir à des maîtres et maîtresses²⁷
de tenir de tenir de petites écoles, et d'y enseigner tout au plus le premier
principes de la Grammaire. L'Université. veuve bien prendre droit par les
Statuts et les Règlemens que le Effant lui même a fait imprimer. Nul
desquels ne parle que de la première Instruction des petits enfans et des
petites filles, qui consiste seulement à leur apprendre à lire, à écrire
et le catéchisme, et aux garçons tout au plus ce qu'on appelle Grammaire.
Les lettres de Provision qu'il leur donne, portent *Sum ad hoc spectes et*
publicam collatio et Regimen Puarum Scholarum, Tibi Scholas habendi
et exhibendi, imitig' pueros docendi et instituendi in bonis moribus,
litteris Grammaticis, et alijs pijs et honestis exortijs licentiam
concedimus. pag. 379.

L'Arrêt du 24 sept 1552 rapporté à la page 62 fait mention d'un Edit
du Roy, par lequel il est ordonné qu'on ne pourra aucun neveu recue à
tenir école, et instruire et premieres lettres les jeunes enfans, que
premierement il n'ait esté deüement approuvé de ceux à qui par droit et
coutume appartient la provision d'icez Estats et Maîtrises. Et dans le
dispositif du même Arrêt le Effant expose qu'il ne peut avoir
connoissance et savoir quelle doctrine est enseignée aux petits enfans
tant males que females, à cause qu'il y a certains gens sans aucun honneur d'école
Buissonnières. pag. 64

L'Arrêt du 7. fev. 1557 rapporté à la page 67. porte que la Cour a enjoin
à enjoindre au Effant de Paris de donner ordre que son les petites écoles
qui sont et seront destinées par le Effant en cette ville de Paris, ne se fassent
aucunes autres écoles Buissonnières.

Les Arrêts intervenus depuis n'ordonnent que l'exécution des premieres, et
n'attribuent au Effant autre Intendance ny direction que vers des petites
écoles pour l'Instruction des petits enfans et des petites filles. Et maintenant
il a encore erigé deux autres sortes d'écoles. L'une ou il promet de tenir
des Pensionnaires et des externes. Et l'autre, ou il ne promet que de tenir des
pensionnaires seuls sans externes. ainsi les lettres de provision qu'il donne
à ces trois sortes de Maîtres, sont différentes.

Celles qu'il donne aux simples Maîtres des petites écoles sans Pensionnaire,
sont conçues en ces termes. *Tibi Scholas habendi, imitig' pueros docendi*
et instituendi in bonis moribus et litteris Grammaticis, licentiam concedimus.
Il donne aux autres la faculté *parias Scholas tenendi necnon Pensionarios*
et extraneos. Quant à ceux de la 3e. sorte qui sont d'une plus

Pour
Feuille n.
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

haut elevation, et ne leur p^{er}mettra que de tenir des Pensionnaires sans Exemption. ^{pro}
puens Pensionnaires duntaux domiⁿⁱcia habendois et retinendis et non ex^{em}ptis

Et si l'on demande quelle est cette Ecole la? les Maîtres respondent que c'est une
Ecole mixte, qui n'est ny tout a fait publique, tels que sont les Colleges de l'Université
ny tout a fait particulière, telles que sont les petites Ecoles. Qu'elle tienne quelque
chose de ces deux espèces la? mais qu'elle en est aussi distinguée. Que requ'elle a de
commun, est que l'on y peut enseigner tout ce qui s'enseigne aux autres, selon
la capacité et volonté des Maîtres, et que l'on reçoit la jeunesse a tout age, et de
tout pais. Et ce qu'elle a de particulier, consiste en ce qu'elle n'est publique
qu'autant que les Maîtres la veulent rendre telle, qui ny reçoivent que ceux qu'ils
veulent, et en tel nombre que bon leur semble. Ils ny admettent point d'Exemption.
Leurs Ecoles ne sont point ouvertes au public indifféremment. Ils enseignent dans
leurs maisons particulières, et chacun enseigne ce qu'il veut. Et on ne les peut
contraindre a en agir autrement.

Cesont les homes contenus ala page 4 d'un libelle intitulé Adversus tout sans
les Maîtres des Petites Ecoles, et les Maîtres tenans seulement
Pensionnaires. Leurs Droits, et ceux de Messieurs les Chantres
de Notre Dame sur les uns et sur les autres.

Si le Chantre de Paris a le pouvoir d'eniger des Colleges sans nombre dans
la ville, fauxbourgs et banlieues de Paris, de permettre a des Particuliers de
tenir des Pensionnaires a tout age et de tout pais dans des lieux inférieurs,
et d'y enseigner le Grec, le Latin, la Grammaire, la Rhetorique, la
Géographie, et même les sciences, la Logique, les Mathématiques,
le droit Canon et civil, le Libelle, si faux demeure d'accord
qu'il a plus de pouvoir luy seul que n'en ont tous les Docteurs, fondateurs
du Roy, a qui nos Jurisconsultes ne permettent pas même de pouvoir
établir ou reformer les anciennes Universités dans les villes principales
de leurs Etats, bien moins d'en instituer de nouvelles, sans l'ordre du Roy
leur seigneur. Et le Chantre de Paris erige de son autorité privée
quantité de Colleges, qui composent une nouvelle université dans la capitale
du Royaume avec une entiere indépendance, avec liberté d'y enseigner
les plus hautes sciences, et sans estre sujet a l'inspection ny ala visite
de qui que ce soit qu'ala divine. Et cependant il le fait publiquement,
et n'a apprehensie pas d'estre repris d'attenter contre l'autorité du pape,
auquel seul il appartient ordinaire discipline, selon Royaume, comme
dit Aristote au l. 1. de ses Morales. Et S. Thomas traitant cette question
auleur qu'il a fait contre Impugnantes Religionem demeure d'accord que
ad eum qui Rempub. regit, pertinet ordinare de Nutritionibus et Instructionibus Juvenum,
in quibus exercentur virtutes, et quales disciplinas, unquamque addiscit et ut quibus
salva

Or le prince s'explique par la Reformation qu'il a fait faire de son
Université de Paris en faisant des dépenses d'instruire les Enfants dans de
petites Ecoles au dela de l'age de neuf ans, ny de les retenir dans des
pensions en aucune Rue ou en aucun lieu que ce soit sans les envoyer
aux Colleges. Et partant les Conclusions que prend l'Université, sont
autant bien fondées que les prétentions du Chantre sont fort supérieures.
Elle demande avec Justice que des dépenses soient faites atouts particuliers
de tenir les Ecoles ou pensions sur quelques nom ou pretre que ce soit pour
instruire la jeunesse dans la ville, fauxbourgs & banlieue de Paris —
hormis a ceux a qui le Chantre est en droit de donner au moins
d'attacher des Lettres de Maîtres de petites Ecoles sans y pouvoir
enseigner autre chose qu'Alphabet, a donner a les premiers rudimens de
la Langue Latine, ny retenir les Ecoles après l'age de neuf ans
a moins qu'ils ne les envoient dans les Colleges de la Université.

M. le Chantre n'a pas sujet de se plaindre de la rigueur de ces Conclusions. —
L'on ne luy a rien de rien qui luy appartienne legitimelement. Il doit même
estre bien aise de voir fixer un pouvoir qu'il s'estoit arrogé
abusivement et sans bornes tant contre les plus importantes Maximes de
l'Estat qui ne souffrent d'Ecoles pour l'instruction de la jeunesse,
que sous l'autorité du Prince; que contre les Loix & Reglemens
qui dependent des Ecoles Universitaires pour obvier aux inconveniens
qui en pourroient arriver. Et l'on ne voit pas comment il peut aucunement
s'excuser d'avoir si long temps abusé de ce pouvoir qu'en disant
qu'il n'a rien fait en ce fait. Qu'il a donné atouts sortes de gens la
promission d'enseigner. Qu'ils ont fait afficher publiquement a la veüe
de l'Université qui l'a souffert, des Magistrats qui ne l'ont point
empesché, et de tout Paris qui l'a bien voulu.

Il ne doit pas se plaindre non plus que l'Université prétende que ses Maîtres
es Arts soient par luy préposés en la distribution des Maîtrises d'Ecole
puisque le sait bien que l'Arrêt du 7 Fev. 1557 donne les precedences
a luy ont tant de fois demandé l'exécution, ordonne entre autres
qu'il y commette des Personnes qualifiées de la qualité de Maîtres es Arts
pour le moins, avec des Lettres de pouvoir qui ne soient de la qualité
Quant a la Police pour l'exécution du Reglement qui interviendra,
la Cour en parfaitement éclairé. Elle peut suivant les grandes

Pour
laquelle se
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

lumiers qu'elle a ordonné qu'elle trouva de plus à propos. Mais l'Université
a cru qu'il ny avoit pas de moyen plus facile pour remédier aux abus et
aux contraventions qui ne manqueraient pas d'arriver que d'aller
proposer au Roy et au Parlement de l'Extrait du Bapême des Enfants et de
la visite du Recteur. Et si l'on dit que c'est une chose nouvelle, et un
aise de juger qu'elle ne peut pas faire autrement pour empêcher les
nouvelles que les Rois ont introduites.

Au reste l'Université ose se persuader que la Cour n'aura pas de peine
d'entendre ses conclusions, si elle a la bonté de faire réflexion
qu'elle a été pendant 400 ans l'unique Université de la Chrétienté.
Que les princes étrangers jaloux de la gloire de leur Royaume ont
pareillement élevé près eux plusieurs écoles publiques, qu'ils ont aussi
privilegiées pour y retenir leurs étudiants. Qu'on en a institué un
grand nombre dans les principales Provinces de la France. Outre
lesquelles il y en a une infinité de Provinciales qui sont tenues par
des Réguliers presque dans toutes les villes, et une grande quantité
d'autres aux environs de Paris. Que dans Paris même où elle devoit
au moins être la seule affaire l'exercice des lettres, elle n'a pas
la dixième partie des Écoliers qui se trouvent répandus de tous costés.
En sorte que tant de causes jointes ensemble donnent grand sujet d'appréhender
que comme le mal est assés grand, cette fameuse Université appelée
autrefois Mare magnum à laquelle l'Eglise et l'État ont tant
d'obligation, ne demeure enfin à se perdre par le tumulte de ses
Journées Naturelles et légitimes, que l'on a détournés par tant de
marchés et que l'on continue tous les jours de détourner dans des
Carrées étrangers. En un mot que nous ne voyons venir de nos
Jours le plus bel ouvrage de nos Rois après neuf cent ans de durée
si la Cour par son Amour ne seconde les bonnes intentions de sa
Majesté en supprimant tant de Collèges indépendants, tant de Prisons
et d'écoles Bastardes et illégitimes.

Hic cum die 24. maij quā factum est rationibus acceptorum et expensarum
Quæstorii Academiæ, lecta fuissent auditibus DD. Rectoris, Decanorum,
procuratoribus, Auditoribus et Officiariis, vehementer placuit et comprobata
sunt iunctum quod mihi scriba. Rationes istas D. Procuratoribus et aliis
parlamento eam deferre, ad confirmationem et corroboracionem Conclusionum
Academicarum supra scriptarum.

Die octava mensis Maij receptus fuit Naturalis palatii Cuius parisiensis Magni et huius pro
Civitatis diocesis et Archidiaconi Universitatis pro voluntariis abdicacionibus Joannis Jourdain
ille ultimi et immediati possessionis parisiensis

[Signature]

Die 8. Junij habitis in Nauarra Comitibus Ordinarijs Deputatum vniuersitatis, quibus
omnes et singuli Decani, procuratores et Officiarij interfuerunt. 1. Supplicarum
pro huius Nominationis effect. Josephus Boullido Venetensis Magr. in Artibus et
Burr. off. Joannes de Vigne Archyepus Remensis. Quintinus Boudy parisiensis, Claudius
Annaeus Cluuius suession. et admissi sunt.

2. placuit cum Redemptore noui Tributi quod vocatur Commutationum, Galles
des Esclunges, agi de pretio, iuxta illud ordinem quam a quibus fieri debet
conditionibus. Item adiri d. le Grand, ut ex eo intelligatur quid in Curia
Regia agatur actumque subire in rem Prati Clericorum.

3. placuit Privilegiis Academicis typis nuppe impressorum Exemplaria
quodam reponi in tabulario vniuersitatis, eorum comperta. Item singulis
Ordinibus, facultatibus scilicet et Nationibus huiusmodi numerum eorum
Exemplarium assignare ad duodecim, si nondum habebant.

4. placuit cum Tectorum regulario transigi, ut cedas Academicas in prae
sitis factas terras consueuer. Similitudo et cum Scriptorum vicariis, seu Cantoribus.

5. in iunctum est Quodam coram Academicis eademque Procuratori Academiae ut
singulis Comitibus mensuris rationem reddat negotiationum communium, promotionis
Lituum.

Die 15. in Comitibus Extraordinarijs vniuersitatis actum 1. de parte agri
Academici quam Dominus de Guadagne ab vniuersitate videlicet anno 1666. sub
fuit conditione ut ad decem annorum rationem quod videtur parti eorum in va
adificaretur: quam quatenus tamen non edificaretur causas Interdictum Penitus
vetantis ultra homines edificari, et limites incertos ob litteras quae Academiae
interdixit cum Dno. fager. atque idcirco negat se debere quidquam de iure
Clientelari de quo pacti redditibus annuis. placuit in eam rem consuli patronos,
cum regi possit predictus Dominus de Guadagne ad soluendum aut redendum.
nominatus est petrus Verrier Not. Gall. procurator qui cum Officiarijs patronos
consulatur.

placuit quoque ut iam ante placuerat transigi cum dno. le Maire Redemptore
Tributi Commutationum, rogatus est. Franciscus le Barbier Præsidens reg. in
ut curare vellet. placuit quoque pariri cum dno. Hamard pharmacopola
de pretio quingentarum Exapudarum Prati Academiae.

Item retulit d. d. Quæstor coram Academiae offerri a fratribus de oronibus
Caritatis octo mille libellis pro iure immunitatis emptionis huiusmodi ad hunc in via
Jacob.

Jo. Baptista
Cornizart
Rigobertus
Marius

Pour
Feuille de
Registre.

Six deniers
pour feuille

Die 22. habitatum apud Matunimque Comitatu Rectoria, in quibus supplicium
duo Cadomenses, duo item Remensis et Academiarum alumni, qui confecto in Academia
illis biennio perceptoro, et uno in hac Academia parisiensi iuxta decreta facultatis
etiam petibum ad examen admitti. quintus duplex nomine Joannes de Birand de Boupy
inductam altero oculo albuginem Lulentis proterea studiorum testimonijs productis
causatus petijt se eximi ab onere scribendi. sextus Joannes Bine et Solusny
Balsuarius dixit se cum Lutetiam venisset studiorum causa, statim importuna p[ro]p[ri]a
corruptus non potuisse proreptori Equo nomen dare, post data v[er]o nomina
Datumq[ue] ad scribam Universitatis catalogum mense tantum Januario studere
cepisse; atq[ue] cum ob rem petijt spatium illud trimistre, quod est a Remigialibus
ad mensem Januarium sibi remitti indulgent[er] ne mora fiat quominus laudat[ur]
et magisterij consequatur. proterea quertus est M. Georgius Ozon p[ro]f[ess]or in
Graincoo sed cum alijs sex professoribus matutinis Galliarum Nationis ^{Comitib[us]} ~~supplicij~~
prohibitu in Tribubus suffragium ferre ob latam ^{ab eadem} ~~ante~~ Natione ante trig
mense conclusionem, licet ea a D. Rectore in privatis deputatorum Comitib[us]
improbata fuisset; cuius improbationis testimonium legu[n]t itaque postulante se
cum alijs Consonis in integrum restitui. Offensu est Petrus Verrier hon.
Nationis Gall. Procurator n[on] actum affea Natione temere inconvincit[ur],
iussor iampridem septem Professorum, quorum unus est predictus Ozon, a Comitib[us]
abstinere, donec lis quam parum prudenter mouebant, dijudicata fuisset; ne scribam
suffragijs suis turbas miseres pegerent. rem istam, quod D. Rector ex sententia
Deputatorum noluisse ad Nationem ipsam, suarum controuersiarum iudicij
primariam remitti, delatam ad Parlamentum pro appellationem ob denegatum
causam remissionem, cuiq[ue] iudicium adq[ui] pendere indensum; atq[ue] idcirco si quid
habuam ipsi Professorum quod conquirentur, debere liti prudenti adjungere,
autoritatemq[ue] Senatus non aliam quamq[ue] implorare. ^{ne} quid v[er]o serus fiat
a Nationibus aut a D. Rectore derogatur, interregu[m] actumq[ue] petijt a me
scriba, contestatus insuper se l[ic]et auctoritatis Senatus Res delaturum qui sponte
appellationes iam dudum introjecta iudicabunt. Supra p[ro]p[ri]a Capitibus remissa Nationi
ad d[is]tribuan[du]m ita p[ro] suos proterat[ur] retrulit. omnes quidem ab onere scribendi
feruunt eum immunem qui albugine oculi laborat. Cadomenses et Remenses alumni
ad alia Comitatu referuntur, ut Magnis Universitatib[us] suarum dignit[er] plenior[um]
fidem ferant suorum studiorum et p[ro]vacti rite cursus p[er]ceptorum. Quod
dum, remissionem; duo alio quib[us]que Professorum Galliarum suis conclusionibus insistens interregu[m] ne quid in
affluat D. Rector cum in diffinitione
Comitib[us] derogatur, p[ri]or[um] appellationi adq[ui]t. actione Nationis cum
quib[us] conclusu[m] D. Rector, eos in integrum restituit. Iurati Quatuorviri

+ Bellouacensis supplicium duo ad
confutandos hos menses qui in
dum, remissionem; duo alio quib[us]que
affluat D. Rector cum in diffinitione
Comitib[us] derogatur, p[ri]or[um] appellationi adq[ui]t.

et Galliana proditus est. Petrus Vallerius Procurator; et Evaristus est. ³⁰ psalms
le Bayus expromitur, et Normannia est.

et Germanica est.

Constance ingressi ad eligendum
nouum Rectorem, retulitque causam sibi faciunt prerogationem nobis Academicis
ipsi necessariam; quam ipso Nationes confirmant, et ita discessit.

Die 6. Julij habitis in Regia Nauarra Comitibus Ordinariis Deputatorum Vniuersitatis,
quibus rursus. Rectores interfuere. D. D. de Rami et Procurator eius Officiarius 1. audit
sunt supplicia pro litteris Nominationis istius, Alex. Jacobus Morca Clericus
Remensis, Jacobus Waugner Ambianus, Petrus de Reydes, pbr Lugdunensis
et admissi sunt.

2. expositum a Quastore coram Academicis diem dictam Academicis
procuratore fidei Regi in ista Instrumenta quibus Academicis prout dominium
vindicat, citus tam iure suo deservum.

3. missi scriba traditi sunt ab eodem Quastore 14 Codices, seu tabulae novae
recogniti domini Academicis. istam 13. confiranda; eius inuenitur ac quamprimum
confiri curis.

Die 13. Julij in Comitibus extraordinariis Deputatorum Vniuersitatis apud Regiam
Nauarram habitis actum 1. de eloranda domo Vniuersitatis in fundo
Academico sita, nunc vacua propter obitum D. Loreti Legati Anglicani;
cuius Sponsor fore existit dicitur. Iniunctum Quastori coram ut caussa
nequid damni decrementum patiatur Academia, curetque pascui quae
debentur Reliquis pensionis a Legato Anglicano. Neque plarium domus
istam elorari minori pretio quam quatuor mille libellarum annuo pensionis;
et si qui se offusam Conductoris, mandatum praedicto Quastori, inquirere
in eorum facultate, ut de proximis Comitibus ministeris rescribat.

2. plarium recipi a Fratribus Nosodorsis, quod de Caritate nunupatur,
summam nouis mille libellarum pro iure indemnitate trium annuum quas
emerunt in vno Iure, seu quouis alio modo possident ex pacto quod cum Nobili
foemina nuppiu inierunt. praeterea sexcentas libellas pro redemptione
triginta libellarum anni redditus, cui persolendo manipato fuerunt arde
praedictis. Summam vero integram nouis mille sexcentarum libellarum quas
Fratres memorati pendere iussu Regis Academia Iudicio lato vnderima quing
mensis Julij a Basilianis Recuperatoribus, seu a Collegis ^{aliquis} exedra
libellorum supplicium, plarium vtilis Academia fieri et in eius commodum
collorari.

Pour
Feuille de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

Die 5. Augusti habitis in Navarra Comitibus Ordinariis deputatorum, presentibus
quibus omnes interfuerunt de rami, promerators et Officium, and ita sunt, pro
litteris Nominationis supplices isti, florentius Gasse, Larnotus, Alexander
Fournier suggestio. Claudius Bazin Prunivius, Carolus Abile Comida, Joan.
Gallois pontisarrigis, Gentianus Porroyer peronous, Ludovicus Quintinus de
Bouban San-Quintinanus, Edmundus Soubiran Senonous, Joan. paulus Phamun
parisiinus, Godebertus Delaportes Nouiodunous, Joan. le Marquisant Rotoma-
gous, Antonius Harel Sexouiensis, Petrus du Boss Rotomagus. Nicol.
le Barcluer Rotomagus, Jacobus Rougel Catalaun. Dionysius Delacroix
Rotomagus, Ludovicus Boullenger Triguinus, Bartholomaeus Regnaud parisiinus,
Carolus Sanson Abbaudous, Carolus de Catalaunus, Adrianus Damiens
Ambianus, Robertus Chardine Constantiensis, Petrus de Regs Parisinus, —
Ludovicus Fontaine San-Quintinanus, Laurentius Burtos Compendius, —
Quintinus Norque Nouiomensis, Philippus Auroux Parisinus, Nicolas le
Corle Attributus. Joannes Dotier Nouiomensis, Joan. Bardoux San-Quintin.
Joan. Journal Compendius, Nicolas Boubye Constant. Antonius le dieu
Ambianus, Robertus Blouie Catalaun. Joannes Andrus de Regs Nouiom.
Nicolaus Saureux Nouiodunous, Franciscus Barre Triguinus, Jo.
Marlier Nouiomensis, Petrus Girard Senomans. Andrus de Legtang
parisiinus, Franciscus Marion Constantiensis, Franciscus Bagier Senomans,
paulus Harmau Suggestio. Ludovicus Boicetuoise Bolleuans.
Nicolaus de la Barre Suggestio. Joan. Baptista Nicolai Lingon.
Et isti omnes ad missi sunt. in iunctum vero Procuratori Generali ut
monna eis qui deinceps supplicatur sunt pro litteris Nominationis, —
rejectionem eis in a supplicationibus eiusmodi, si romam non sabucom more
Electionum rejectionem

2. M. Franciscus le Barbier pro-syndicus retali quibusdam viduas Rougelay quod
rationes opibus Seruicij fuisse nimis reducta a quodam fabro. placuit aut
de altius fabro supernumerario cum vidua concurre, aut duos arbitros,
vnum ab eis, alium ab vniuersitate nominari.

3. actum de edenda declaratione praei Academi in inserenday Codici conspectu
Regis. quos impraesentiarum signis manualibus apud le Roy Notarium Regium
manuata

4. actum de distragenda seu alienanda parte vana praei Academi. Et ad
Contractum in iunctum quam equis fieri potest conditionibus nominati sunt
pro-syndici et comida

Die 14 in solennibus Comitibus proclara Facultatis Artium apud Naturinm
habitis ad recipiendos Examinatos Licentiantes in Artibus Rigobertus Marlot
Mag. Artium in Academia Remensi exhibitis litteris Studij perloquuti maiore sigillo

munitis; item in subscriptione M

qua testatur predictum Marto anno uno panis suas lectiones exegisse, Supplementum
ad examen Artium admitti. id qd' varium est unanimiter, et varium panis
M. Joanni Corizari alumno Remensi facta fide biennij quoque p[ro]fessorum
p[ro] G[ra]tiaz p[ro]fessorum in sigillum magni eiusdem universitatis, et anti-
vni[us] in Academia panisensi sub

pan. le pete constant.

Rejetti vero cadomenses duo, idem qui posthonoribus Comitibus Quintilibus sup[er]ior
urbani donec litteras attulibine studij cadomensis sigillo etrademio munitis.

Examinatores Licentiautorum in Artibus ab utroq[ue] cancellario nominati
omnium Nationum consentientibus suffragiis n[on]nulli sunt. isti nempe.

Apud B. Mariam pro Nat Gall. M. Claudius Vaugny Barral. H[er]ol. pro
pirardica Joan. Burquet Licentatus H[er]ologus, socius cardinalit[us]. pro
Normania Guille. le Bas Barral. H[er]ol. pro humanis Cornelius
Daly in iure Canonico Licentatus.

Apud B. vero Genouefam et M. Florentius dela varquene Barral. H[er]ol.
socius Navarricus pro Galliana. pro pirardica pasqualis Joux Barral.
H[er]ol. socius cardinalit[us] et p[ro]fessor. pro Normania M. Joan.
Duttamel Licentatus H[er]ol. socius sorbonicus et p[ro]fessor Sorbono-
physicus. pro humanis dem[on]strat. M. Eduardus Comerfort Barral. H[er]ol.

Voluit tamen Natio Galliana Ampl. D. Rectorem rogatum ne quia patiat
Deinceps p[ro]fessorem assumi et admitti in examinatore, qui Cursum
absolvens possit esse suorum Scholarum examinatore.

Sup[er]ioris sedulis vero quas a M. Petro de Lengles Syndico proposita exhibita
sunt singulis Nationibus, q[uod] verba continent.

Quam eorum potestatem velint esse Nationes, quas extra ordinem considerant
Ampl. D. Rectori ante annos aliquot adiunxerunt, q[uod] vult. Velint ne
ut iubeant eos de omnibus omnino rebus quas agentur in Comitibus Rectoris
iudicare, ac singulos ex quibus ius habere suffragij cum p[ro]curatore, qui
adeo nihil plus autoritatis habeat quam coram quolibet contra morem antiquum
quo soli Procuratori ius ferendi suffragij attribuitur.

Quo numero e singulis Nationibus adfuturi sunt, ne alia aliis suffragiorum
numero veniant.

Quo ordine succurrant.

Annon sedulis ab Ampl. D. R. signatis assentiant, ne prout fieri possit.

Si plures ex una aliqua Natione adveniant aliquando, an suffragio suo nihilominus gaudeant

Deliberatum est ita. a Galliana quidem Natione, residente suo Procuratore, rem-
esse maioris momenti quam et ex tempore definiti possit. A pirardica similiter. A
Normania, velle suos selectos eodem numero, sive potestate adveniant ad Consilium
Rectorum, quam admodum vult sunt Gaetani, nihil q[uod] innovandum. Humanis suis
suffragiis adveniant, hoc solummodo conuenit, ut suo consilio Procuratores adiungant.
D. Rector ad alia comitia rem distulerit.

Pour
feuille de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

Die 30. eiusdem mensis in Comitibus Deputatorum Universitatis quibus omnes presentes cum officariis interfuerunt supplicarum pro litteris Nominationis Mre Claudij petri Lingonensis, fransis de Ronsel Ambian^{is}, Bertrandus Grenu Botanica^{is}, Joannes Guyet Turon^{is}, Carolus Delafont Brevenensis, Carolus Hubert — p^{ro} Lexoviensis

2. exposuit D. Rector os. Roussereau Magister Rationis emerit^{us} optare ab universitate plateam quandam de qua fuit olim contractus initus cum d^{no} de Guadagne. placuit ut predictus D. Roussereau condiciones eade^m in prescribat — quibus plateam eadem emere d^{et}ideret.

3. placuit suppellectilem omnem domus Academicæ ab antiquo Conductore redimi et novo tradi, ut cum ex ea domo migraret, cum universitati in debito sate ut parat reddat.

4. de reliquis prout quibus variis infructuosis et inutilibus placuit ut ante, quam optio fieri poterit conditionibus parati si se obtulerit emptor, negotij sum ego sortita in eam res innumbere.

Die Septemb^{ris} apud Basilicam parisiensem iuxta presolite sum Manibus Turenij Viceromitis, quibus pro more inuitata interfuit Academia. Comu^{us} autem habuit in sinistra eorum parte post fursam parlamentariam har viri, ob occupatam a pompa funerali dexteras partes.

Die 3. octobris habita sunt pro more Comitibus supplicatores. atq^{ue} Imprimis — Consuefacto in angulo p^{re}dicti supplicarum pro litteris Nominationis M^{re}. Joannes Turner Doctor Theologus, Nicolaus le fibure Clericus Turenensis, Claudius Corbillion Silvanensensis, Nicolaus Hecman Parisiensis, Joannes Poly Ambian^{is}, Abrahamus Garnier p^{ro} Parisiensis, Carolus Lanto Parisiensis, Samuel Lio de Billy — Clericus Compendiensis, Andreas Fonet Clericus Eboracensis, Franc^{iscus} Leger — Clericus Catalaunus. Joan. Belbarz iure Advocatus Catalaun^{is}. Steffanus de laire p^{ro} Lexov^{is}. Andreas Ringot Quaronus Rotomagus Joan. Baptista Rosauier Clericus Lugdun^{is}. Claudius de fault p^{ro} Catalaun^{is}. Michael Bardin de Borda p^{ro} Constant^{is}. Gristogonus fouquet Eborac^{is}. Ludou^{is}. Guyot Paris^{is}. Antonius Guibet Clu^{is}. Paris^{is}. Fran^{cois} Collet Guil^{is}. de Monhijny p^{ro} — pro Iphania Rignat^{is}, Lud. Gibaut Parisiensis Barral^{is} H^{is} quibus admissi supplicibus processum deinde solenniter ad D. Nicolai ad eam quod dicitur de Campis, ubi non potuit dici quam laute quamq^{ue} magnifice exposita fuerit universitas.

Die 5. octobris habitis Comitibus Deputatorum Universitatis in Aula Navarra, quibus omnes Praecepti et officarij interfuerunt placuit. 1. regem dⁿⁱ de Guadagne ad ad solvendas quas debet reliquias census et redditus annui quas debet ob emptam fundi Academicæ partes, nec nisi ea re confecta cum d^{no} Roussereau contractus ini^{ti}. 2. placuit cum p^{ro} Roussereau parati decem denarijs pro iure Plurimum dⁿⁱ domus amari dⁿⁱ Coster. 3. placuit summam quam debet pendere fratri Moscomij quod vocatur Cantate, impendi in redemptionem p^{ro} p^{ro} annui quod debet universitati Latome, et quod dⁿⁱ regium summe

in usus necessarij conuicti qui ex irrogatione rationum a Quatuor²² Academi²² redditur²² consubij. q. iuxta prouidentij Commissionis Conclufionem²² estimata est suppellex domus Academice a Priore Conducente²² 120th q. nouo Conducenti tradita,

Die 10. habita sume apud Naturinenses pro more Comitatus Rectorum hora decima matutina, ad quas duo Supplices accessum postularunt eximi de alio onere scribendi Codicis Philosophici; alio nempe Abbas de Balis causatus hydroisim et Rheumatismum Stomacho valde importunus, adeo ut citra periculum non possit intrinsecus et intusurari, ut necesse est eos intusurari qui scribunt Quatuor²²; alio nobili viri D. Baudet de festigny tam viris imbecillitatem quam non sine orotus esse scriptationi intentos. Quod vtriusque Luculentis doctum saluberrimam facultatem Medicinam testimonij comprobant. Quamobrem iuxta²² omni²² Nationum consue²² dispensatum est de onere scribendi dictata Magistrom. ita concludunt. Electi matutinis horis Quatuor²² a Natione Galliarum M. Antonius Bonifam. a pirardera et. Robertus de Mully, a Normannia M. Andreas Cullou exprocurator; a Germani²² M. Petrus Landee sacram into prouiso consue²² ingressi sum. Unde ingressi post conuictum et. petrum de Londey in Rectorum renunciantem. Sed quia ille ut potest conuictum Rectoratus his etiam missis promissibus rogatus noluit accipere, idcirco idem Quatuor²² itibus Londane subenit²² saluta matutina²² ratione rogatum et. Mordant²² Tancouier factis quoslibet ad tres menses retinere. in ista prorogatio Nationibus placuit.

Die 13. habitis in Regia Nauarra Deputatum facultatis etiam Comitatus actum est de negotio Marti Michel discipuli D. Roussel quod professor in Harruriano, cuius nomen in alio²² anni Catalogis non reperitur inscriptum, licet ipius Professori, Gymnasiarum Harruriani et Odunensis testimonio statuer²² scriptas etiam Philosophi totius breuius protulib²² in mudi²²; hisq²² ad inmentis fultis²² Supplic²² sibi indulgent²² istay omissionem quam sua culpa non accidit. Supplic²² alio nomine Sanson discipulus et. Gorgi²² Quoniam similiter omisus in Catalogo licet a Gymnasiarum comprobant²² testimonij protulib²² planum²² amplius inquit²² pro et. Franciscus Le Barbier professoris consultis, si fuit probus, condiscipulis Sacerdotibus, ne fraus fiat etiam facultati. Atque ut prouocantur fraudes que fieri possunt a Professoribus obliuionem protulib²², cum aliqui e suis inscribere omissionem. ita statutum est ut pro singulis omissionibus professor obliuio²² priuatur omni suffragio tam acti²² quam passiuo in suis Nationibus nec non Honorario ad sex menses pro prima vice poena grauiore placendi si denus pertransierit. At autem id innotit²² Nationibus a quibus cum illi professor, planum²² pro D. Rectorum admoneri Procuratorem et Consorem Nationis illius cuius cuius illi professor; nuncius²² pro Procuratorem Consorem Nationis suay notay fuer²², dectum²² per decem Demandant²²

Pour
Feuille de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

Die 21. habita sunt Comitia selectorum seu Deputatorum facultatis Artium in Regia
Navarra ad decidendam controversiam ortam nupero inter Regentes et Baccalarios
Nationis pirardie ex diversa interpretatione Statuti producti Nationis ad
altributionem Munerum spectantis; contendentibus nempe Baccalaris Regentes h.
munus aliquod iam semel gessisse in sua Tribu, non posse iterum gerere: quia imo
recurrente sua oris videtur illud debere Baccalaris qui nullum, aut illud di-
quo agitur non exerceverint; id si sensus fuit, videri oppositi repugnare. aientibus
contra Regentibus et Statutum opponentibus auctoritate ferio confirmatus art. 6.
c. 3. contentum, in quo sic habetur Alternis viribus Regentes, et vocantur
et non Regentes Magistratus capiuntur. Item Senatusconsultum 6. Junij an. 1668.
latum quo iubentur Pirardie Nationis fuisse eodem usui, sanctiones regentes, et
modum etiam eundem in altributionibus Munerum inter Regentes et non Regentes
observare, qua ratione observantur in Natione Galliana. porro talis esse
usum Nationis Galliane, ut idem Regens idem munus in sua tribu non simul
exercere currantem viri Tribus, si non sine alij pacto ipsius Regentes; cuius rei
exemplum esse multiplex et frequens. Auditis Partibus, lecta quoque Conclusionem
producti Nationis pirardie die 8. octob. anni presentis scripta. Visi Statuti
et Senatusconsulto 6. Junij 1668. Audito partito ch. Petro Danet pro procuratore
Gubernati Universitatis, omnibus denique attentis et mature consideratis quo considerare
oportuit, dicto sunt sententia in sum modum, Senando pariter ergo sicuari
oportere fidei alioque virtutes in gestione Munerum inter Regentes et non Regentes.
atque adeo electionem de Baccalaris factam in Tribubus, in quibus recurrente
Regentium viri eligi debuerunt Regentes, videri idcirco non posse tametsi Munus
examinatorium de quo agitur, iam alias gessisse. M. Franciscum Rignault
professorem Montanum in Tribu Ambianensi, et paulum Martien Regentem Bellouari
in Laudunensi electis Baccalaris substitui debere. Ergo substitui Ampl. D.
Rector et substitutos pronuntiamus.

Die 26. hora 7. matutina habitasunt de more apud Maturinentes prolatum
facultatis Artium Comitia ad eligendas in singulis Nationibus Personas. Qua-
de res postquam Ampl. D. Rector verba ferit elegante et copiose, subinducit
quanto proutatis, maturitatis et prudentia viros deligi oportet ad id munus
obeundum, propriis exemplis illustravit quondam proclero facultatis Personam
dimisit Nationes ad eligendum. Singulas autem pro suis Procuratoribus etiam
renuntiarum. Galliana electus M. Andrieux Regis Baccalaris Horologium
matura virum otiosi et proborum morum. Pirardie ch. Gombonne Bacc.
M. Normanni ch. Lud. Rouillard pro professorum in Charleuano
Rectorem antiquum et palmarium. Germanica ch. Petrus Jand de virum
procuratorium Regentem Marcellinum. reclamatur et verbo a Baccalaris
bene multis contra Renuntiationem M. Andrieux Rectoris, aientibus nupero
in Natione Galliana plurimum Tribus Decanos sprete suffragiorum
pluralitate predictum Regem nominasse postulantesque ipsius Regis a

+ aut si qui sine qui de munere
pro leges datungi non possunt

prostitutione sacramenti, et ad illud admittit M. Remigius Dux, Barralaunus ^{33.}
Licentia studij decessit, propterea quod composuit suffragiorum longe plurimum
ad perceptor predicta Nationis repositum nihil actum improbe a decessit immo
quidquid ab eis actum est, etiam consentaneum legibus, statutis, sanctionibus
ipsius Nationis et Senatusconsultis. Quas leges, sanctiones et Senatusconsulta
legum publicorum et secundum ea consensu predictorum Rector in praesentibus
Comitiis rite et legitime designatus eligi debuisse, quod et dignus esset munere
Censorio et antiquior foret. Quod duo ex subie praepetua Constitutione ipsius
Nationis requiruntur ut qui eligi possit ad aliquod Munus Nationale,
atque idcirco ad sacramenti prostitutionem admitti ipsius postulavit. Quia in
alteratione costumum animorum viguunt cum esset consuetudo imperij non modum
spatium et solatium prohibere, etiam volentibus alijs rem ex parte iudicare, etiam
refragantibus animum et dubiis D. Rector cum nec Syndicus nec praesentium
habens qui sanctiones predictas et Senatusconsulta traderet ad examinandum
omnibus Nationibus alijsque praesentibus, Normannis et Germanis ad
delibendum quid facto opus esset, necne, rem nec ad Tribunal suum nec
Selectis huius Nationis, an ad Comitium extraordinarium remittendum. Illa
vero rebus non placere in primo quoque tempore haberetur Comitium extraor-
dinaria, interim vero censor antiquus Munus exerceat pater. Et postea D.
Rector diem Iovis proximam quae Vigilia est omnium Sanctorum Comitum
indixit. atque ita discessit.

Die 31. eiusdem mensis a D. Rectore indicta convenerunt tres Nationes praesentibus
Normannica et Germanica ad litem de Munere Censorio Nationis Gall. dirimendam.
paucis profatus D. Rector de causa Comitionis naturaeque quaeque diei adieci sibi
sibi significatum Instrumentum appellatorum nomine et Andreo Rector quasi ab
incompetenti iudice, quodque est in ea ne violari Rectorum dignitates, quam
nemo olim atque perjurio et infamia violare ausus fuisse. ac neque existeret
se nolle remissionem Curiae deferre, et consilio patronorum huius quod legi,
velle omnes intelligere quare formula esset cuiusmodi appellatio quamque nihil
obstant quominus iudicarem Nationis si vellem. Et si quodam propria manu
signatum sua erga Curiam remissionem iudicem mihi tradidit. huius deinde propositum
Capita ad deliberandum. 1. an possem Nationis iudicare non obstant appellati-
one. alterum, utrum et duobus competitoribus Rectorum an Dux in censum
eligendum putarem. tertium quae poena deponenda esset adversus predictum
Rectorum Rectorum dignitatis humiliter. Vultum etiam nonnulli agi cum decessit
etiam suo gradu moveri quod contra pluralitatem suffragiorum conclusisset,
Item et Remigius Dux postulavit ne actum quicquam deliberationis existeret
quod ego decessit curialis decessit meos collegis sibi admitteret. Quod etiam
caput meum vellet D. Rector mittere in deliberationem, dixi mallem me absolvere
quam suppetum videri, et cessi.

Pour
Feuille de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

Die 9. Nouemb. habitis Comitibus Ordinariis quibus et DD. Decanus unus Theologorum facultatis
interfuit, et 4 procuratores Nationum auditi et admissi supplices isti pro litteris
Nominationum, et h. Eid. Petrus de Lepinard Clericus Parisinus, Bartholomaeus
Bataille Clericus Lemov. du. Narbon. Antonius Mougane Madagaj, Dux.
Maffre Clericus Parisinus. Nisi actum praestare ob absentiam duorum Decanorum
D. Decanus Quatuordecim et unus Procuratorum.

Die 19. D. Rector dedit has litteras ad D. Grimum Venetum fratrem defuncti
Grimi a Venetis olim ad Regem Christianissimum Legati.
Excellentissime Domine.

Parisensis studiorum universitas nomen vestrum summe colat et veneratur, idque
cum pronuntium audiri, prudentius, ac quatenus virtutibus omnis una appellari merito
putat quo rectius fore confidit ut rei suo privata consultum esse velit, qui publicum
Venetorum pro vestra parte regitis adeo sapienter, ut dum ei in periculose salum
prostitis, quibus iuris gentium publicum cura tam sepe delegata est et rursus
sustentata Excellentio vestro fratri D. Grimum submissima Reipub. vestrae ad
Christianissimum Regem nostrum Legatus conductus habuit a nobis cum omni, in qua dum
Legationem obire habuit, cum sine dispendio, reliqua iam de conditionibus
pactis, quominus totum dissolutum, pones duo milia libellarum. Id autem ipsius confessione
liquet, nos habuimus mandatum eius abentis manu per scriptum ad Coram proferre
ac fidem suam, quo iubebatur ille reliquas illas perundas dissolvere. Cum
tamen illa eius voluntas irrita fuit. Etiam a fidei usque potestate nihil arripimus.
quod res eius, viis eo impeditissimis fuerunt, et nunc mortuo. Bonae eius auctoritatis
ita districte sumus, inde nihil ad nos omnino venire potuit. Quorum autem nihil
aliud ab Excellentia vestra quam quod est equum et bonum petimus, regimus obstitimus
vos ut negotium id pro vestra equitate atque prudentia transigatis. Id si ad
vestram in nos benignitatem incrementum accesserit, dentiam, nostram in vos
obstantis quo iam summa est, tumulus quoque futurus implerimus.
Excellentia Vestra

Parisii ~~Decembris~~ Kal. Decemb.

Devotissimi Rector et Visitator
Parisensis.
De mandato D. Rectoris et Visitatoris
Caesar Gaspary Bulwy.

Die 23. apud naturinenses Cesar du faux Scriptor admissus est ad sacra-
mentum datis complexibus fidei et solacio et prohibitis habebat, ~~et~~ receptus
pro ablationem spontaneam Caroli de Gellier alterius Scriptoris Academi
Instrumento publico consignatum apud le chanteur et Vincent de Otavio Regis
die 20. Nov. anni currentis.

Quod ordem an. die 7. Decemb. in Comitibus Ordinariis deputatorum Universitatis
apud Ampl. D. Rectorem in Regia Navarra hora prima pomeridiana habitis, quibus
omnes Praeses et Officiares interfuerunt, a Ch. Martino Grandin doctore Sorbonico
et sacro theol. professore tam suo quam aliorum in utraque Domo Sorbonica et Navarra
Hectoris Compensatorum nomine postulatus est sibi dari Honorarium octingentarum

lib. Alarum annuatim ex modo quo conuenit et quotannis datur. Proponitur tamen
aliarum facultatum, Juris Canonici et Medicine, post varias in eam rem dictas sententias
reclamantibus presertim Galliarum et Normannie Nationum Procuratoribus, Negocium
istud grauioris esse momenti quam ut ex tempore et tam festine dirimi queat, neque
se compertum habere quidquam quod ante factum in id quod sum verum; nec tantum
sibi licere, ut suis Nationibus aut saltem suarum Nationum personis
inconduitis suffragari possint, audito et. Petro de Lingles procuratore Generali
Vniuersitatis, placuit indulgeri postulatum Honorarium, ipsi tamen legibus et
conditionibus quae olim appositae sunt simili postulationi Proponitur Juris Canonici
et Medicine. Et ita a D. Rectore concessum. Cui Conclusioni proterius ab Ornatiss.
procuratore Nat. Gall. intercessum est, donec consultatione Vniuersitatis et sua
presertim Natio in eam rem consensit. Idque sua in veram Actum Intercessionem
sibi dari postulauit. qui ei concessus est.

Supplices quoque attulerunt pro litteris Nominationis et. Ludovicus de Bon-sais
des Espinets Nobilis Rotomag. Franciscus le Bon pbr Rotomag. L. D. Du Clos
Stephanus Duplos Parisini, Iacobus Colas, Petrus Soulard de Louvelles Bayonn.
Claudius Hubert Parisinus Prior Benedictinus prioratus de Sullaro, pro quo aliqui
alii supplicauerunt.

Postmodum eiusdem per oct. et decemb. Nationis Germaniae Proceres, et Tribu
Continentalium et. Petrus Ianduel Professor Marquianus, vir Procuratorius, praedictae
Nationis Censor, et et. Michael Moius Progymnasium Grasseus, vir quoque
procuratorius Rhetorices professor et Tribu Insularium ad praedictam Procuratorij
Galliarum Intercessionem attulerunt propositi se loco et tempore causas et rationes
hancque attensionis ediderunt.

Die 10. eiusdem mensis et anni D. D. et et. Procurator, Deranus, Censor et
Antiquioris Nationis Normannie Proceres Intercessionem quoque suam nomine
suae Nationis Actis seu tabulis Academicis inscripserunt ob causas huiusmodi
derandae.

Item die vnderima eiusdem mensis Nationis Praedictae proceres et Magistri
viri Procuratorij et Professores praedictae Intercessionibus suarum partium adiunxerunt
quorum nomina sunt in Actis.

Eadem die habita sunt apud Naturinensis Comitum supplicatoria. In otangulo
praedictae suppliciarum pro litteris Nominationis et. Claudius pbr Hubert
Parisinus et Iohannes poullas pbr Rotomag. deinde itum ad D. Stephanum de Mont.

Intercessionem Procerum 4 Nationum aduersus
Conclusionem die 7. decemb. editam.

Aujourd'hui 8. decemb. 1673. et. Michel Moius Professeur de Rhetorique au
College des Grasseins et et. Pierre Ianduel professeur de lettres humaines
au College de la Morue et Censeur de la Nation d'Allemagne

Pour
 Feuille de
 Registre.
 Six deniers
 pour feuille.

son venue, pour prendre acte au greffe de l'Université de quelle session apposer
 en s'opposant es qualités qu'ils portent arrête soit delivré aucune copie de
 la conclusion faite le jour d'ier par les députés de l'Université en faveur des
 professeurs en Théologie, lesquels ont leur Nation d'Allemagne en au lieu
 informés en au pris sur ces ses résolutions, ou qu'ils aient dedans leurs
 moyens d'impedement lesquels protestent de faire en temps & lieu. Et ont signé
 sur le plume-tif M. Mony, p. Jand.

Aujourd'hui 10. Decemb. 1675. sont comparus au greffe de l'Université
 M. M. François Guenon Professeur en Droit au College de plusieurs procureurs
 de la Nation de Normandie, Charles Touraine ancien Professeur en Droit
 Doyen de la Nation de Normandie, Longs Rouillard ancien Recteur
 de l'Université, Professeur en Droit au College de la Marche, Procureur de la Nation
 Nicolas Lait ancien Recteur, Professeur de Rhetorique au College de
 Harcourt L'un des Anciens de la Nation tous députés de la Nation
 comme ils nous ont dit Lesquels en suite d'une Assemblée de la Nation
 tenue le jour d'ier entre Midy & une heure au College de Harcourt au mandement
 d'un s. procureur pour deliberer de plusieurs affaires qui la concernent, ont dit
 quelle résultat de l'Assemblée a été tel q. les signommez Procureur &
 députés vingt au greffe de l'Université pour s'opposer au nom de la
 Nation, comme d'offrir de son offere a requie l'acte du 7. Decemb. d'ancien
 renouvellant l'Honoraire des Professeurs en Théologie soit delivré, comme aussi
 a l'exécution d'un acte pour les raisons qu'ils deduiront en temps & lieu, & ont
 signé le jour & an g. d'effus. Guenon, Touraine, Rouillard, Lait.

Aujourd'hui onz. Decemb. 1675. sont comparus au greffe de l'Université
 M. M. Robert de Neully ancien Regent des Humanités au College de Navarre,
 François Mangueres aussi Regent au College, Pascal de Jouy Barachelier en
 Theol. Professeur en Droit au College du Cardinal le Moine, Philbert le Boyer
 Barachelier en Theol. & de l'ancien Regent au College de Bonnois, Nicolas Colin Regent
 au College du Cardinal le Moine, Ambrose Sancier Professeur de Rhetorique
 au College de Montaigne, Quintin Sagnier Regent au même College, François
 Regnaud Regent de la quatrième classe au College, Abraham Mothé Barachelier
 en Theol. principal d'un College, Paul Mathieu Regent au College de Bonnois
 lesquels ont dit qu'ils protestent de Nullité de la conclusion prétendue faite le 7.
 du même mois par les députés de l'Université par M. le Recteur d'icelle portant
 attribution d'un Honoraire aux Professeurs en Theol. sur le renouveau de l'Université
 & qu'ils s'opposent & s'opposent formellement aux fins de la conclusion pour
 les causes qu'ils deduiront en temps & lieu. Et ont signé le jour & an g. d'effus.
 Sur les trois joints de conclusion.

Aujourd'hui 15. Decemb. 1675. Sont comparez au presbytere de l'Universite
M. M. Francois Pasquier Barquier en Theol. Professeur en Theol au College de
Navarre & procureur de la Nation de France, Jacques Jussieu et autres professeurs
en Theol & doyen de la tribu de Levi, Jean Jacquinet Soudoyen de la tribu de
Simeon, Rodolphe Faurens doyen de la tribu de Ruben, Pierre Legasse du Baillay
Soudoyen de la tribu de Dan, Antoine Bonifant doyen de la tribu de Benjamin
Nicolas Courtin professeur des humanites au college de la Marche, B. Colom
professeur en Rhetorique au college G. Marmille, professeur en Theol
au college du cardinal Mazarin. C. De Hauet & professeur au college de la
Marche. J. Courtin professeur en Theol au college de Montaigne
Lesquels ont du quilz presteront de nullite de la conclusion pretendue faire le
T. Dugues par etc. le Rector et les deputes de l'Universite portam attribution
d'un Honoraire aux Professeurs de Theologie sur le seuil du Pres aux Clercs
et qu'ilz se sont opposez et opposee formellement aux fins de la conclusion et au
fond de l'avis au nom d'un seul de leurs professeurs de Theologie, jusqu'auquel
ayant deduit leurs moyens et raisons, lesquels ont progrez de faire en l'esperance
leur. et ont signe.

Die 16. habitis apud Maturnensium Comitibus Rectoris supplicarum duo
alumni padomenses. Jean-francois le Petit Phil Constantinensis et Henricus
de la fumerie nobilis Constantinensis admitti se ad examina Candidatorum
Artium fide facta per sigillum Magni Academi Padomensis se confesse
ibi brevium peritiorum et in nostra presentia annuorum sub professoribus
Academis. Et illi unanimi omni Nationum consensu ad examina admitti sunt.
Quadrimestri Electoris Rectoris a singulis Nationibus maturnis in Comitibus
electi futuri quoque confirmati, in Galliana etc. Francois Pasquier eiusdem
Procuretor. in Piratidici etc. Contar. In Normannia M. Ludovicus
Roulland ppe Professor in Marsiano, antiquus Academi Rector, eiusdem
Nationis censor. In Germanica vero contentio fuit inter etc. Patrum Boenpa
et etc. David Hudemman contendente Poero antiquior Magistro predictus
Hudemman non confesse tironum sexennale definitum quodam Statuto
ab ipsa Natione consentientibus pluribus Augustis condito. Contra dicitur vobis
predicto Hudemman Statutum illud auctoritate sexennale factum pro infrequentiam namque
fuisse observatum vobis ipso Poero tironum triu annorum quod sanctionem
Academici confirmatum et Rector Longletio inualuisse ab eo tempore et in usu moderno
esse. Porro se a tribus annis et dimidio in Natione Germanica militare,
suasque nunc vias recurrere ac iure Quadrimestri consuetudine qua de re dictum
sunt a Nationibus sententia confirmata et unanimiter stare debere. Electionem
predicti Hudemman, Tironumque legem Rector Longletio factam. Illi autem quatuor

Pour
la Ville de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

proposito sacramento per breuē in Consilio deliberatione unanimi suffragio —
Illustrissimum Abbatem de Marigny Rectorem ipsius, quod inde restat omnium
placuit omnibus et actantibus factus bene et proteret. ad quem omnes —
tam suauiter moribus quam genere conseruimus et gratia amandū pene omnibus —
et Naturam huius Conuictus conuolam.

Henri de Boulain

Conclusiones Universi Studij Parisiensis
An. 1676.

Rector M. Alexio
Barjot de Mouffy.

Die 4. Jan. an. 1676. in Comitibus ordinariis quibus interfuerunt omnes
et singuli Decani, Procuratores et Officiales cum Amplis. Rectorum
Graginow, 1. Supplicavit pro litteris Dominationis petrus Martiniere
pbr Lugdunensis. 2. Amplis. 3. Rector expressim ab Appantore
Nationis picardica qui est Nicolaus Taimonius Anturion Rector
et Universitati assiduum prorsus oporam assiduamq. ministerium
postulari sibi Honorarium aliquod liberalitate concedi. Quod de
visum est deliberandum esse cum a quodam artium Academicis
redduntur rationes. B.

B. idem d. Rector expressim postulare dñm de Rouges suum parisiensem
sibi remitti summam aliquam de studio iure Clientelarii ob impetum
quosdam domos in fundo Academico, tumetsi illas vi decesset quondam
emum, quod vocant Deceat forte. at habita super eare
matura deliberatione et consideratione ratione emptionis decretum
est nihil remitti oportere, nec in similibus.

4. idem d. Rector expressim postulare sibi et Universitati libellum
supplicem a Gymnasiaribus et professoribus humanarum Nationis
postulantibus sibi Honorarium deperdi et oratio Academica ob
paupertatem, quemadmodum alijs professoribus aliarum facultatum indultum
est. placuit de hoc mature deliberari.

Sententia Rectoria Arbitralis

Cum inter M. Ludovicum Charton Grammaticae professorem in
plebs, Lud. Doyez Rectorem Cardinalium, petrus daniel
antiquum Humanistum Graginow et Philippus Buret in iudicio Collegio
Quartanum professores de numeris Quarriorum in Natione Galliarum
orta esset contentio, quae nec exemplis aut ingratumque illi se iudicio
Rectoris submississimè assumptis ad iudicandum Clarissimis viris M. M.
Stephano du Migny pbr quondam professore in Graginow, eodemq. doctore
ar sorio sorbonico et francisco pasquino philosopho Navarrico,
nec non eiusdem Nationis Galliarum Procuratore ornatissimo, et
examinatis mature contradiutorum rationibus, Regentia antiquitatis
Constitutione Regentium eiusdem Nationis longa cum consuetudine
corroborata, supradicto M. Ludovico Charton et petro antiquiori
Regenti Quarriorum et Numis debet existimandum esse ad iudi-
candum. Quod Arbitrium iudicium nostrum mandamus

POUR

feuille re

Registre.

Six deniers

pour feuillet.

Scilicet nostro in Acta recepta. Datum in Audibus nostris Gregorianis die
Martis septima Jan. an. 1578. a subsignarum Alexius Baiot
de Pouffy Rector, Du Mesny, Pasquier procurator Constat.

Die 1. post delatos non conductos scilicet solennes habita sunt Comitia
Ordinaria deputatorum Universitatis in Audibus Ampli. D. Rectoris —
de Monty apud Gregorianos, quibus omnes Erone et offerant intelligunt
In his videri lecta sunt 1. Littere Universitatis Tolosanae postulantis proclama-
m in Academi Parisiensis varantem Caputem Professionis Medicorum, et
qui volum de ea debetare, idem se confidant disputaturi. Quo in
prudentiali et cura saluberrima facultatis Medicinam nullo modo

2. lecta sunt alia littera Universitatis Burdigalensis conquirentis se
quondam brevia suis privilegiis a immunitatibus quo vix tempore et latis
paris semper elibata manserunt, nunc autem esse et militarium dispo-
nere provisioni facta esse obnoxia, a qua ut foret immunitas, se primus
Dno de Sene Libellorum supplicum Magistro suum obtulisse libellum, deinde
Dno de Chastrouneuf a Secretis Regis. petitis potius ut coniunctis auxilij
huc prodiret, si fate non obtem, ab omni rore litterario et pro-
Academia amovetur, atque ut Academia Parisiensis in Regia pro-
communi causa adesse velit. Quam in rem proquar dicto sunt verba,
M. Stephanus de Moyle Consuevitum Decretorum facultatis Decum potest
est se D. de Chastrouneuf in iuribus, nunc autem quo in statu sit
dum, proinde Comitis rationes reddunt.

3. placuit audiendis rationibus Quodam Academia profigi hebdomada
quo dicitur post Quasimodo.

4. placuit quoque consuli patronos supra Oratore adito de praeferentia
in super ostenda Declaratione apud Remi Regis Praefatos: cuius rei
ora Demandate et Dns Doujae Consul facultatis dnm dnm et mps
Jmbo.

postremo auditi supplices isti pro litteris Nominationis et admittit MM.
Athens du Roye Renus Rotomagus, petrus Monique Rotomagus, Lud.
paris Rotomagus, Jo. de Bellefleur dnm dnm ibidem.

Die 15. eiusdem mensis habita sunt in Gregiano Comitia Selectorum
facultatis Artium ad discutenda et expellenda duo genera Galliarum
et Germaniarum Nationum. Galliarum quidem litterula dnm dnm M.
petrum Daney et Jo. de Montigny de Munus Examinatorio in Tribu
parisiensi sentia pro alterna viri Regentis. ratio videri difficultatis
in eo versabatur, an Antiquitas Regentia desumenda esset ab initio
Regentia, an videri a pluralitate annorum Regentia, ambo enim Anti-
quitati Regentia Munus Examinatorio adscribendum esse fuit, tantum
sed praedictus Daney sibi quod prior inrepperet regere licet annis tantum
quatuor rex Rex, contendebat dnm: contra D. de Montigny illud —

idem sibi vindicabat quod septem annos integros in professione regum ³⁷
tametsi posterior in ipso. Quam in rem auditu est. petro de Lenglet
Syndiro qui fusi exponit utriusque partis rationes conclusitque nihil sibi
videri affluendum esse moris quominus prout dictum est. petrus dancy non modo
fructus et munere Examinatorio quod prior regere incepit satisf
dum rebus ut possit etiam de actionibus respondere, sed et alia quorum
suo tempore exultat: sed optare se ad soprendas eiusmodi contentiones
quas solent in electionibus oriri, praesertim in Nationibus Galliarum
et Germaniarum, ut Actus et Instrumenta, nec non Statuta et Constitutiones
illarum sibi tradantur, ut his visis et examinatis reseruet quid sibi videbitur
expedire ad componendas eiusmodi lites, saltem donec a Senatu Directorio
iudicio subire decesset, dicta sunt sententia in sum modum est. petrus
dancy stare debere Examinatores, et ad recta Nationis munera admitti
suo tempore. Quoad Instrumenta vero, Statuta et alia eiusmodi, visum est
non posse regi Nationis ea tradere, si tamen ea tradere voluerint, optima
esse rationem illam et eam a Syndiro propositam componendum amari

Oppositionem quae nimis contra eam et frequentia in illis Nationibus
Negotium Germanorum tribus hinc capitibus distinctum in libello supplicis quae
porrexerat professor. 1. de forma Comitionum. 2. de re Nuntiaturum. 3. de
Conclusionibus facta in pupillis Comitiis, quae sibi tradi postulabat. ea aduerso
statu M. Glessin procurator Germanorum Nationis, et M. Hoffmann,
Le Brun, Butler. Quibus auditis utriusque rationibus examinatis, audito
quoque est. petro de Lenglet Syndiro visum est 1. edi debere Conclusionem
postulatam, quae utro tradita est missi scribo et rem utriusque parti
legendam ascribendam exhibeam. Quia forma Comitionum, ita decretum
seu iudicium morem antiquum et consuetum, et forma septima tractata aut prima
potius diuina habentur, nec producantur ultra octauam et secundam. Si
quae vero negotia grauiora sint, et possint differri, ut dubis ficiatis et non
Legibus discutiantur et dirimantur. De re Nuntiaturum ita arripit
non posse Regentes statuere quidquam quod ad unum mancipium seu
Comitum pertinet, puta alienare aut vendere, absque consensu Nationis.
Administration vero ipsorum, Contractuumque constitutionem fieri debere more
et modo factum ab ipsis observatum, nempe per Procuratorem, Decanum,
Gymnasiarum et Regentes: adigendosque Redemptores seu Conductores omnium
Nuntiaturum ut a Procuratore et Rectore litteras accipiant seu diplomata
conferant, quae vocant provisionis, itaque consueti sum soluant, et accipiant
et soluant in ceteris Nationibus. Et ita ab Ampl. D. Rectore concessum

Pour

feuille de
Registre.

Six deniers
pour feuillet.

Die 26. habitis in Gymnasio Comitibus selectorum facultatis Artium, quibus mag.
Ampl. d. Rector et ornatiissimi Procuratores interfuerunt. M. Petrus le
cuyer Licentiatas theol. Gymnasiarum Turonensis, Ludovicus de ppe Rector
Cardinalatus, Antonius Gely Barral theol. Nat. Gall. Abrahamus Martini
Gymnasiarum Montacutius, Philibertus le Begue pro Procuratore Bernardus
Caretus Touraine, Franciscus le Barbier theol. Roulland Emerti mag. professor
Nat. Normannie. Patricius Hiffonan et Chisael Chomy Nat. Germanie
procurer, et Syndicus universitatis et scriba, exponunt. d. Rector quendam
Scholasticum nomine Montagnon biennio confecto in Logis et Moralibus
et in Physicis a Remigiusbus anni 1675. ad hunc usque diem fuisse admissum ab
examinatoribus quos vocant minoris examinis ad Barralaureatus Actum,
ab examinatorebus vero San-Genovefianis repulsum passus, etiam litteras a
scriba universitatis detineri usque non confectum biennium plurimum quo more
modum confiri solet in Logis et Physicis. postulavitque ipse d. Rector in par-
tem quid fieri placuit. Respondum vero post maturam deliberationem, nemine
suffragatorum dissentiente non debuisse predictum Scholasticum admitti ad
examen Actum, multo minus consueque Magistrum; neque ullum quempiam
debere similiter admitti nisi confecto legitime biennio Scholasticum in Logis
Physicis et ethicis pro more Academiae, et ita concludunt.

2. idem d. Rector exposuit duos alios Scholasticos, unum discipulum M.
Laurique Burgundini Professoris, alterum M. Georgij Ozon in Grassinno
postulare sibi non obesse omissionem suorum nominum factam a suis
professoribus in Catalogis quos ad scribam universitatis detulimus.
Quam in rem ita decretum est ut discipulus M. Laurique ad Facultatem
Actum se consuam gratiam istam petunt. alter vero iuxta decretum
16. otol. proxime clausi per M. Franciscum le Barbier Protogindium
cures inquiri in rei veritatem, ut ille facta diligenti Inquisitione pre-
quatuor condiscipulos, si fuerint voluit, sibi debeat ad Comitibus Selectorum
reponere, quid sibi competere fuerit, et videtur respondere.

3. Lectus est libellus supplicis Caroli Massin et Guillelmi Glatigny exposulan-
tum gratia quod conquebantur sibi a M. Remigio Durey Nat. Galliarum
Censore Arcegyptum sex ut vocant Minutus litteras suae admissionis
ad Barralaureatus Actum denegari, ad eum non posse a scriba universitatis
exponi tabulas Magistrum Actum, licet in superioris examine
San-Genovefiano tentati et probati Lauream Magistrum donati sint.
Quam in rem exposuit Ampl. d. Rector soepe denunciatus per predictum
M. Durey ut exposulantibus quibet satisfaceret, aut se sine eo, aut
aditum repellet; ob id quod quoniam indicisse Comitibus. Num vero per
Actum proctoris verbum significasse se vadium non aditum ob-
rationem et rursus in instrumento contentas. Quibus examinatis et auditis
procuratore generali universitatis, ita decretum unanimiter placuit

in predictis est. Dux non obstantibus rationibus et causis ab ipso propositis tradit
D. Rectori postulatibus Anselmii contra biduum, seruis literis supplicibus
comparare sibi a suis Prophysonibus alias testimoniis litteras, quibus
subscribant qui iam subscripserunt, et vice predicti Dux consensu aut procurator
Nationis qui examini interfuerit, aut quibus antiquis sibi sor quibus ipse
nominare voluerit, id est non exactis novis iuribus. Et ita ab Anselmo.

D. Rectori conclusum

Die 7. Martij in Comitibus Ordinariis Deputatorum Universitatis, quibus omnes
procuratores interfuerunt cum Officiariis, actum est de pluribus negotiis.

1. Supplices isti pro litteris Nominationis admissi sunt. M. L. Ludovicus Bion
Ambianensis, Antonius Sclier Ambianus. Ioan. Guyot Parisius, Paulus
Duvallus vbi? Thivieris, Petrus Pelletier vbi? Chomanius. Barral. in rege.

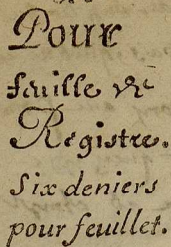
2. M. Joannes Doujat Consultissimus facultatis Decanus rogatus et respondere ad
Academiam Tolosanam certa relatione auditum quod ea ad vacantes Cattedras in
Chedinnis professione admittat solummodo Doctores Tolosanos, id est, ita si
futuri in hunc programmata publici ponere ut invitentur Doctores parisienses
ad docendum.

3. idem D. Doujat actum consultos in rem Prati pleniorum Patronus rerum
et oris examinandi tractatus nupae typis excusi commisit Dno Chapp
tanquam Juniori.

4. actum quoque Anselmo D. Rector edificatam paucis absque minibus a Redemptionibus
Subsidiorum Regionis Adiculam in parte vacua Prati Academici, nec sibi
qua autoritate rem istam in fundo alieno attentantur. Injunctum vero est Samueli
Barthelemy Quodam coram Academici ut videat ne quid detrimenti patitur
Universitas necque partes illas varias vacantes aut condicibiles publicis
programmatis proponi.

5. Quod negotium spectat ad Papyropolas Academici, remissum ad M. Petrum
De Lengley Syndicum, ut proximis Comitibus Ordinariis ad Promotum referat.

6. Lectus est libellus duplex Nationis humanis exponentis de ore alieno
gratis oneratus esse, summa omni ad id arguendum ut refutandis paucis additis
quas labor, et solvendis sportulis conductis impar sit. Duos etiam duos solo
honore Academico insigni esse, rationibus absque salario. Nunciatos duos plane
sibi infructuosos esse, adeo ut professoris sui tractus pauci illi sint, iusto
salario frustratum. Proinde et magistros suos in extraneos omnes, ita fere
omnes esse sine lare et penatione, ex Hibernia omnes fere oriundos, promissa
famula munda et ratione annorum pensionibus; ex qua nullus subsidium capere
possunt quo vel in studio alantur, vel ad Academici quidam promerentur
atque idcirco humiliter et enixè postulantis sibi ex antiquo Academia fundo
octingentas libellas quinquaginta dari; qualis summa concessa est alijs facultatibus.

Die 15. eiusdem mensis paulus arnault Cuius Tornodensis receptus est a M. fran.
pasquier Procuratore Nat. Gall. Nuncius ordinarius pro vrb. Tornodensi
die 1. Lingonensis iuxta contractus eius ipso intus apud dest. van n. loony
Notarius Ruyus die 14. eiusdem mensis in anni —

Dni 17. habita sum comitia selectorum facultatis Artium in Grassano. et in
his actum. de quidam scolasticus M. Georgij Ozon in cuius tabulas
testimoniales nominatus fuerat O. LeBarbier prodyduis inquirere. Ille vero
revela se ex quatuor condiscipulorum testimonijs compertisse predictum scho-
lasticum nomine Sanson reuera audiuisse etc. Ozon pro annis vna
Remigii libus solius an. 1674 ad decimam Augusti 1675. atq; idcirco
lites eius nomen in Catalogo professorij non reputatur scriptum, plerumq;
tamen cum pro viti eius discipulo haberi et pro conscripto haberi.

Q lectus est libellus supplicis Populi Constantissimae Nationis Germanicae
prostantium corrigi hoc verba ab ipsis in Conclusionem ^{quae} die 15.
mensis feb. lata ^{est} conscripta, eaq. cancellari et induti. Quae in reg-
audito procuratore Generali Universitatis postquam mature deliberatum
placuit Conclusionem die 15. feb. proxime elapsi conscriptam stare et
his vobis quibus concessa est

B. exponit Ampl. D. Rector in nuptiis Comitum deputatum universitatis
 portatum fuisse libellum supplicem a praeiudicibus Constitutionis Nationis
 Germanorum, quo postulabatur octingentas libellas ex avario Academico
 ob notam suam paupertatem sibi erogari, quemadmodum olim concessa est
 similis summa alijs facultatibus. responsum vero a Deputatis remissi-
 gationis momenti, quae ut alijs orientia facultatum a Natione
 transigi poteret, idq. negotij ad eas fuisse remissum. plura cum conclusionem
 quae olim facta sunt ob similem petitionem facultatum Juris Canonici
 Natione singulis Procuratoribus tradi, ut secundum viam juris
 Nationibus agam. et ita a D. Rectoris videretur.

Die eo. habita sunt Comitia supplicatoria pro more singulorum anni trinitus.

Die 20. habita sum. ¹⁷⁹¹ ¹⁷⁹² ¹⁷⁹³ ¹⁷⁹⁴ ¹⁷⁹⁵ ¹⁷⁹⁶ ¹⁷⁹⁷ ¹⁷⁹⁸ ¹⁷⁹⁹ ¹⁸⁰⁰ ¹⁸⁰¹ ¹⁸⁰² ¹⁸⁰³ ¹⁸⁰⁴ ¹⁸⁰⁵ ¹⁸⁰⁶ ¹⁸⁰⁷ ¹⁸⁰⁸ ¹⁸⁰⁹ ¹⁸¹⁰ ¹⁸¹¹ ¹⁸¹² ¹⁸¹³ ¹⁸¹⁴ ¹⁸¹⁵ ¹⁸¹⁶ ¹⁸¹⁷ ¹⁸¹⁸ ¹⁸¹⁹ ¹⁸²⁰ ¹⁸²¹ ¹⁸²² ¹⁸²³ ¹⁸²⁴ ¹⁸²⁵ ¹⁸²⁶ ¹⁸²⁷ ¹⁸²⁸ ¹⁸²⁹ ¹⁸³⁰ ¹⁸³¹ ¹⁸³² ¹⁸³³ ¹⁸³⁴ ¹⁸³⁵ ¹⁸³⁶ ¹⁸³⁷ ¹⁸³⁸ ¹⁸³⁹ ¹⁸⁴⁰ ¹⁸⁴¹ ¹⁸⁴² ¹⁸⁴³ ¹⁸⁴⁴ ¹⁸⁴⁵ ¹⁸⁴⁶ ¹⁸⁴⁷ ¹⁸⁴⁸ ¹⁸⁴⁹ ¹⁸⁵⁰ ¹⁸⁵¹ ¹⁸⁵² ¹⁸⁵³ ¹⁸⁵⁴ ¹⁸⁵⁵ ¹⁸⁵⁶ ¹⁸⁵⁷ ¹⁸⁵⁸ ¹⁸⁵⁹ ¹⁸⁶⁰ ¹⁸⁶¹ ¹⁸⁶² ¹⁸⁶³ ¹⁸⁶⁴ ¹⁸⁶⁵ ¹⁸⁶⁶ ¹⁸⁶⁷ ¹⁸⁶⁸ ¹⁸⁶⁹ ¹⁸⁷⁰ ¹⁸⁷¹ ¹⁸⁷² ¹⁸⁷³ ¹⁸⁷⁴ ¹⁸⁷⁵ ¹⁸⁷⁶ ¹⁸⁷⁷ ¹⁸⁷⁸ ¹⁸⁷⁹ ¹⁸⁸⁰ ¹⁸⁸¹ ¹⁸⁸² ¹⁸⁸³ ¹⁸⁸⁴ ¹⁸⁸⁵ ¹⁸⁸⁶ ¹⁸⁸⁷ ¹⁸⁸⁸ ¹⁸⁸⁹ ¹⁸⁹⁰ ¹⁸⁹¹ ¹⁸⁹² ¹⁸⁹³ ¹⁸⁹⁴ ¹⁸⁹⁵ ¹⁸⁹⁶ ¹⁸⁹⁷ ¹⁸⁹⁸ ¹⁸⁹⁹ ¹⁹⁰⁰ ¹⁹⁰¹ ¹⁹⁰² ¹⁹⁰³ ¹⁹⁰⁴ ¹⁹⁰⁵ ¹⁹⁰⁶ ¹⁹⁰⁷ ¹⁹⁰⁸ ¹⁹⁰⁹ ¹⁹¹⁰ ¹⁹¹¹ ¹⁹¹² ¹⁹¹³ ¹⁹¹⁴ ¹⁹¹⁵ ¹⁹¹⁶ ¹⁹¹⁷ ¹⁹¹⁸ ¹⁹¹⁹ ¹⁹²⁰ ¹⁹²¹ ¹⁹²² ¹⁹²³ ¹⁹²⁴ ¹⁹²⁵ ¹⁹²⁶ ¹⁹²⁷ ¹⁹²⁸ ¹⁹²⁹ ¹⁹³⁰ ¹⁹³¹ ¹⁹³² ¹⁹³³ ¹⁹³⁴ ¹⁹³⁵ ¹⁹³⁶ ¹⁹³⁷ ¹⁹³⁸ ¹⁹³⁹ ¹⁹⁴⁰ ¹⁹⁴¹ ¹⁹⁴² ¹⁹⁴³ ¹⁹⁴⁴ ¹⁹⁴⁵ ¹⁹⁴⁶ ¹⁹⁴⁷ ¹⁹⁴⁸ ¹⁹⁴⁹ ¹⁹⁵⁰ ¹⁹⁵¹ ¹⁹⁵² ¹⁹⁵³ ¹⁹⁵⁴ ¹⁹⁵⁵ ¹⁹⁵⁶ ¹⁹⁵⁷ ¹⁹⁵⁸ ¹⁹⁵⁹ ¹⁹⁶⁰ ¹⁹⁶¹ ¹⁹⁶² ¹⁹⁶³ ¹⁹⁶⁴ ¹⁹⁶⁵ ¹⁹⁶⁶ ¹⁹⁶⁷ ¹⁹⁶⁸ ¹⁹⁶⁹ ¹⁹⁷⁰ ¹⁹⁷¹ ¹⁹⁷² ¹⁹⁷³ ¹⁹⁷⁴ ¹⁹⁷⁵ ¹⁹⁷⁶ ¹⁹⁷⁷ ¹⁹⁷⁸ ¹⁹⁷⁹ ¹⁹⁸⁰ ¹⁹⁸¹ ¹⁹⁸² ¹⁹⁸³ ¹⁹⁸⁴ ¹⁹⁸⁵ ¹⁹⁸⁶ ¹⁹⁸⁷ ¹⁹⁸⁸ ¹⁹⁸⁹ ¹⁹⁹⁰ ¹⁹⁹¹ ¹⁹⁹² ¹⁹⁹³ ¹⁹⁹⁴ ¹⁹⁹⁵ ¹⁹⁹⁶ ¹⁹⁹⁷ ¹⁹⁹⁸ ¹⁹⁹⁹ ²⁰⁰⁰ ²⁰⁰¹ ²⁰⁰² ²⁰⁰³ ²⁰⁰⁴ ²⁰⁰⁵ ²⁰⁰⁶ ²⁰⁰⁷ ²⁰⁰⁸ ²⁰⁰⁹ ²⁰¹⁰ ²⁰¹¹ ²⁰¹² ²⁰¹³ ²⁰¹⁴ ²⁰¹⁵ ²⁰¹⁶ ²⁰¹⁷ ²⁰¹⁸ ²⁰¹⁹ ²⁰²⁰ ²⁰²¹ ²⁰²² ²⁰²³ ²⁰²⁴ ²⁰²⁵ ²⁰²⁶ ²⁰²⁷ ²⁰²⁸ ²⁰²⁹ ²⁰³⁰ ²⁰³¹ ²⁰³² ²⁰³³ ²⁰³⁴ ²⁰³⁵ ²⁰³⁶ ²⁰³⁷ ²⁰³⁸ ²⁰³⁹ ²⁰⁴⁰ ²⁰⁴¹ ²⁰⁴² ²⁰⁴³ ²⁰⁴⁴ ²⁰⁴⁵ ²⁰⁴⁶ ²⁰⁴⁷ ²⁰⁴⁸ ²⁰⁴⁹ ²⁰⁵⁰ ²⁰⁵¹ ²⁰⁵² ²⁰⁵³ ²⁰⁵⁴ ²⁰⁵⁵ ²⁰⁵⁶ ²⁰⁵⁷ ²⁰⁵⁸ ²⁰⁵⁹ ²⁰⁶⁰ ²⁰⁶¹ ²⁰⁶² ²⁰⁶³ ²⁰⁶⁴ ²⁰⁶⁵ ²⁰⁶⁶ ²⁰⁶⁷ ²⁰⁶⁸ ²⁰⁶⁹ ²⁰⁷⁰ ²⁰⁷¹ ²⁰⁷² ²⁰⁷³ ²⁰⁷⁴ ²⁰⁷⁵ ²⁰⁷⁶ ²⁰⁷⁷ ²⁰⁷⁸ ²⁰⁷⁹ ²⁰⁸⁰ ²⁰⁸¹ ²⁰⁸² ²⁰⁸³ ²⁰⁸⁴ ²⁰⁸⁵ ²⁰⁸⁶ ²⁰⁸⁷ ²⁰⁸⁸ ²⁰⁸⁹ ²⁰⁹⁰ ²⁰⁹¹ ²⁰⁹² ²⁰⁹³ ²⁰⁹⁴ ²⁰⁹⁵ ²⁰⁹⁶ ²⁰⁹⁷ ²⁰⁹⁸ ²⁰⁹⁹ ²¹⁰⁰ ²¹⁰¹ ²¹⁰² ²¹⁰³ ²¹⁰⁴ ²¹⁰⁵ ²¹⁰⁶ ²¹⁰⁷ ²¹⁰⁸ ²¹⁰⁹ ²¹¹⁰ ²¹¹¹ ²¹¹² ²¹¹³ ²¹¹⁴ ²¹¹⁵ ²¹¹⁶ ²¹¹⁷ ²¹¹⁸ ²¹¹⁹ ²¹²⁰ ²¹²¹ ²¹²² ²¹²³ ²¹²⁴ ²¹²⁵ ²¹²⁶ ²¹²⁷ ²¹²⁸ ²¹²⁹ ²¹³⁰ ²¹³¹ ²¹³² ²¹³³ ²¹³⁴ ²¹³⁵ ²¹³⁶ ²¹³⁷ ²¹³⁸ ²¹³⁹ ²¹⁴⁰ ²¹⁴¹ ²¹⁴² ²¹⁴³ ²¹⁴⁴ ²¹⁴⁵ ²¹⁴⁶ ²¹⁴⁷ ²¹⁴⁸ ²¹⁴⁹ ²¹⁵⁰ ²¹⁵¹ ²¹⁵² ²¹⁵³ ²¹⁵⁴ ²¹⁵⁵ ²¹⁵⁶ ²¹⁵⁷ ²¹⁵⁸ ²¹⁵⁹ ²¹⁶⁰ ²¹⁶¹ ²¹⁶² ²¹⁶³ ²¹⁶⁴ ²¹⁶⁵ ²¹⁶⁶ ²¹⁶⁷ ²¹⁶⁸ ²¹⁶⁹ ²¹⁷⁰ ²¹⁷¹ ²¹⁷² ²¹⁷³ ²¹⁷⁴ ²¹⁷⁵ ²¹⁷⁶ ²¹⁷⁷ ²¹⁷⁸ ²¹⁷⁹ ²¹⁸⁰ ²¹⁸¹ ²¹⁸² ²¹⁸³ ²¹⁸⁴ ²¹⁸⁵ ²¹⁸⁶ ²¹⁸⁷ ²¹⁸⁸ ²¹⁸⁹ ²¹⁹⁰ ²¹⁹¹ ²¹⁹² ²¹⁹³ ²¹⁹⁴ ²¹⁹⁵ ²¹⁹⁶ ²¹⁹⁷ ²¹⁹⁸ ²¹

Innocentius.

Barulau matus Arina

Deffinition quod hab. fiat ob denegatum a sensore, sicut

luc. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 84

dem narratur continens ad ~~hanc~~ Nationem Germanicam quod est de actione

ine Munus a Continentibus et Insulanis gerendum. postulanti-
bus

invenitibus libello Supplicis in eam rem porrecto, ut electio proxime futura

operatoris modo et more sententis obduato fiat, etiam si in operatore insulani

... *... digne d'être inscrite* ...

1218 nactibus, audito quoque procuratore generali universitatis,

in his etiam Insularibus absq^{ue} prejudicio aut diminutione perueni

... in bono parit ita decretum ut proxime futura dicto fine mon...

actum? sus. pany. continetur. Ad rursus vero planum. In documenta quibus

partes continentis Serum inuicem commiscere

volung. Khatu a 20. 1800.

Pour
feuille de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

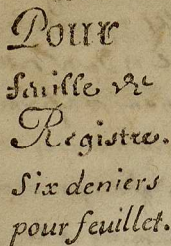
Die 1re Aprilis habitis comitis ordinariis Deputatorum Universitatis quibus in
Grassino interfuerunt de Decani, Procuratorum et Officarij, i. placuit
reddendis rationibus coram Academia proficere diem 22um huius mensis. 2.
eam partem prati quae contingit pratum quod nunc est dñi de Guengand
intra septa nupta facta a Redemptionibus Regiorum vestigalium et vram publicam
qua tunc ad sequantem inter pratum et pratum predictum dñi
de Guengand, locari alicuiam conditori quam coquis sibi potest audire
ad novum annos. 3. placuit quoque cum predictis Redemptionibus Regis
qui adicula in fundo Academico inonsulta ipsa Academia adducantur,
transigi; ante tamen exigendum ab ipsis Indumentum seu Sordidum ab
ipsis signatum qua constet quid et quantam partem prati et Academici sibi
tradi postulet. Innotuit Quodam coram rem istam percurere,
notioremque faciat Academiam die quo reddet rationes et 3. supplicat
est pro litteris Nominatis nos Jacobi Gibault de Condray Clerici
Canonici. et admissus est.

Die 16. habitis comitis extraordinariis in Grassino Delegatorum seu
Deputatorum Universitatis lecta sunt litterae Regiae quas patentes vocant
a professoribus et protogis Nauarriae et sorbonicae omnes obtento curiaque
parisiensi parlamentum oblatae ad inserendum etatis publicis, quas ante
tamen curia de die 21. martij proximi elapsi lato votum cum
Rectore et quibus Universitatis communicari. Tales autem sunt illae litterae.

Je vous parlai de ce jour Roy de France et de Navarre a tous ceux qui ont
pu être en votre salut. L'affection que nous avons pour l'avancement de nos
de lettres, et la considération que nous faisons de ceux qui professent en notre bonne
ville de Paris nous ont obligé de nous faire reporter le 24es des Statuts
de la Reformation de l'Université faite en l'année 1598. et l'art 17. de
l'addition faite aux mêmes Statuts en l'année 1600. par l'ordonnance de
notre port en tel sens, que pour éviter plus d'apparence à enseigner les
lettres, ceux des Maîtres et Arts qui auroient enseigné publiquement en un
Collège ou autre pendant 7. années continuelles sans interruption et sans fraude
seroient préférés à tous les autres bacheliers dans le droit de Nomination,
excepté les Docteurs en Théologie seulement. Et par l'autre il est dit qu'il
seroit aux qui auroient obtenu une réputation ou par leurs lettres pendant
sept années seroient compris pour la Nomination aux Professeurs d'aucun
même privilège que les Rois qui auroient enseigné pendant nombre d'années,
l'equel privilège nous désirons confirmer, expliquer et augmenter comme
nous avons déjà commencé de faire par notre déclaration du 27. Juin 1648.
Et comme il nous a été remontré que l'on avoit omis de comprendre
dans ce privilège les professeurs en Théologie, quoy que la science qu'ils
professent soit la plus noble, la plus importante et la plus utile pour l'Eglise,
nous avons estimé qu'il étoit de l'honneur et du bien de notre Université
d'y ajouter ce même privilège aux professeurs en Théologie, comme

il a été établi aux principaux des collèges de Paris, et qu'il n'est point bon d'autant
moins de conséquence que l'exercice de la théologie ne se faisant avec célérité
que dans les deux Maisons de Sorbonne et de Navarre, l'auteur ne
s'en communiqua qu'à peu de personnes. **Arresté** en outre
considération à ce nous mouvant de l'abus de nos collèges et de nos
fruits, pleins puissons à autorité Royale. Nous avons confirmé
confirmé par nos lettres Signées de Notre main l'art 54 voulons et nous
plait qu'ils soient exercés selon leur forme et teneur, et conformément
à ceux des Maisons et arts qui auront enseigné publiquement et les
principaux qui auront joui d'une réputation en l'École célèbre de
leurs universités pendant 7. années continuelles sans interruption et sans fraude
soient professeurs d'angle droit de Nomination à tous les autres grades qu'ils
que plus anciens en degré, excepté aux Docteurs en théologie, contre
lesquels leur professeur n'aura point de lieu. Et outre nous avons ordonné
declairé, disons et declairons, voulons et nous plaît qu'à l'avenir les professeurs
en théologie de la maison de Sorbonne et de celle de Navarre, seulement
en leur université de Paris qui auront enseigné et regenté publiquement
la théologie dans les Maisons durant l'espace de sept années continuelles
sans interruption et sans fraude jouiront d'un grand privilège que les
professeurs aux Arts par professeur à tous autres grades qu'ils plus
anciens, excepté aussi les Docteurs en théologie seulement, sans réclamation
que les Docteurs puissent empêcher l'effet de la présentation des professeurs
en théologie ou aux arts, à moins qu'ils ne soient les plus anciens grades
de leur degré supérieurs qui auront droit aux Bénéfices, et en cas de
concordance entre les professeurs aux Arts et les professeurs en théologie
voulons que le plus ancien grade d'entre eux soit préféré suivant la
priorité de la Nomination. Et Donnons en mandement à nos Amours
seigneurs les gens tenans nos Cours de Parlement à Paris pour eux faire lire
publier, enregistrer, garder et observer sans y contraindre ny souffrir qu'il soit
contraindre, nonobstant opposition, impetition, ou appel, et en cas de
contraindre, auxquelles nous avons dérogé et dérogerons par nos lettres
tel est n'importe. En témoin dequoy nous avons fait mettre le présent
par. Donné à Paris le 33e jour de Juin l'an de grace
1676. et de Notre Règne le 33e Signé **L. Roy** et sur le reply par le
Roy Colbert et scellé.

Arrêt du Sénat-consulté. Vu par la Cour les lettres patentes
du Roy en forme de déclaration données à Paris au mois de Juin
dernier Signées Louis et sur le reply par le Roy Colbert, et scellées sur
simple queue du grand sceau de France, par lesquelles et pour la cause
contenue de sesseigneurs nous avons confirmé l'art 54 des statuts de
la Réformation des Universités de Paris en l'an 1598 et le 17. de l'addition
aux mêmes statuts de l'an 1600. et luy permis qu'ils soient exercés selon
leur forme et teneur et conformément à ceux des Maisons et Arts qui
auront enseigné publiquement et les principaux qui auront joui d'une

reputation un College celebre de la universite pendant sept années continuelles sans
intermission et sans fraude, souven presens dans le droit de nomination a tous les
grads, quoy que plus anciens en degre d'age, aux docteurs en theologie, contre
lesquels l'ay presb. n'avoit point de lieu. Outre d'autres, veulx luy plain
qu'il auroit les Professeurs en theologie de la maison de Sorbonne et de celle de Navarre
seulement en la universite de Paris qui auroient privilege et privilege publicques
la theologie dans la maison d'Orleans durant l'espace de sept années continuelles sans
intermission et sans fraude, ainsi que d'un autre privilege que les Professeurs aux
Arts par presb. a tous gradz quoy q'plus anciens, seroit aussi les
docteurs en theologie seulement, sans nul autre q' les docteurs puis
empreser l'effe de la presb. des Professeurs en theologie ou aux Arts
a moins qu'ils ne soient les plus anciens gradz de ces deux colleges qui
auroient droit aux benefices, et de ne pouvoir entrer d'aucun presb.
aux Arts et des Professeurs en theologie, veulx les seign. Roy que le plus
ancien gradue d'entre eux soit presb. suivant la priorite de sa nomination
ainsy q'plus au long le continera les lettres de la cour adresses
Roy et des Professeurs de theologie de la maison de Sorbonne et de Navarre
affir de publication en la declaration signee par les seign. Roy
conclusions du procureur genl du Roy, sur le rapport de M. de la Bouche
en son conseil. La four avant q'ordonner l'ordonner de la lettre
ordonne a ordonne que les seign. Roy communiq' au Recteur et supports de
la universite de Paris pour donner sur iceux leur jugement ou y dire
quelconque bon ou mal semblant pl ou fuir rapport et communiq' au
pre genl du Roy et de ordonne q' de raison. fuir en parlant le 21.
mars 1576. signee Jacques. Signee a M. le Recteur le 16. avril 1576.
placuit autem super ea re quod magni est momenti, consulti patres universitatis
die Luna proxima qua ven. 20. aprilij.
Deinde auditus est. Guillel. p. primarius Collegij Burbonij super statutis
Collegij quod fama sua infringi. Ille autem dixit esse duodeni omnino Burbonij
quorum nonnulli student, alij minime aut saltem profectone, unus maxime
nomine Digne d'Allexis nec student nec student possit ob incapacitatem esse
quoy qui aut raro aut nunquam intersit Missa collegiali; proinde dicit le
Bloys et Gualois de quorum alter dicit se negare ad studentem et in qua facultate
postea auditus est. Bernard Dufast, antiquus cuius Collegij Burbonij.
idem dicit quod primarius, ad quem potius annos Burbonij nomine Campagne
non comparere, velut nuncup. ne sibi poena imponatur ob contumaciam
quibus ab eo affectus est.
3. interrogatus produxit Digne de suis studiis fuisse est ingenius per a duobus
annis ex quo Burbonij est, nec student nec studentum student, sibi tamen
esse in animo student, sed morbo impeditur, non potuisse exipere lutionem
professum Academicum, petijt induci sibi ad sex menses, esse
donum propter excipiendo lutionem philosophicam.
Renatus Gualois fluxicis dixit se a sex tantum mensibus Burbonij esse, in
facultate Medicinæ student, id declarasse suo primario.

Le Blais d'hyeronimus itey fleceinsij dixit se a secedens mupibus Bursarij ^{41.}
 anno uno opibz d'hyeronimus, nunc vero iuri suu sub ch. Baudon Antiquarij
 idq paratus probare h'eronimis suorum professorum. interisse Missy in d'um
 offiis.

Die 18. habita sum ^{in gratia} Comitia selectorum facultatis Artium, in quibus lectus
 est libellus supplex est. Michaelis Morus postulantis sibi decanatum
 Nationis Germanice ad iudicium propro absentiis est. Joannis Merrier
 Gymnasiaris Maasiani, nunc furiis parochia s. Germani Antiquarij
 aut saltem decani locum assignari, donec lis dum ob reg. intentum
 de iura fuerit. Rem quoque exposuit est. petrus Jandel eiusdem Nationis
 procurator, in quid nupris Comitibus acciderit ob negotium illud decanatus,
 nolente quippe est. patris Hiffenar ut predictus Morus locum occupare
 decani nomine Regentis. Deinde predicti Morus et Hiffenar suam
 causam exhibere petierunt. Hiffenar quidem rem remitti ad furiam
 Parisiensem; Morus vero a d. Rectoris et selectis iudicari vult. Controversia
 solvere debet decanus interim, donec lis p'emptorio iudicio de iura fuerit,
 nequid turbatur accidere de iura in Comitibus; idq de iura habita
 ratione et iudicio disciplina absq tamen p'judicio iuri partibus.
 Iussis illis et alijs Eronibus eiusdem Nationis exire, quomay comprehensus
 illis in duas quodammodo diuisos esse partibus, re fusi ex parte reij funde
 mentis clare et p'prie positis dicta sunt sententia in furi modum. Videri
 decanatus controversia vindicias addiri oportere et addito sum est.
 Michaeli Morus absente est. Joanne Merrier citra p'judicium iuri
 partibus in Senatu inter est. Merrier et Hiffenar p'udentis, citra quoy
 p'judicium iuri est. petri Jandel etiam Regentis de antiquitate Argentore
 cum predicto Morus contendit. Et ita a d. Rectoris conclusus.

Die 22. habita est apud Maturinenses Synodus Beneficiationis vniuersitatis
 cui pauci interfuerunt propheta quod dies stata non erat. Interfuerunt
 tamen est. petrus Verner Licentatus et orologus et Gymnasiaris
 Turonensis et Joannes Dongs Termanis Professor in Haruano Capellani.

Die 25. in Gratiu Bursarij Collegij Bajoris prae vocati se se d'itum
 apud Ampl. Rectorem hora 8 matutina. et per ordine interrogati n'p'pon
 diuine. Joannes Maubourger Senomaniensis dixit se ab anno Bursarij esse
 Hologio nunc opibz dare, nec tamen Magistroy gradus adeptus tamen
 binum philosophum sub Academico professore dno de p'ual conficij.
 Examinatus vero de humanioribus litteris, Logis, p'prie, metaphysicis
 imo et de Hologis luculento probauit se tempus et par est in singulis
 diligenter contriisse. porro ei injunctum est intra festum s. Joan Baptistae nunc
 se laurea Magistrali insigniri.
 Jacobus Fourmaux Senomaniensis dixit se a Remigialibus prozime elapsis
 Bursarij esse, et sub est. Mausel in eodem Collegio p'io professore
 ab iure cursu induisse et actu etiam studere. Examinatus ampl.

POUR
Fauille de
Registres.
Six deniers
pour feuillet.

humanioribus litteris quatuordecim Janssen, super philosophis, non ad eo bene.

Antonius le Marquis penomaneus Mag. in Artibus nunc studij rebus Historiis
apud Sorbonam a localibus, de Historiis satis bene respondit.

Jacobus Martin penomaneus dixit se litteris humanioribus operari dare
in Haruno sub ch. penardentio, superiori anno in ultra eiusdem
lecturam audisse. aris est proficere et ingenium esse moribus.

Renatus Gallois flexiensis dixit se Medicinas operari dare. moribus vero
debuisse prius Magisterium in Artibus consequi quam studere in superioribus
facultatibus dixit se in de re ante non fuisse ad montem, et anno proximo
futuro perit varaturus. Quidam in periboneis explicavit non male.
Jannes Dela Campagne Andegavensis dixit se a sex annis Bursum esse,
se lauram consecutus Magisterium, nunc vero Historiam varare, in qua satis
proficere videtur, et Latine plurimum exposuit non male.
Franciscus Dela Barre Andegavensis a sexdecim mensibus Bursum studet sub
ch. Jo. Duthamel in physica rebus philosophis, de quibus interrogatus
optime satisfecit, item et super expiratione studij.

Die 24. habitis in Guginio Selectorum facultatis Artium Comitibus actus de
negotio Nationis Gebanicae multa capita continente. Imprimis plerumque sanjay
actum nec ad Nationem remitti quoniam diuisa est in partes varias probumque
animi alienati. Nominati vero qui exipiant conclusiones et ad Tribunal
repleam. M. Franciscus Barbier protradit et Antonius G. antiquus
Barralaureus. Deinde impraesentiarum decretum ut quod ab Artium facultate
prescripta sunt statuta, ab his observentur, illud vero praeteritis quod de
Tutorio factum est in Comitibus Maturumque. Ita conclusum.

Die 2. Maij habitis in Guginio Comitibus mensuris Deputatorum universitatis
quibus cum D. Rectore interfuissent omnes Decani, Procuratores et Officiares.
1. auditi supplices pro litteris Nominationis istius, M. N. Nicolaus Rubinet
parisiensis Barral' G. Adrianus leus Acolyphus suegionensis. Canonius B.
Marin de Tourette in die Gueffon.
2. rursus ratio deliberationis Patronorum universitatis circa privilegium a Historiis
professoribus qui pro septem annis continuantur profecti subiri, obtentum. placuit autem
nem istam cum facultatibus et Nationibus communicari cumque per hunc ad D.
Rectorem referri.

3. retulit D. Rector examinatos a se fuisse Bursum collegij Bajorensis, et quomodo
nomina superscripta sunt optime satisfecisse, saltem maximam partem. Actum
duobus dignis Dublois et le Bois qui nondum subibunt examen. placuit illis
duos vocari et examinari in proximis Comitibus Deputatorum universitatis.
4. deliberatum an expediat alium Manipulum seu Conduccionem Ius obuentum Chetalan
quod Laudimiarum vocant, mancipare. placuit utenseri nuntius domorum
Academiarum et provisionum, id est negotij missi scriba commissus, cui et istud quoque
commissum est Manipulum si se obtulerit, audire utque ad promerit nuntius
5. placuit ut deinceps quotiescumque redduntur rationes accepti et expensi a Quodam ex
Academis, ab eo confirmatur unus Lapis de Observationibus suis Chetalan
Laudimiarum iuxta priorem scribam sed ad alium, cui demandatur ut prior

de se advenire. O. planum rogari est. Francijus le Barbier proinde
et proinde lites quo supradicta Universitati sustinenda cum virgenda, ijs ad singula
comitia venia ordinantur quo in statu no potuim, honorario non sustinuit.
auditis Hibernis, quia proterea ad Deputatos Universitatis non servatis
formulis et ordine iudicario, planum compendiarium causam in
adornari iuxta sanctionis Regiae.

Die 18. Maij habitis in Greginaco Comitibus Extraordinariis Deputatorum Universitatis
D. D. Durani Facultatis
Juris Canonici retulimus iuris
Facultatis placent, ut privilegium
de offitio Professoribus oblatum
venerat. Medico decessit dixit
Academici viris in iungitur ut apud D. le Boest ventilatio fieri vel
nonduum iuris ius consultum
facultatis. Deinde D. Darvill

controvertit: quam in rem nominatus ab Universitate D. Genue in
peritum et Expertum. 2. actum de quadam codicilla in iuratu adfinita
a Redemptoribus Regionis rectagalius. nominati D. le Barbier et Janall
qui Redemptoris illos renuntiam, et ad proxima comitia referant
B. conclusum in D. Chupel patronus litem in iuratu pendente apud D.
palluam contra D. Palaisseau et Indrumata rursus non finit.
4. quoad partem illam proati quo olim a D. de Gadagne emptus
planum. consulit patronos. 5. Acti de Bursanis Collegij Bajorchis nomine
Digne Duplessis petijt, si in Bursa tempus indidit utq ad Remigialia
quo tempore possint in eam regnam, id q imponi ei iudicium.

Die 21. habitis Comitibus Selectorum facultatis Artium apud Amp. D. Rectorum
actum 1. de Nunciis Redemptoribus ijsq Academicis qui ad Tribunal quod vocant
Sancrum Regiam vocati sunt quasi Nunciatus exebant Regios. Cuius Causa
Cognitores aium ijs D. Turbot de Plerr. planum ita postulantes Nationis
Gall. promissibus rogari ampl. D. Rectorum ut assumptis Comitibus Huaran
ani Collegij primariis prout in iuratu D. Noel. predictum D. Surgot adra
Causam q istam ei commendet. Nam postulatum et inductum Nationi prout
supplicanti quo similem habet in iuratu Causa lites.

2. actum de prius ijs septennij in professione Historica quod doctorum
Sorbonis et Navarrii a Regis oblatum. planum in iuratu consulit Nationem
ad singulos promissorum.

Die 3. Junij habitis in Greginaco Selectorum facultatis Artium Comitibus doctorum
libellus duplex est. Michaelis Morus expostulans ad iudicium est. petimus poenis
Hibernis quod sprete autoritate decretorum facultatis Artium, quibus ipi supran
Nationis Germanicae coarctatus absentes est. Joanne monier qui de decessit
nominatus est. patris Hiffonnan in cura de eodem officio cunctand, standum
videndum ad iudicium q ausus est in nuperis Comitibus predicto Nationis apud
Maturinus, die 24. Maij habitis, sine titulo, sine toga, sine pilis Academicis
Durani locum occupare, petentisq providere predictum poenis plebi poenis Academicis.
Quos libellus ius iussit ampl. D. Rectori committunt diemq diu predicto poenis
non ita vademurum ad iudicium, audito promissum Generali Universitatis, visumq
predictum poenis dignumq reponsionem, iuramq idcirco planum ad hoc mense
omni suffragio tam actus quos iussit omniq formula privari.

feuille de
Registre.
Six deniers
pour feuillet.

[illegible]

Super 2° quod est in fluo diei 16. predicti mensis et anni, ubi scribitur Summa omnia
apparente duobus tantis reclamantibus approbatam fuisse fluo ad factam in gratiam
Hologiarum professionum, reponi debere verba ista, reclamantibus duobus qui tunc
addam professionibus.

Super 3° in fluo diei 20. Jan. 1676. ubi Tirocinium reuocatur ad sex annos, vultus
fluo illam habere vim statuti, itaque quisque illud infringens sine dolo
quod junior, 1670 facto expellatur a dolo, decretum unanimiter Tironum illius
sexennalis nullam habundantiam offerat rationem, standum iudicio facultatis etiam quia
illud pluries tunc deservit, lato etiam apud Matrimonium decreto Bre
16. Decemb. 1675. Et quod idem legimus scribit in supradicta fluo Natus fons
declarasse de David et Michael non posse tanquam legitimis Superioribus
Communitatis provincie Lagunensis, et proinde nihil ipsi aut alteri esse
soluendum de proveniunt personis D. Rogat Omoles defuncti, nihil resurgit
proiudicium seu damni Nati posse accideret, quoniam ad decreto a Exprobatore Urbano
die 28. Feb. 1676. lato rursus eis adjudicatum predicto Davidi saltem quod
standum possessionem

Super 4° quod legitur in fluo diei 6. Feb. 1676. de Donationibus, quoniam lis pendet
in protorio Urbano, cadere visum est nihil statui debere

Super 5° in fluo diei 17. Martij proxime elapsi contentio, ubi sit scribitur,
Normani vero qui ab initio fuerant causa istius controversie noluerunt
ea excubula ullatenus immutari. Visum est de hisse ipsius arbitri

istis contumaciosis erga suos iudices abstinere, evata transactiones
initas apud Arismont et des Jours Notarius Regius die 19 Junij 1673.
qua id expresse cautur, ne quis quid iniuriarum in quinquaginta scribis aut
proferat. Et quod in eadem fluo mentionem facit dispensationis a professionibus
Iste postulata, quod negotium resolvant alij Promotores ad Nationem
accedendum, scribit illi de non demerimus ad suum, visum est non
debuisse arbitris istis vti autoritate privata

Super 6° in fluo diei 28. Martij proxime elapsi, in qua planius servatur
ius sum contententibus, quoad alternationem Munibus, ubi scribitur Glesianus
falsa ista et inepta quas solus ex cerebro du Boulay addita sunt, et planius

dicta verba ista, ut pote falsa et iniuriarum, decretum enim quod in die
factus est a facultate etiam esse factus, tales ab ea agnosci, atque ad
plurendam famam arbitratum visum est ipsius ad sex menses omni suffragio
tam activo quam passivo privari debere. Similiter quod ad diei 8. Jan.
Aprilis ubi agitur de electione ex petri Jandoe in promeritum Constant.
Natus scribit Glesianus ideo se annuisse proprio postulatum Ampli de Rectoris
verba illa delenda esse reponendam, ista proinde fluo facultatis archiepiscopi die
28. Martij proxime elapsi idem, qua decretum est ut ab ipso proiudicio aut
diminuere iuris partem pro bono parij proxime futura electio fieri more
consueti.

Super 7° ubi quod idem Glesianus omnia in Acta refore sua Natus
Conventionem defunctis inter Gallianum et Germanum Natus a suis
Deputatis eandem pro bono parij factam, quare ipsius Nationis

Pour

feuille 12
Registre.

Sic deniers
pour feuillet.

propositum a cui nemo prorsus reclamavit, planius proximis Comitibus eiusdem N. aut pro utraque
conventionem a Ch. Glessan in Acta non relata, tametsi ab eo publicis lectis, et approbata
communitate, in eum legi a Ch. Petro Jandst nunc procuratore ab eo in Acta
refertur, nec deinceps dubitandi locus.

Super eo ubi quod totius agitur quod de aliorum viribus continentium et Insularum
ad eum ubi capienda, ita unanimiter decretum est, standum esse veteris statuto
26. Maij 1531. multis confirmato, Decretis facultatis etiam pluribus,
Transactio nonnulla anni 1673. apud Notarios inter, ad hoc aliorum virum

inter continentium et Insularum pro consuetudine factum usurpata esse
reliquos observandas. Decretum pariter super conscriptione consuetudinum
eiusdem N. aut, nullius esse habundantius magis quam non fuisse subscripta a
Decano, et duobus vicariis, et tribus antiquioribus, uno scilicet tribus continentium,
alio tribus Insularum, qui Comitibus in quibus facta sunt, in hoc sunt.

Postremo ut sua singulis Nationibus autem, quemadmodum ab eis aut observantur
statuta universitatis facultatis Actum, singularem quod
Nationum decretum suorum legitime factas, a finibus seu Nationibus quas
observant, et si quo casu contraveniant, standum esse iudicium
votum, provisionum fieri debere. Qui autem promittit, scilicet et volens statuta,
decretis et suorum supramemoratis refugati fuerint, seu contra de suffragium
habuerint, ut ipso facto omni suffragio actum et passio omni portula privari
oportere. Et ita ab Ampl. D. Rectoris sui conclusum

Die 16. eiusdem mensis conveniunt apud Ch. Rectorem Universitatis et Magni Magni
Collegiorum ad deliberandum super privilegio a synodis professoribus obtento,
in remissa deliberatio ad diem 22. et postea singuli suos Vicarios consulere.
Eodem die 22. apud eundem. Rectorem comparuerunt, nempe Itarrumani
Lecconari, et Sarratorum, Gibuasiari, Montani, Gressinari, Odunsi, Laudon.
Cardinalitij, Goltzari, quorum nonnulli suorum Collegiorum, et aliorum scripto
tradiderunt, alij se paucos intra dies traditura pollebant, cum ad

Die 23. habitis Comitibus Rectoris in pensylvia matutinis promotionis et supplicium
Carolus Cornu Compendius die Burgion. discipulus et Levesque p. p. p. p. p.
in Burgundio sibi non obesse ad Laureum Magistralis constitutionem, quod nomen suum
pro universis proceptoris omnium sic in duobus Catalogis promotionis anni p. p. p. p.
sequidem in postea professoris huiusmodi sic in Gymnasium et aliquos alios in p. p. p.
agendum se fuisse in schola Burgundica, ad hoc petiti sibi indulgenti ad mitti ad
examen Candidatorum Baccalaureatus etiam. Supplicium quoque et Remigij Dure
Sensor non. Nat. Gall. aient se matutinis suis N. aut Comitibus prohibere con-
scribere huiusmodi huiusmodi quod conserenda cum deinceps fluit, id est arguti
rogant D. Procuratorem ut in se suscipere p. p. p. p. p. tamen ipse sententia
facultatis etiam Sensor renuntiatus in et planis finis quod legi, et certis
statutis inter nonnulla personis illud dicitur continetur, et quod N. aut in communitate
actum. Dixit quoque ab eodem N. aut conclusum fuisse ut magis amplius et capere
ab Equitibus suis et. Antonio Gley reddantur cum Ampl. D. Rectoris et Sensor
non prorsus, causa ante ipso Gley simultatem ad eum prius, a quo tamen

se plane alienum esse professus est, id vero obesse non posse, cum ipse de statutis ⁴⁴
auditioni interesse debere providens petijt, fluctus istos irritas declamari. Adversus
Sententia Rectoris tamen latam et. Adversus Rectoris extorrem factus nihilominus
interesse debet predicta Naos Gall. Comitibus sa quibus postulamus expelli.
Item scribam du Boulay vetari conscribere sententiam que a proclama Artius
facultate fidebitur, quoniam sibi cum eo sit apud sacrosanctum Regis Consilium.
Super quibus Capitibus audito Procuratore generali Universitatis, consulti quosdam
duo quidem postulatus Scholasticis ad proxima Comitibus Gnatis remissum
Coner amplius considerari, alio duo indulgendum cum quibus conclusi et ampl.
D. Rector. De Negotio vero acti Remigio dures proinde providere
voluit irritas suberi fluctus Naos Gall. Normannia et Gub. manore, quia
procurator Gnatis postulantes ^{compensandam} amplius, ut visis fluctibus, statutis, actibus
Instrumentis, nec non Responsionibus et rationibus eorum quorum interest
suas in rem propositas fluctus citius edere possent, ad Tribunal Rectoris
remitti voluimus, nec ante reddi rationem quam id negotij plane intellectum
cum quibus conclusi D. Rector. De duobus alijs postulatis eiusdem dures
pertinentibus ad acti et. Adversus Rectoris et scribam, nihil Naos retulimus.
Postea Quatuordecim Electores acti. De Hault, Marguerite, Maxime
in tandem providito facto, deliberatum in consilium habita regredi in Comitibus
fusus Rectoris et Ampli. D. Rectoris Organo providiti De Hault Marguerite
et disicla laudato prerogativa, que prerogatio omnibus Nationibus gratia
fuit et concessa.

Dio 30. convocati ad acti Rectoris Gymnasiorum collegiorum facultatis acti
de negotio ad parvas ut vocem negotij proinde et. Absentibus acti
agitata ita consuevit. Causam suscipiendam alacritate, in consilium
assumendum D. de fortis, rogandos ad. le Barbier professor
Manspianum et du Boulay scribam Universitatis, ut Causa istius omnium
eius administrumque sine off. promotorum. Contributio pecunie summa
comparanda ad sumptus et impensas necessarias, seu ex corario Nationum
seu ex redditibus donativum, seu ex alio fundo. atque idem tractatum
D. Rector, in omnibusque procuratoribus Nationum convocatis, cum de re
cum illis communem.

Dio 2. Julij 1660. habitis in Grapino apud Ampli. D. Rectoris
Comitibus electorum facultatis acti, actum 1. de lite tandem
intendenda adversus parvum, ut vocem, Scholasticum modulatorum, ad
quam non opus sit Contributio pecunie. planum in factum consuevit
Nationum, ut singula examinem suos redditus, et quem fundum ad
Contributum conferre possint. 2. exposita est a D. Rectoris no professorum
Hologiarum qui privilegium septennij a Rege obtinuerunt. planum primo
quodque die consuevit Nationum ut expositi quo pacto priores, promissum
et Magni Magistri plurimorum collegiorum, qui ius habent donandi Hologiarum

Pour
 Feuille de
 Registres.
 Six deniers
 pour feuillet.

intelligunt Actis Capitularibus nec productis privilegiis in Acta Curiae referantur,
 an volumus ad eam causam accedere.
 3. actum de quodam libello supplicis portito a Romano Batez Cameracensi scolapio
 qui se ab examinatorebus etiam examinatus et laurea magistri fuisse
 donatus ait, nunc tamen propter nec litteras a Scriba Universitatis expeditas
 quia contradunt se Beneficentibus esse, providens duplicem sportulam pendere debere.
 propterea paratus esse se omnem pecuniam deponere, quantum plerumque deponi, donec
 intra ritibus temporis fides fiat rei quae libello exposuit, postulare vero in
 littera sibi a Scriba expendantur. Placuit praedicto Batez deponere
 Scribam litteras etiam idem. Et quia paratus est se profiteretur pecuniam deponere
 quantum opus esset tradere ad solvendum duplicem sportulam nisi quoniam interitus
 placuit auctor summus per eum apud Scribam deponi, nec ante ei reddi quum
 per litteras pontificias et possessionis inter Instrumenta constituitur, istius
 Examinis sui tempore nondum fuisse Beneficij de quibus et quarto. Donatus.

Die 3. Nicolaus Danson clibator et filius parisiensis receptus est a Natione Gallica
 nra Magnus Nuncius pro Civitate diei et Episcopo moravensi in Regno Moraviae
 vacante officio pro obitu petri Danson patris.

Die 4 Julij habitis Comitibus Ordinariis deputatorum Universitatis quibus cum d.
 Rectore in Gratia interpres omnes Erudites et Officiares. 1. Supplicarum
 pro lris Nominatione etiam. Joannes le Marquis Bajocensis, Guill. de la Croix
 Rotomagus. Dionysius Billard Carnotensis, Ludovicus Virides pbr Rotomagus.

2. exponit et. Franciscus le Barbier mensuratus fuisse partem istam prae
 Academiam quae occupant Redemptoris aetigalium Regionum. placuit auctor
 parisi quam auctor filii potest conditionibus in singulas corporales.

3. super compositione facta a praedicto le Barbier proyndito quod et. patris
 Hiffenian continens de Dirunatu cum et. etiam. Motus nondum potest sua
 Instrumenta a procuratore parlamentis recipere, sed in manus tradere ut
 ad Comitum referat, providens petens et compendiarium, ut sua Instrumenta
 producere possit, placuit proximis Comitibus in istum promptum rem illam
 definiendam esse.

4. super appellatione et. Jo. Giffain Hillemi Procuratoris Nat Gallicae
 a sententia Rectoris die 29. April. etiam. etiam. lata, audito praedicto Giffain
 ita et. petro Jand et nunc eisdem Nationis procuratore, conclusum male et pugnans
 ab ipso Giffain appellatus, restit et legitime rebus ab etiam facultatibus
 et nominatis duos viros qui contraria capita examinent.

Hic Comitibus solutis Ornatissimi Procuratoris et Nationum ad Ampl. d. Rectorum
 suarum Nationum deliberationem retulerunt hoc modo super duobus capitibus ad
 mitionem scolae et ad privilegia etiam. Procurator Gallicae Nationum
 suae ita decrevit, suscipiendam esse litteras admissas minorum scolae moderatorum,
 intendendumque ne litterae Regiae a professoribus etiam obtinere in Acta Curiae referantur,
 atque in istam rem paratissime complere pecuniam pro sua parte.

Procurator privatus Nationum suarum non obtinere quominus gaudere obtineat privilegio
Holographi, cuius obtentioni et confirmationi interduam Modestorum Collegiorum.
paratus peruenit summa confere ad res parvarum scholarum
procurator Normanniae suarum Nationum ita resque. lites suscipiendum
aduersus minores scholarum Nationes. Nominasse sex viros qui de tota
et eius aliorum Nationum procedit rursus. Similiter intendendum de
valore privilegii asserendum obtinere.

Germaniae procurator, Urgendahtus de minoribus scholis, velle de causis
suarum suorum iura sua canonica, Madini et facultati Artium. rationem
non posse impresentiarum quidquam conferre privatum in res communes
facultati Artium, quia undequaque observatur.

Die 12 Julij Martinus Laumont fuit d. Aubigay receptus d. annu
Ordinarius pro arce de Gien adio. subfide a m. Francisco Pasquie
procuratore Nat. Gall. iuxta contractum cum eo initum apud
st. Joan a sorini Notarios Regios die 27. Junij anni 1644.

Die 13. eiusdem mensis habita sunt comitia Selectorum facultatis Artium in
quibus actus maxime de eligendo vero de universitate et facultate Artium
bene merito, et in rebus agendis vultato qui curam suscipiunt lites intentanda
contra Minores scholarum Nationes, intercessionis prosequenda aduersus
Theologiae Professores qui de sententiis privilegiorum obtinentur. In eam rem
nominati d. d. Tournai, DuBoulay, Gely et Vibrier. Quod vero ad
pecuniarum contributionem attinet, placuit, quoniam ad Nationis Germaniae
eiusmodi et forte tempore nisi de suo contribuere possit, rationes huius ad
subleuandum sorinis suo impium, summas singulas suarum ex arquo conferre.

Die 24. Simon Vinam receptus est a d. Francisco Pasquie Nat. Gall.
procuratore d. annu ordinarius pro oppido de Rozen le Roy et la Luye
Dioec. Carnota. iuxta contractum apud st. Joan Notarios Regios initum.

Quod die 29. Julij an. 1646. habitis Selectorum facultatis Artium comitiis
in Grassinaco hora prima pomeridiana a M. Francisco Pasquie honorando
Nationis Gallianae Procuratore expostulatum est vna cum libello supplicis
aduersus eum Remigium Durem in eadem Natione Munus Lingonius excentu
porrecto, aientem ipso de tametsi rogatum et tantum non iussu a Natione in
pluribus comitiis capere et conscribere quas contingit fieri Conclusiones, id est
propter infidelitatem praedicti Durem, factamque ab eo famosi cuiusdam libelli
quem cum autore ipso ipseque Natio damnauit, publicationem et distributionem
nihilominus interpretatum a praedicto Durem superius, quas ipse lites vetitus.

Conclusionem conscripserat, cui ut subscripta, cum decernis. postremo sibi ab eo —
Quidam diem apud propositores urbani, id est factum non minus adere in
contemptum Rectoris Majestatis et dignitatis quam autoritatis Nationis; atque
idcirco petentes ut predicto dures omni alio tribunali interdiceretur, quod vel
aliis iudicibus adiret scripta etiam facultas a Rectoris dignitate ad quam
Causa episcopi dures prostrata publici remissa fuerat die 23. Iunii proxime
elapsi, ipsi poenis subiacere perjurij nempe et privatorum qui continentur in
Decreto Universitatis autoritate sua confirmato die 4 sept. an. 1666.
in damnum adiunctionem promissionis humiliter postulantes. Ex aduerso
audito predicto dures qui libens et volens cessit omnibus actionibus apud
alios iudices intentatis, quod et scripto testatus est hismautis concessio.
At Remigius dures Licentiatus Theologus Sorinus Sorbonicus et censor
hon. Nationis ad Libellum et. francisci Pasquier Procuratoris eiusdem
Nationis sibi significatum die 20. huius mensis Iulij repromissum
morari se quominus iudicium in ampl. d. Rectoris, Ornatissimum
procuratorum et virorum selectorum de presenti controversia de qua
vadamoniis dixerat predicto et. pasquier apud propositores urbani,
quod vadamoniis iuravit. Si dures censor hon. Nat. Audito quoque
procuratore generali qui petiit rem istam ex Legibus deponi, placuit
Decretum Facultatis etiam quod die 23. Iunii proxime elapsi latum
executioni demandari, iubens Partes contendentes Acta sua a Instrumentis
apud Procuratorem humiliter deponere viis visis et examinatis Statueretur
quod et re videtur esse statuendum. Quod v. d. M. Remigius dures —
Tribunal alienum adire scripto Rectoris, visum est ipsum subiacere debere
poenis in seipso diei 4 sept. 1666. contentis donec in somitiis maturius
die 14 Augusti proxime habendis publice satisfactio et perquam ornatiss.
procuratori Nat. hanc. se diei dixisset apud propositores urbani declarari.
Et ita ab ampl. d. Rectoris conclusum.

Die 1. Aug. habitis somitiis Ordinarii deputatorum universitatis in Grassinaco,
quibus omnes Proventus Officiorum interfuerunt, 1. Supplicarum pro lris
Nominatis et. Nicol. franciscus Delamur. Laudunensis, Rodulphus le
fournier Clericus Venetensis, Nicol. Robertus Hamonja Clericus Parisiensis,
Candus le Mannier Novodunensis, David Bellin Rotomagensis, Petrus Guerin
Sagunensis, Iacobus Lubrin Oranienensis, Iacobus Gallion Oranienensis,
Claudius le tellier Ambianensis, Iacobus Turien Clericus Laudunensis, Claudius
Dollon Clericus Aunensis, Iosephus poincon Catalaunensis, Robertus
Cassus Basoan. Iacobus Duchange parisiensis, frans. Buisson Rotomagensis
Garryus le fobure Clericus Liron. Guil. Beaugrand Clericus Ambianensis
Lud. Lehoux Clericus Oranienensis, frans. Carlemer pld. Ebroicensis
frans. Chemax Clericus, Agidius le Sueur Surgion. Rectoris

Carpentier Elvry Panjo d. Nivole Fourrier Jeanmme Guenne
Simon Ambian Moyen Papier Joan. Boffy Parfenis,

dix huit den. la Seuille

Joan Chalkou Saguerfi, Jauay Renou Joan. Guenot M. D. Onff
Guell. el. Nery, Ebroiky, Jo. Baptiste Lezier Rotomag. Lad.
palgus Ambianus, Michael Turmeau pbr. Senom. Ludoumy Cury
pbr. Laudun. petrus Hutte Clericus Senom. Sebastienus Trediguy
Laudun. Nivole Cheron M. D. Onff, Antonny d. Sixte Nobis

Lecturi
Lecturi en francis le Barbier proyndicus a se conuenter Vestigaliu
Regionis Redemptoris supio adicula ab is in fundo Academiis raptura
atq ab is promissam in singulas exapdas quinden libellumny sammay
placui exemplar cum is inuendi offeri cum conditionibus raptur, raptur
no va in re detrimenti quidquam raptur raptur.
3. actuli or. Darroles Quod coram Academiis de raptur a fratribus
Nosodoq quod de caritate nuncupatur, aientibus in animo sibi esse oromny
emere raptur in fundo Academiis, si modo velis vniuersitas totumny
nis quod Lauduniarum raptur, remittere soluto tamen integro pure
Indemnitas. placui is dem conditionibus cum is raptur quibus alij cum
is dem contractus est, cor est mediam partem Lauduniarum remissur
vniuersitates tantummodo.

4. Acte Mors et Jandel petibure sibi dicit a M. patricio Hiffonan
vadiuonij in rem deranatus lurny adjudicari, quandoquidem ab is ad
Tribunale Academiis vocati fuerant, nec tamen ille pro presentem raptur, nec
prostratis nec raptur raptur. placui in Raptur contendente sua instrumenta
deponam apud ch. francis le Barbier causa cognitoris raptur angar raptur
utq ille proximis raptur que die sabbati proxima sabbatuntur, raptur. placui
quoque raptur deranatus est Patricio Hiffonan signisrari, ne causam ignorantis
prostratis valuat. atq ita raptur.

5. M. Joannes Giffan nuper Promotor Constansgimo Nat. Germani
questus est de M. petro Jandel exprocuratore eiusdem Nationis in iudicio.
Lectus est illius libellus supplicis, quamquay a D. Hectore non subscripserat.
placui libellum illum Appellatoriis ab ipso porrectum reformari, et in eo
nihil continetur quod iniuriis ipse raptur raptur. Nominatus est D.
Moran, deranus facultatis chadina, apud quem deponam acta sua
Instrumenta partem raptur. Et ita raptur.

Die Martis 11. Aug. 1666. Hora octava matutina iuxta libellum supplicis
a ch. francis pasquier hon. Nat. Gual. Promotor Amp. d. Rector
porrectum, qui est eiusmodi, Franciscus pasquier hon. Nat. promotor
exponit Amplitudini vestre ch. Remigius Durey noua quodidie marginamenta
moliri aduersus Nationem Gall. Matrem suam, et raptur in nouas subinde raptur
raptur, exigendo raptur a plurimis eius raptur subscriptionem raptur

hon. Mre Durey, Remy Durey, Renseur de la Nation de France, leur a prouvé, un

2. Sits on low leafy twigs. Content, but noisy.

B. si l'ent durer ne laste a pas dy un pous l'indant d'une a pous l'indant d'une

4. c. n'avez le obliger assigner laq. Rq. si ne leur a pas ynté ou ne leur ynté pas

laquelle les libelles ont été le moyen d'être vus par un grand nombre de personnes.

But it's very venturesome to hang by your nose

[illegible]

Corps de l'Université. Les uns ont signé l'acte de l'Université. Les autres ont signé l'acte de l'Université.

His articulis subiunctis. Pro re Aradomix mfu

De la nature primitive et fondamentale de la vie humaine.

... Party is extremely so for ...

Prasquies Nov 1881

Nat gave me 8. ...
... .. Devan, ...

Supr. prob. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 8

Signature.

Sur le 2. art. a répondu cor. y devant qu'il n'eussent pu le faire n'y en eussent
contenu. Sur le 3. art. a dit ne rien savoir du content. Sur le 4. art. a dit
q'non. Sur le 5. art. a dit avoir répondu précédemment. Sur le 6. art. a dit ne
vouloir jurer en sa signature. Sur le 7. art. a dit qu'il voyoit bien q'cette
manière d'agir et de faire signer des particuliers sans accord public, et seditieux
Sur le 8. art. a dit ne s'en point souvenir. Lecture a été faite des articles y répondus
a dit y persister - et assigné - G. Paris.

M. L. ouys le v. affeur Barclier en q. de. y devant Professeur au
College de Beaumay y dem. a été d'environ 35 ans après avoir prêté serment
a dit sur le 1. art. q'le 1. duré lui a porté il va environ deux mois une
Rue p. assigner. Sur le 2. art. qu'il avoit le la Ruy. et qu'il y avoit remarqué
plusieurs choses tendantes a mettre la division d'angle de la Nation de France
Sur le 3. art. a dit q'le 1. duré lui avoit dit q'la Nation n'ayant donné
charge de faire un Recueil des conclusions, il devoit ayde pourvoir pour
remédier aux mutations qui s'y commettoient. Sur le 4. art. a dit qu'il n'
avoit qu'il lui porta le libelle et l'oblige de signer la Ruy. la 1. n'ayant
pas voulu signer de les raisons qu'il adites y devant, les duré retira le libelle
et ne le lui volut laisser. Sur le 5. art. a dit l'avoir leu et q' bien loin d'y
voir de la Nation, il y avoit injurieux et scandaleux a la Nation
Sur le 6. art. a dit n'avoir voulu signer la Ruy. de les raisons y devant alléguées,
et parmy ny mesurer les Procureurs et Juges ny les Avocats ne l'avoient signé
Sur le 7. art. a dit q'cette manière d'agir tend a troubler la Nation
Sur le 8. art. a dit ne pas se souvenir des noms de ceux qui avoient signé la Ruy.
Lecture a été faite des articles y répondus, y a persisté et assigné le v. affeur

M. René Durau p. Barclier en q. de la maison de D'Anvers y dem. a été d'environ 30.
ans après avoir prêté serment a dit sur le 1. art. q'le duré lui a porté la Ruy.
mentionnée aux articles. Sur le 2. art. a dit n'avoir leu la Ruy. toute entière, mais y
le 1. duré lui exposa qu'elle ne tendoit q'obtenir des commissions y demandées aux
Juges de la Nation. Sur le 3. art. a dit q'non. Sur le 4. art. a dit n'avoir ny
vu ny leu le libelle mentionné aux art. Sur le 5. art. n'avoir leu le libelle mais
qu'il voit bien q'le libelle renferme une grande division d'angle de la Nation. Sur le 6.
a dit avoir signé la Ruy. et n'avoir point vu qu'elle fust préjudiciable. alléguant
des signatures, a demandé du temps pour répondre s'il y avoit de la Nation
Sur le 7. art. a dit n'y avoir de la Nation de France q'd après luy pour des luy, q'd n'ont pas
bien informé des affaires, et ne peut répondre au Juge. Sur le 8. art. a dit avoir
vu plusieurs signatures, et ne savoir pas positivement qui sont mesqu'un d'eux.
Lecture a été faite des articles y répondus, y a persisté et assigné le v. affeur

M. Nicolas Martin p. Barclier en q. de la maison et société de D'Anvers y dem. a été
d'environ 32 ans après avoir prêté serment a dit sur le 1. art. qu'ouy, et qu'il voyoit q'
la Ruy. venoit de la part de la Nation. Sur le 2. art. a dit qu'ouy. Sur le 3. art. a dit q'
non, au moins positivement. Sur le 4. art. a dit q'non, mais qu'en suite les duré lui a donné
le libelle dans sa chambre a Sorbonne. Et sortant de la Ruy. de M. l'abbé Polon
qu'il lui avoit demandé une reconnaissance q'il l'avoit reçu, et q'ly Martin l'avoit signé
Sur le 5. art. a dit avoir leu le libelle et ne savoir pas après luy les affaires de la Nation, et dire
affirmativement s'il est utile au bien de la Nation ou non. Sur le 6. art. a dit qu'ouy, et q'
la Ruy. venoit de la Nation, et qu'il n'y a pas de signatures, au moins non.

Sur le 7. a dii rœ y demand qd' luy Royt est emane du corps de la Nation, il ne rend pas s'il a mani vœ
D'agir en son fustice, mais si d'ist autrui, quel la rend surtrage y contraire au regy -
d'ue de Nation. Sur le 8. a dii ne paye de soumettre du nom de ceux qui ont sign. Lecture
aluy faite de qd' articles y Responses, y a presté n' sign. e. Noelle

M. Bernard Colon professeur de Rhetorique. au college de la Marche y dem. aagé d'innuon
45. ans apres avoir presté serment a dii sur le 1. art. qd' luy dures luy a presenté un Royt
a signer, quel ne se soumet pas a quoy il l'ordon. Sur le 2. a dii avoir luy luy esny y ne
se soumettre presentement quelle nation. Sur le 3. a dii qd' non. Sur le 4. a dii luy avoir
presenté un Royt donc il ne paye de soumettre. Sur le 5. a dii qd' non. Sur le 6. a dii n'avoir point sign. luy esny.
Sur le 7. a dii qd' non. Sur le 8. a dii ne savoir avec certitude qui son Royt qui ont
signé. Lecture aluy faite de qd' articles y Responses, y a presté n' sign. B. Colon

M. Claude de Hautpère Barrois. qd' au college de la Marche y dem. aagé d'innuon
30. ans apres avoir presté serment a dii sur le 1. art. qd' a luy soumis d'ne Royt au coll.
du cardinal le moins luy dures luy avoir fait voir une maniere de Royt. Signé de luy d'haute
de personnes, quel luy avoir demandé s'il luy veut sign. ces luy. Et qd' luy d'haute
l'auoir de luy luy par d'haute de faire sign. Sur le 2. a dii n'avoir luy luy
Royt. Sur le 3. a dii ne s'ist pas soumettre. Sur le 4. a dii qd' luy dures luy avoir au parmy
le plus de luy prouision de l'innuon. Sur le 5. a dii qd' luy dures luy avoir au parmy
Constitution. que depuis il le luy avoir redemandé s'il y ajoute une nomme addition
affin de luy s'il qu'on d'haute. Sur le 6. a dii avoir luy luy libelle. et qd' b'ien
luy de luy vœ de la Nation, il le Royt luy permis n' y injurieux ala
reputation de notary partitidit y denomme. Dans lesquels il n'a r'innuon rien reconnu
de mal depuis quel est d'haute Nation. Sur le 7. a dii n'avoir sign. luy Royt
Sur le 8. a dii ne savoir avec qui ont sign. Lecture aluy faite de qd' articles y Responses, y a presté n' sign. C. de Hautpère

Et apres l'heure de Midy sonne est comparu luy M. fran pasquier y d'haute
finno qui nous a demandé de luy entre les luy. Manmelle, Malloze y d'haute
non comparu, y d'haute luy qd' luy l'ordonner les fait luy d'haute
Ces luy d'haute Alexi Barjot de Morisy Recteur de l'innuon luy avoir luy d'haute
luy luy ont d'haute Alexi Barjot de Morisy Recteur

Die 14. Aug. habita sum de more somnia apud Matutininos hora 7. matutina cori -
tundis Examinatoribus meionis Examines Asting d'haute. Procanrellarij autem suos -
huc ordine nominarum, qd' quidem Matia, pro Nat Gad. M. Lazarus Augustus
le tourneur d'haute. pro priant. M. Jo. Bouvan d'haute. pro Nat
Norm. M. N. v'otang le General Baral. pro Nat Gilm. M. D. quidem
Hedermun chugy d'haute. S. v'ot. Genouefis, pro N. Gall. et. Gilmann
Argnard Bar d'haute, qd' professory. pro Nat priand. M. d'haute. pro Nat
K. pro Nat Norm. M. Agidius Roussel Baral. qd' d'haute. pro Nat
qd' professory. pro Nat. Gilm. et. O d'haute. Ota v'ot. contentione supra
nom d'haute d'haute. H'edermun quid contra art 50. n'formationis Asting non affigere
d'haute. d'haute. d'haute. Item qd' professory in d'haute. H'edermun qui quod
anno proximo p'ysiam professory luy, Examinatoris forent luy d'haute. contra
bonis mors et antiqua statuta, audito promotor Gumbat d'haute. qui pro tuo munere
petis, obsequium statuta consulte Nationis ita p' tuos promotoris n'pendem

Velle in alij a et. Davide H. German substitutus; et exemplo substitutus. 42.

Butler. Item ut Professores nominati examine her via et per anno, ad montem
med. d. Cancellarij ne quem deinceps p[ro]f[ess]orem assumam. et h[ab]eant studij
philosophij annus proxime deinceps in Examinatore, si fidei, rep[re]sentam passurus.

Deinde his supplicij auditi postulante, demum dispensari de parte temporis studij philosophij
Vnus quidem Renatus Promerius Argentoniensis p[ro]f[ess]or h[ab]uit testimonij autentici doctoris
crediti, p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or, Ep[iscop]i, item p[ro]p[ri]etarij artib[us] affluentijs istius p[ro]f[ess]or
laborasse a mense septembri an. 1685. ad Natalem domini ad v[er]um non potuisse vacare
studio et t[er]minis p[ro]f[ess]or. atq[ue] idcirco postulavit tunc mensis absentia p[ro]f[ess]or non
imputari, nec mora esse quominus ad lauream Magistri Artium admitti possit. Quia
gratiam Nationis quatuor sup[er] hoc re consulit et indulgetur. Alter Henricus de

Wismond Nobilis Burdigalensis prior de Buzand sex mensis absentia similis p[ro]f[ess]or
condonari supplicavit ob infirmam quoque valetudinem, doctore studio fuisse p[ro]f[ess]or.
Idq[ue] ei similiter indulgetur. Tertius Georgius Cusfour p[ro]f[ess]or Constantiensis in Academia
Cadenensi Magister in Artibus, septennij Rectoris apud Constantias p[ro]f[ess]or, ab
p[ro]f[ess]or chartis proxime clausis ad Indurij Augustales Illustrissimi Abbatis Colbrat
auditor in Logis apud Burgundiam, cui pariter concessum est ne novae quod annus
integrum p[ro]f[ess]or non conferens, audito p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or Generali Universitatis qui rebus
quod soepe gratiam h[ab]uit indulgetur facultas Artium cunctis eximij qui p[ro]f[ess]or sin alibi
aut in p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or, tamen nunquam p[ro]f[ess]or studium.

Die ab. habita sunt in Grassinas somnia doctorum p[ro]f[ess]or facultatis Artium syra
octava matutina, quibus cum de Rectoris interfectum Ornati. Promerius et selecti
Nationis ad deliberandum super libello supplicij p[ro]f[ess]or ab Examinatoribus
Candidatorum Artium Nat. Gall. conquerentibus quod est. Remigij Durei p[ro]f[ess]or
Honorarij seu Salarij conductus pro labore Examinij ab d[omi]no p[ro]f[ess]or delectus
alii et alia offugia causatur, factaq[ue] ab ipso denunciations p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or die
19. Aug. se pro non Examinatis reputatur qui illo die Examinantur. Lecto p[ro]f[ess]or
libello ip[s]i d[omi]no legitime significato die 22. Junij mensis. lecto p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or
nomine ip[s]ius Ampli. d. Rectori significato hac ip[s]a die p[ro]f[ess]or 7. matutina, quo denunciations
p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or non ad p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or in de contentis, maxime ubi
quia Rex Christianissimus de lib[er]is et iurij Nat. Gall. ad p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or evocavit
planto suo dato apud V[er]allij die 12. p[ro]f[ess]or mensis et postea die significato.
Lecto quoque p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or. omnibus denunciations p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or
Examinatis quas Examinanda p[ro]f[ess]or, attente et p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or non
patitur morari, ne Candidati studium suum honore d[omi]no p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or
de contentationibus et letitibus istis, placuit audito Promerius et h[ab]uit p[ro]f[ess]or
iniungi p[ro]f[ess]or Durei et Honorarij d[omi]no p[ro]f[ess]or Examinatoribus p[ro]f[ess]or
fieri consuevit. Item et Examen tunc h[ab]uit die quaj[us] alijs diebus quibus quis in
Examinis p[ro]f[ess]or, p[ro]f[ess]or. p[ro]f[ess]or et Decreta Nat. Gall. quo ad re Examinis p[ro]f[ess]or
quemq[ue] oio ad Disputationem et p[ro]f[ess]or h[ab]uit, p[ro]f[ess]or p[ro]f[ess]or, Examen demandantur
Donec supremo Regis Consilio aliter visum fuerit. Et ita conclusum.

Die 5. Septemb. Comitibus Ordinariis Deputatoribusque quibus interfuit cum auct.
Rector omnes Decretis, Procuratoribus et officariis in grassinam subitis. i. auditum
supplicis pro lris Dominantibus istis, et Hen. Joannes potier pbr Sagin. Barral spul.
financiarum Bruner pbr de Ambian. Jo. Dumarg et Baillanay, Jacobus Tindley
et dunsis, Guille. Quisnel Clericus constant. Martinus Linage parsonis, Ren.
Brunier pbr Canon. Jo. Gores Clericus et Baillanay de Amb. Jo. Damiot
pbr Canon. Bernardus Curus et Baionensis et Maron et Thomas Giluin pbr Sagin.
Sebastianus Bulle cler. de Biontinensis Doctor in Jure canonico, et ad adp.

2. habendis supplicationibus solennibus ~~versantur~~ designatur dum ~~etiam~~ ad
d. Sulpicij post apertas scholas Remigialy.

B. lectum ex Instrumentis a Doctoribus Theologiae signis factis d. Rectori quo
profuturum se ostendit, quominus Ind. Regio de Privilegio Septimae Actus fuisse
invenitur. Orta vero difficultate super illo Instrumento quod ad d. Decanum
facultatis Theologiae attinet, quem cum super illo Septimae facultatis magis non
consuluisse, Respondit quod pluribus viribus actus de re non fontis.
primum quidem conclusionem consulendi esse, Batoni, universitatis, alibi consulendi
facultatis in Nationibus. Acta ad d. Decanum Theologiae et Juris canonici relata,
non obstante eius facultatis, neque quominus id privilegium valeat. postremo
pluribus exemplis illam conclusionem tradi predicto d. Decano facultatis Theol.
et Juris canonici. 4. Saluberrimas facultatis et studii hae d. Decanum
tenuit Acta a Instrumentis pro viribus Germaniae Nationis Glessari et Jandel super
sententia a Sacerdotibus facultatis Actus lata de negotiis ad ipsam Nationem pertinenti-
bus die 29. Junij ibid. a qua Glessanus provocat. postquam vero predicta
sententia electa est, consentientibus omnibus viribus, ut d. Decanum stare debere et ea
capita quo in ea continentur. pro bono tamen pari unanimiter quoque plerumque
in Act. 2. loco quing. nominis, Prophagoribus, repone debere nominatim et Act.
Jandel et mortis. In 5. omni hinc emendatus fuit, per se stare quibus viribus
conscripserit ut in somnitiis. In sexto remissa est poena. Ita postremo de
consumptione conclusionum visum est amplandum. Quod quibus ab Glessano
d. Decano, plerumque libris seu somnitiis Nationis quos retineat in pectore Jandel
reponi in tabulario ipsius Nationis sub quing. claudis dimittis, quatuordecim
Jandel Procurator, duas antiquiores duo ordine receptionis et tribu continentis.
Aliquas duas duo itaque Juniores et tribu Insularum. Acta nunc

Die 22 Natio Gilemanra habitū apud Maturinensē Comitē Gens ab eis
admisit Maturinū Barō (cuius pater suus ad Sarrō pro dīe et respiciat
in Guitane Armata. in Hibernia in locis claudij tūdon eius magni Nuntiaty
utim pater suus pater. - promittit eiusdem Nationi m. Danton

Die 3. octob. habita sunt Comitia Ordinaria delegatorum seu deputatorum Universitatis,
quibus cum Ampl. S. Rector interfuit in Gonginio omnes decani, Procurator et
Officarii. 1. actus suppliciarum pro L^o Nominationis et R^o Petri pidenar p^l
Lingon^l. Joan. Quella Rectoris p^l Camerarij Aug. S. Thomae margini

Pour Contrats ou Actes des Notaires. 49.

Douze deniers pour Seuil.
demonstr. Infirmorum, Jacobus Wedge Consuevis die obit. Petrus Baudrand pbr
Lingdantij Petrus Bouffault oratorius parisijs, Claudius Guenon Bituric
Joan. Gauthier pbr senom. Joan. Drouet Rotomag. Baccalaureus in Jure canonico
vero brevis philosophi et triennis Historici, qui omnes admissi sunt, excepto pbr id
orator quia non est adeptus magistrum in artibus gradum nec pre quinquennium studij
in Jure canonico.

2. M. Claudius chorre de ranus facultatis theol. Actum petis pbr pbr
dari quo visa Conclusionis diei 18. maij proxime clapti facta libris ita cu
explicare, se nempe inconsulta facultate sua cingisse non obdare nomine
facultatis quominus privilegium professorum Historiarum valeat, nec dixisse se
suam consuluisse facultatem. qui actus ei manifestus est

Rectoratus M.
Nicolaï Pierres
Rectoris Lixovani.

Die 10. habitis apud chaturnienses Comitibus Rectoris hora videram matutina pro
more et consuetudine facultatis Artium, primum auditi Supplices, quorum unus
fuit Petrus Jary Cenomanus - discipulus in philosophia ch.
Bouger in senomaniensi Collegio, isq. postulavit admitti ad examen magistrum
Artium, tametsi nomen suum non republiatur in catalogo prioris anni philosophi
quod pro incuriam prioris aut oblivionem contigisse testatur ipse linculens hysmonio
ch. Jacobus Radde Gymnasiaris. idq. ei ab omnibus Nationibus concessum
alio fuit juvenis quidam Cadurcensis Academiae alumnus, qui petis iusta
consuetudinem facultatis Artium binim in illa Academia confectus in
philosophia pro uno reputari parijs, et alio in nostra parisiensi
posito ad examen Artium admittitur. idq. ei denegatum est ob
maxime quod Academia Cadurcensis, si vult, cum nostra fides non renouant.
Deinde confirmata est Electio Quadmavironus, pro Nat. Gall. ch. Jacobus
Radde Gymnasiaris senomanijs. pro perveniend ch. Maubert,
pro Normannia ch. Guenon pbr Professor in Lixovano. pro

+ Francisus de Lousargues
Cadurcensis

Humanitatis M. O. Dailly, qui praesto sacramento Courlaue ingressi tunc foras
in amplius in discubando et regendo consumptam piraide in Humanis conspirantibus
prohibentia ad nonay electionem ch. Gobius Licentiat Histori Sorbonici in
Rectorem Galliarum vbo a Normannia ad proutationem Rectoris Mundi in gratiam
ch. Alexij Barjot de Mouffy de tota Academia et proutatione a facultate Artium
bene meriti, vultis vultis ne, si sens fieret, odiosa omnibus Nationalibus futura
esset quousq. alia electio. Sed illi tandem consumptis omnium rationibus omnibus
ab omni ductis in Rectorem nominarum ch. Nicolaum Pierres Rectoris
Lixovani, virum palmarum in Rectoribus, quibus D. Rector in Courlaue vocatus
esset, nullatenus vultis Dirigere a Germanis pbrari

Die Lunae 12. praedictis ch. Nicolaus Pierres habitis Comitibus in chaturniensis
ad unanimis a Decanis et Procuratoribus probatus et indutus
postmodum Nationes Gall. et Normannae pro suis Delegates viri primarios
conveniente Illustissimus Abbat de Mouffy ex Rectoribus in Grassham

ei⁹ quam graviter offere omnibus Bonis Abdicatio Rectoris Mundi, seu potius abdicatio⁹
modum per suos procuratores significatur esse volentem.

Die 27. habita sunt pro antiquo more Comitibus Sensores apud Chaturinens. & fore
et quidam matutina, ubi postquam ampl. d. Rector paucis profatus est
dignitate Sensores necessitate excedendi quinque munitis exarte, nec facultas Actum,
quo Candidatos suos promissis rigorosis examibus se habere et probasse publicis
diplomatibus suis ostendit et prodire, plurimum antiqui nominis et splendoris amittat
si seris fidei Sensores et Examinatores quos publico suo examini praefici, et
Remigius Duxer socius Borbonicus Licentiatum et forelogum pluribus artibus exagitant quam
multa molestie haberi ab adversariis in obeundo Munere annuo Nationis Galliarum, advenit
idud ex parte pariter non potuerit, adempta namque sibi Confusionem sententiarum potestatem
adempta auditione Rationum etiam ab Antonio Gely Examinatore addidit, et
adempta quoque libertate dandi ad Nationem, si quid sibi dandus esset et Quas quilibet
et alias plurimas subintulit se ad Sacratum Regis Consilium detulisse. atque idcirco postulavit
introduci Nationi Galliarum ne alius eorum Sensores nominet, quinimo illud idem munus
sibi ad alium annum proroget, si contra fieri, intermiserunt se professum et
ad sacra ornamentum Galliarum procurator, fuisse et vanas operationes quas potest
praefici Duxer, et nemo non videt. etiam non addidit Nationem quomodo illi
sunt si quid habere se putat procurator apud Regis Consilium, ad quod eum remitti
postulavit. His auditis dimissa sunt Nationes ad eligendum suos Sensores. Illi
autem nunciatum postmodum. pro suis procuratoribus relictum, Galliarum quidam
electum a se vnam quinque suorum Tribunum vni et suffragio et, Ludovicum
despro Rectorem Cardinalium, vnam procuratorum, Muneri pariter. Pirardin
et. pascalem de Joux socium Cardinalium, etiam procuratorem. Romanum et.
Gommaria et. etiam quilibet etiam eloquentes
professores in Grassinuo. etiam expulsi etiam Remigius Duxer, suum illi
negotium, suumque librum intulit etiam quilibet etiam Electi Sensores proventu ampl. d. Rector
Sacramentum consuetum praestitum. quo facto dimissa.

Die 7. Nouemb. habitis Comitibus Ordinariis Deputatorum virtute hora 1. pomeridiana.
quibus cum ampl. d. interpresum in Lexouo omnes et singuli dextra, Procuratores
et officium radum est de capitibus quo sequatur. 1. auditu suppleri pro litteris
Nominatione etiam. petrus le Ducis pro Basomys infra. Loyson pro Senom.
etiam admissi sunt.

2. planum singulis quibus Comitibus illi Confusionem suppositorum etiam.

3. priusquam munitur septo seu muro quod reliquum est prae Academi, plurum
adiri Praefectum Munitum pro d. Doujat et le Barbier.

4. inunctum etiam francisco le Barbier Prosyndico adiri d. Mand Procuratorem
Redemptum Regis Vestigalis, et ex eo intelligat an illi utine stura promissum et
quidem libellus in singulas exapodas prae ab ipis comparati valuerunt praeferre, nemo.

5. praedictus d. le Barbier nominatus qui Pitoni Silvan rationem utemur.

6. planum inductum etiam Remigio Duxer Excusori Nationis Galliarum et francisco
Gellor nuptis in Barrulaureum Actum admissi sues addae testimoniales litteras et
suum pariter cum exsoluit Examinatores et prius quo pro d. Doujat

Douze deniers pour Seuille.
 facultatis Hæreticæ accusari, ut videtur quid in re peraturus fuerit.
 Ampl. d. Rector legi libellum supplicis a Mre Hiffonan et Gliffan porrectum
 tria capita continentem. sed cui nulla est facta ratio, quia semper eadem res tantum
 quo indicata sum.

Die 12 habita sum Comitia extraordinaria Delegatorum seu Deputatorum
 ad deliberandum super libello supplicis ab Aditibus seu Scrutinijs Urbis Silvanestensis
 porrecto quo postulatur et accidet ad Causam quam suscipiunt admissis Remittendum
 D. Episcopum Silvanestensem, ob institutum ab ipso Primarium seu Proprium
 Studiorum Collegij Silvanestensis et familia Missionariorum Superiori Regulari
 subditorum contra consuetudinem contrarij Universitatis, cuius maxime interes-
 se in locis praedictis circumvicinis Regularibus habere spectat publicis. plarum in omni
 rem qua videtur esse gravioris momenti consuli patronos Academicos atq; ad
 consultationem aduocari patronum Urbis, ut de mature discussa rector fiat
 Academia an ad vray Causam accidere debeat, nec ne. et ita concludere.

Die 28 habita sum Comitia Selectorum facultatis Artium, quibus cum ampl. d. Rector
 interpresum Ornatissimorum promotorum et Selectorum singularium Nationum ad deliberandum
 super Decreto sanctionis Consilij dato die 14. April. proxima clausi quo publicant
 subrogantur et substituantur omnibus Dignis Academicis. plarum consensu
 patronos. Et illi die prima Decembris consulti, nempe D. Lambin, Marguerite
 de Fourmy et ^{le Gagneur} ~~patronus~~ respondimus non posse extra grande
 praesidium subscribi isti decreto. sed omnibus modis evitandum et statuta
 manere Universitatis privilegia.

Die 5 habita sum Comitis Ordinariis et mensuris vultatis, quibus omnes Promotus et
 Officiares interfuerunt, imprimis relecta sunt Acta superiorum Comitionum rursus
 confirmata. deinde actum de negotio Silvanestensi lectum Instrumentum quo dies dictus
 vultati apud forum Parlamentarem ut decerneret vellet ne ius suum sustinere an non,
 suffragandi prout Primarij et professorum. Non plarum ad illam Causam accidi, donec
 consensu de iure Academicorum et actis praedictorum hinc inde et ceteris Prosyndicis
 vultatum esse D. Manet Procuratorem Redemptorum Regij vestigatis, et iurisdictionem
 ut negotium rursus seu rursus id confirmari quam optimo iure et conditione fieri poterit.
 postremo auditi supplicis pro libris Donationis istius, et M. Franciscus Du Sault
 Begonnes, Nicolaus Dufour Parisinus, Jacobus Alexander Salmon Clericus Senon.
 Claudius Appony de l'Hostel-lesch Lingon. Nicolaus Delagarde Parisius, et
 Guill. Du Roy Canonici Regularis S. Victoris Paris, Baccalaureus quologus
 qui omnes admissi sunt.

Die 10 habita sum Comitia extraordinaria Gymnasiorum et Professorum cum ornatissi-
 mis procuratoribus quatuor Nationum ad deliberandum super negotio Dignorum
 Academicorum quibus subrogari et substitui se mutuo Redemptorum rei vultatis
 meta sanctionis Consilij Decretum datum die 14 April. postremo clausi

Imprimis facta ab Ampl. D. Rectori relatione in qua quatuordecim in regis requisitione, in
quo puto de sententia selectorum consueti sunt Patrum. Deinde lectum est exemplar librorum
supplicum, variisq. rationes productae in modum. Quibus tandem pro be intellectis et statim
1. cunctis animis et viribus emendandis, ne deinceps illud sanctionis Consilij executionis
demandetur in his quae spectant ad Divines Academicas atq. adus & Nationum nomine
portigendum Regi libellum supplicum adendum d. Colletti et Ruyssii opus fuerit, —
Consulendos supra q. Nationum Professores; item supra nominatione eorum qui in fane
rem inrumbus; atq. etiam supra contributione pecuniaria in regis regis necessitatem 2
conclusionem adendum esse d. Colletti in regis parvarum scolarum; regis d. d. et non de demum
facultatis q. d. Dispersis fortis et Noel et declarationis continetur a Regis imperia

† Die 12. Natio pirardica auxilio procuratore et. Viribus bellia contrahit officium
magni Mercatoris et regis et. Viribus bellia contrahit officium
du Chastellum sui pariter.

Die 13. habita sunt comitia supplicatoria, supplicarum pro more in angulo pro
litteris nominationis et. Viribus bellia contrahit officium
Martinus le Buvreau (floris Lizon) Viribus bellia contrahit officium

Die 16. habitis apud Matunensis comitis Rectoris hora viderunt matutina postquam
Ampl. D. Rector pauca profatus est, auditi sunt supplices. Unus fuit Jacobus de
Secunda Nobilis Burdigalensis, qui postulavit sibi indulgenti quinque Mensuris —
spatium quod desideratur ad absolutionem litoris Philosophiae varia curatus impedimenta
validissimam vero commendationem attulit ab Augustissimi Senatus parisiensis principe
nomine Consanguinitatis etiam proxima. Quo re nomen quatuor Nationum ad indulgentiam
quantum in ipsis est, tametsi Statuta repugnent. Voluerunt autem a iugibus predictis Nationibus
ut in Actis quibus diei mutio sui regis gratiam omniaq. admodum de commendatione
supra memoratae. Alter nomine petrus frader pbr putavimus postulavit sibi non
imputari quod in catalogo est. et Mallou et in Remensi pbr professoris nomen fuit
non reperitur, siquidem illius Universitatis scriba tradere omisit: quod maluit sibi communi
diei esse cum alijs quorum non erat similis. Idq. ei quoque indultum, ne mora fieri
examinis quod ad Basilavertus Actum subire intenderet. Itaq. ad. Rectori vultus

Die 17. habitis comitis et. Viribus bellia contrahit officium
in Lizon. Ista prima pomeridiana die datus est supra libello supplicum Cuius vestri
Silvanestensis postulavit ad Causas quas habet, admodum Remandus d. Episcopus Silvanestensis
et admodum Lermanus Missionarius, ab eo Causis vestri profatus et conscribitur accidi
Viro predicto libello. Viro quoque instructo die 27. Nominis proxiimi et. Viribus bellia contrahit officium
D. Rectori significato, quo profatus Cuius interpretam Universitatis et. Viribus bellia contrahit officium
in litis amidi, et. Viribus bellia contrahit officium Iure suo perjurat. Viro quoque
adhibuit predicta vestri et. Viribus bellia contrahit officium, audito procuratore quod et. Viribus bellia contrahit officium
omnibus diebus pro be examinatis et. Viribus bellia contrahit officium ad Causas amidi et. Viribus bellia contrahit officium
Silvanestensis primarius et. Viribus bellia contrahit officium qui re mure diligenter et. Viribus bellia contrahit officium

pingantur per dignitatem Academicam Matris Universitatis, ut tam in lege
damnum omne Supplicij & impensis propter, et non ab alijs & Restore
conclusus

habita sunt in Lixouo Comitatu extraneis deputationibus
+ Ottavio Contrastis de Amicitia ad deliberandum de lustratione Collegiorum quae fieri debet a
Comitatu Consonis, planius singulis Rectoribus primo Monasterio et huiusmodi, planius autem unanimiter
tandem ex comitatu in aliam Collegia, et monasteria, et Bursas, aliosque domos
lustrari quo lustrata sunt anno
1666. Rector D. Bonifacius et alii propositi uti parata habent de Collegiorum lustratione
supra dicta et a Collegio Lombardis. +

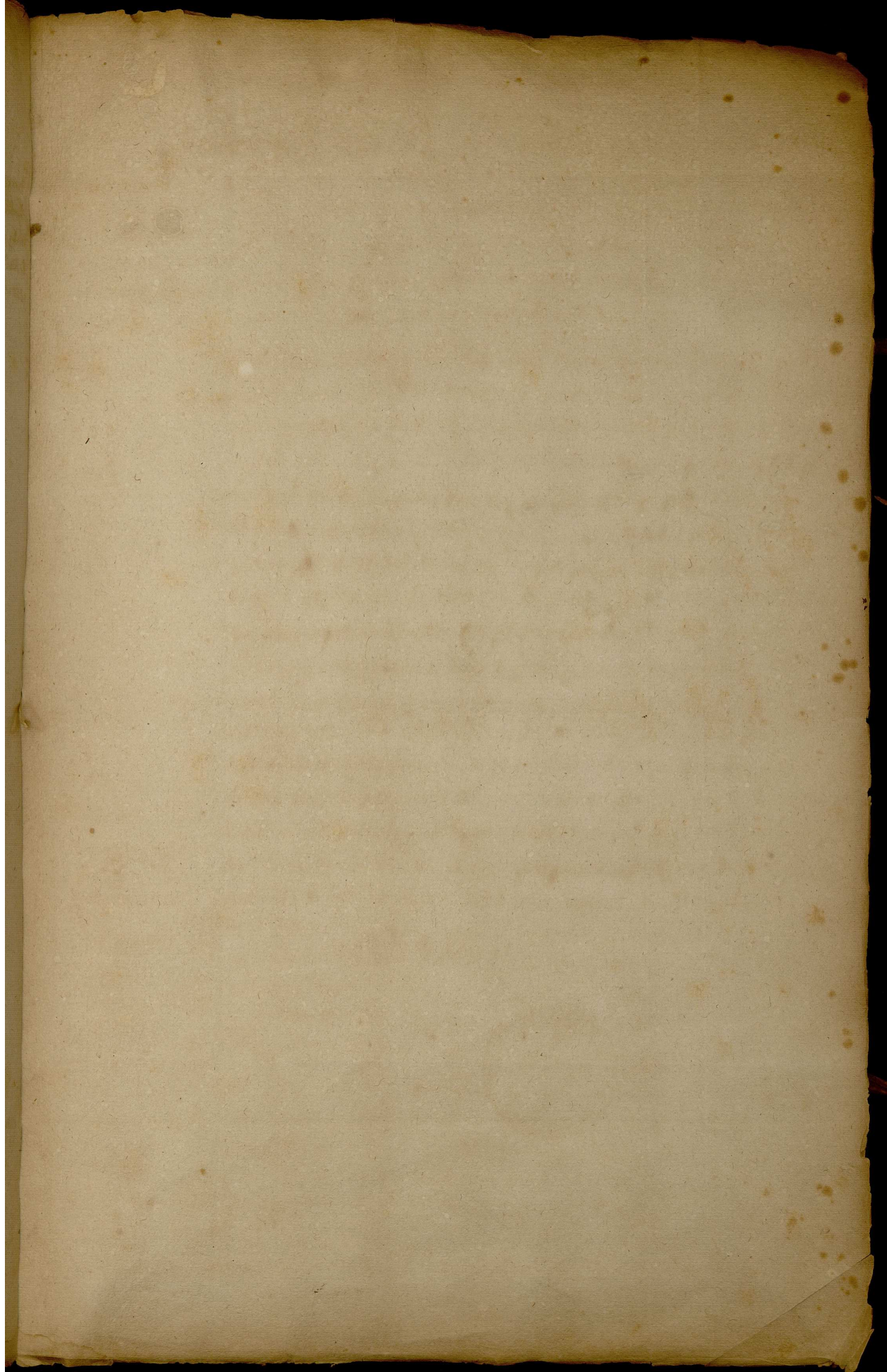
Die 29. habitis somitis Extraordinarijs deputatorum universitatis quibus in
 Lectorum apud Auct. D. Rectorum coram 1. ~~mediana~~ interfuere d. de rari-
 ficatione Horologii, ~~per~~ ^{per} ~~canonicos~~ ^{canonicos} ~~et~~ ^{et} ~~Medicum~~ ^{Medicum}, nec non procuratorem ~~et~~ ^{et} ~~rationem~~ ^{rationem}
 u. Officiarii, actum est de negotio quodam intercedente inter primarium collegii
 Lectorum et Henricum Soulas Bursarium Horologii. Quoniam ~~predictus~~ ^{predictus} Soulas ante
 aliquot dies questionem quandam Horologiarum ar. q. p. distribui voluit et prebuit,
 potestatem et vas die Martis 29. dicti. ~~prognationem~~ ^{prognationem} arbitrio antiquiore
 Bursario Horologii qui ibi reperitur. Quam quidem agendi rationem et Henricus
 Despenier primarius dicitur Collegii dicitur omnino admetum esse plane
 insolitam et violatam in ea re fusse sollemnem disciplinam promissam eius libella
 superius amplius restrictur, ipsius Soulas legitime significato cum denunciatione
 vadi monij etiam die adesse rationem facti editurus. Super ea re postquam
 Lectus fuit Collegii dicitur, et quibus ordine illas q. p. Horologiarum ~~prognationem~~ ^{prognationem}
 arbitrio primario ~~prognari~~ ^{prognari} debere per comparum ~~predictus~~ ^{predictus} Soulas, dimisit
 tametsi in eis vocatus legitime. Audito procuratore generalis universitatis visum est
 predicto Soulas interdiciendum ne q. p. quos ~~prognari~~ ^{prognari} ~~prognari~~ ^{prognari}, donec universitati
 paruerit. Acta ab Auct. D. Rectorum coram, eius diei itibus d. d. d.

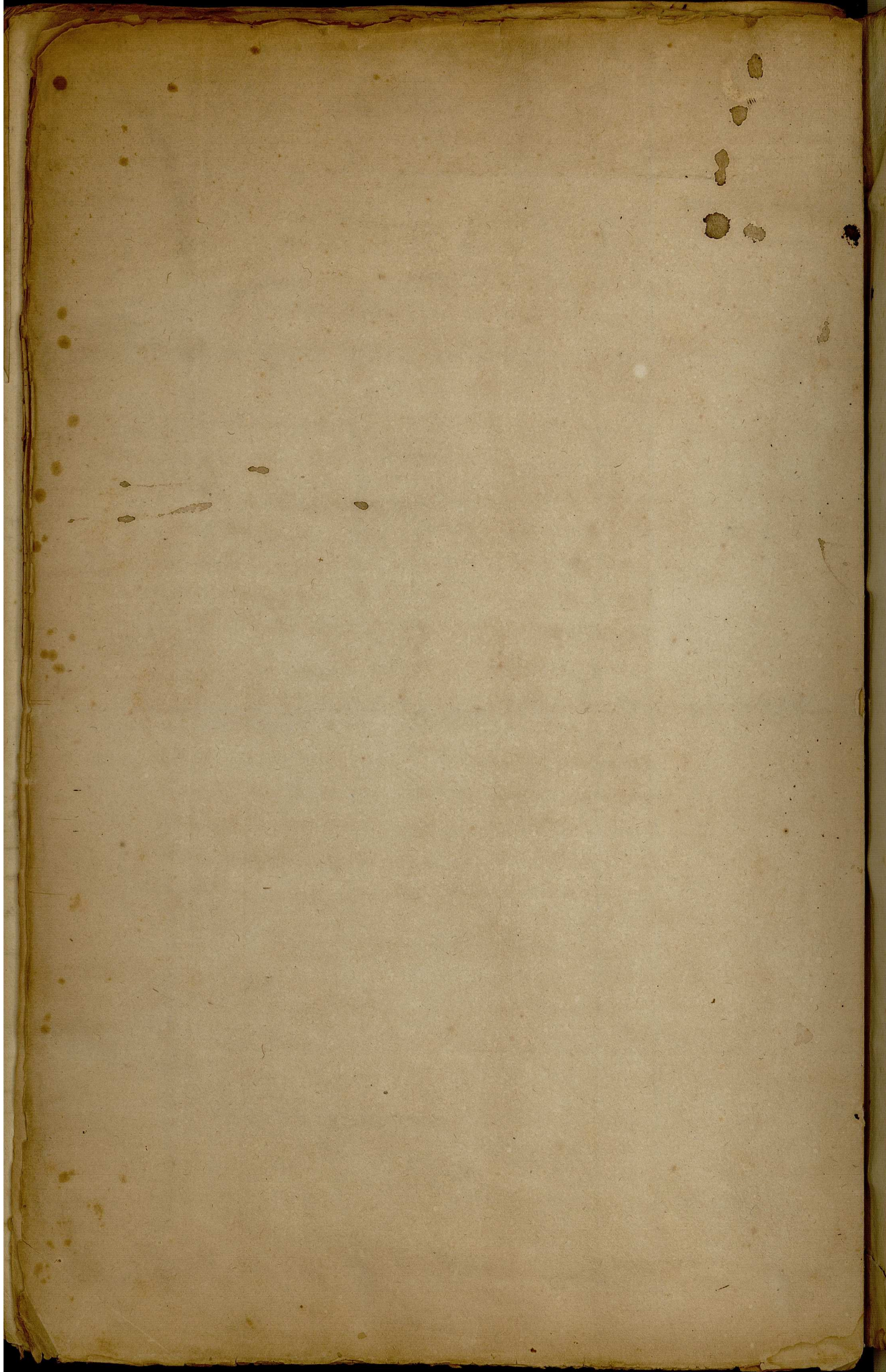
Cr^{le}ffourboulaz

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

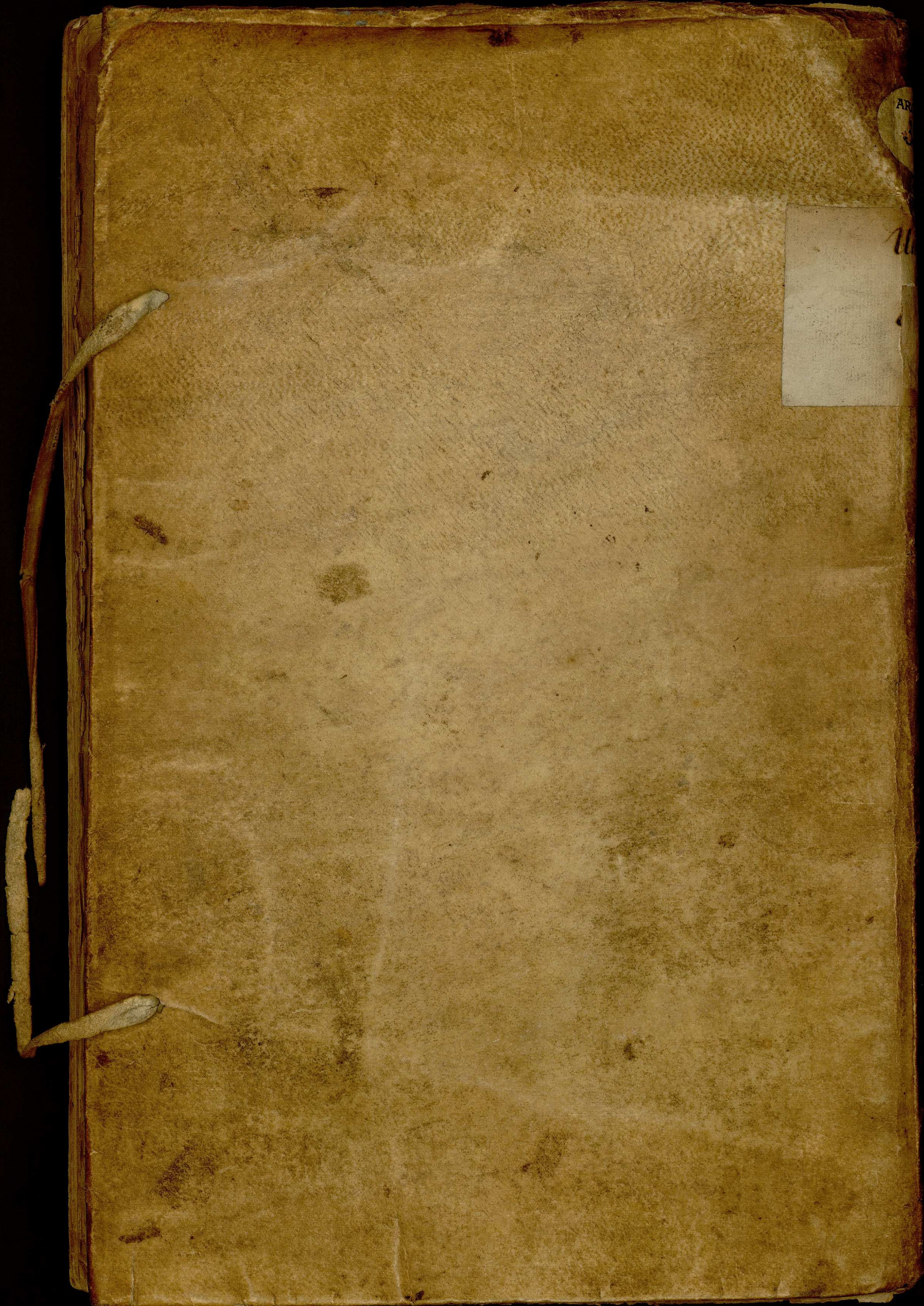
ms main

257

Relieve

8

331

ARCHIVES

39

Univers

34.

vol

4